

LETNO POROČILO 2019

REVIDIRANO

POKOJNINSKIH KRITNIH SKLADOV

Adriatic Slovenica d. d.

VSEBINA

1.	LETNO POROČILO SKUPINE KRITNIH SKLADOV	6
1.1	PREDSTAVITEV SKUPINE KRITNIH SKLADOV	6
1.2	OBVEŠČANJE IN INFORMIRANJE ČLANOV	8
1.3	PRENOSI SREDSTEV MED KRITNIMI SKLADI IZ SKUPINE KRITNIH SKLADOV	8
1.4	STROŠKI UPRAVLJANJA IN POSLOVANJA SKUPINE KRITNIH SKLADOV	9
1.5	SKUPNA IZPOSTAVLJENOST POSAMEZNIH OZIROMA DOLOČENIM OSEBAM	10
1.6	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	12
1.7	POJASNILA K ZBIRNI BILANCI STANJA SKUPINE KRITNIH SKLADOV	13
1.8	POJASNILA K ZBIRNEMU IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE KRITNIH SKLADOV	16
1.9	IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE UPRAVLJAVCA.....	20
1.10	REVIZORJEVO MNENJE	21
1.11	MNENJE ODBORA SKUPINE KRITNIH SKLADOV	24
2.	LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS DRŽNI DO 50«	28
2.1	POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA.....	28
2.2	IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA	42
2.3	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	43
2.4	TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA.....	47
2.5	POJASNILA K IZKAZOM	56
2.6	POJASNILA K BILANCI STANJA KRITNEGA SKLADA	62
2.7	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA	65
2.8	REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA	68
2.9	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	68
3.	LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS UMIRJENI MED 50 DO 60«	72
3.1	POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA.....	72
3.2	IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA	85
3.3	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	86
3.4	TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA.....	90
3.5	POJASNILA K IZKAZOM	98
3.6	POJASNILA K BILANCI STANJA KRITNEGA SKLADA	106
3.7	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA	108
3.8	REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA	111
3.9	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	111

4.	LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS ZAJAMČENI	
OD 60«	116
4.1	POROČILO O POSLOVANJU	116
4.2	IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA	129
4.3	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	130
4.4	TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA	134
4.5	POJASNILA K IZKAZOM	143
4.6	POJASNILA K BILANCI STANJA KRITNEGA SKLADA	149
4.7	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA	152
4.8	REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA	155
4.9	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	156

LETNO POROČILO 2019

REVIDIRANO

SKUPINE KRITNIH SKLADOV,
ki izvajajo naložbeno politiko življenjskega cikla

1. LETNO POROČILO SKUPINE KRITNIH SKLADOV

A. POSLOVNO POROČILO SKUPINE KRITNIH SKLADOV

1.1 PREDSTAVITEV SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS je oblikovana na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega zavarovanja (PDPZ) in zagotavlja finančno optimizacijo varčevanja za dodatno pokojnino ter prinaša pomembne davčne ugodnosti tako zaposlenim kot delodajalcem. Z optimalnim dodatnim individualnim vplačilom v Pokojninsko varčevanje AS si lahko varčevalec zniža davčno osnovo in tako v celoti izkoristi dodatno davčno olajšavo, ki mu pripada po zakonu. Delodajalcu se za vplačila, ki jih plačuje v korist varčevalca, prizna davčna olajšava pri davku od dobička pravnih oseb in pri davku od dohodkov iz dejavnosti za leto, v katerem so bila izvedena vplačila.

Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS je izvajalec dveh pokojninskih načrtov, in sicer:

- Pokojninski načrt Pokojninsko varčevanje AS – individualno
- Pokojninski načrt Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno.

Skupino kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS sestavljajo trije kritni skladi, ki so oblikovani kot ločeno premoženje in jih upravljavec upravlja v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, izključno v korist njihovih članov, z namenom pridobitve pravic iz dodatnega pokojninskega varčevanja. Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ni pravna oseba.

Imena posameznih kritnih skladov iz skupine kritnih skladov

Premoženje članov se, v okviru skupine kritnih skladov glede na ciljno starostno skupino, opredeljeno za posamezni kritni sklad, razvršča v tri kritne sklade:

- kritni sklad **Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50**, namenjen osebam do 50. leta starosti,
- kritni sklad **Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60**, namenjen osebam med 50. in 60. letom,
- kritni sklad **Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60**, namenjen osebam starejšim od 60 let.

Upravljavec skupine kritnih skladov

Firma:	ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d. d.
Sedež:	Ljubljanska cesta 3 a, 6503 Koper
Telefon:	(05) 66 43 100
Skrajšana firma:	ADRIATIC SLOVENICA d. d.
E-pošta:	info@adriatic-slovenica.si
Spletna stran:	http:// www.adriatic-slovenica.si; www.as-skupina.si
Matična številka:	5063361000
Identifikacijska št. za DDV:	SI 63658011
Višina osnovnega kapitala:	42.999.529,80 EUR, vplačan v celoti
Datum registracije:	20. november 1990

V nadaljevanju se upravljavec Adriatic Slovenica d. d. skrajšano omenja kot zavarovalnica ali kot upravljavec. Podatki in informacije iz 253. člena ZPIZ-2 so za kolektivno in individualno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu Pokojninsko varčevanje AS objavljeni na spletni strani [http:// www.generalis.si](http://www.generalis.si).

3. januarja 2020 se je družba Adriatic Slovenica d. d. (upravljavec kritnega sklada) pripojila k Generali zavarovalnici d. d. Generali zavarovalnica je kot prevzemna družba, skladno z zakonom, postala univerzalni pravni naslednik družbe Adriatic Slovenica in s prevzemom vseh njenih pravic in obveznosti tudi upravljavec Skupine kritnih skladov.

Družba za upravljanje, na katero je zavarovalnica z dnem 1. 2. 2016 prenesla storitve upravljanja premoženja skupine kritnih skladov, so Generali Investments d. o. o., ki je pridobila dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti in pomožne storitve št. 40220-4/2013-10 z dne 23. 4. 2014. Pogodba o opravljanju storitev upravljanja premoženja skupine kritnih skladov med družbo za upravljanje in zavarovalnico je bila sklenjena 1. 3. 2018.

Firma: Generali Investments, družba za upravljanje, d. o. o.
Skrajšana firma: Generali Investments d. o. o.
Sedež: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Matična številka: 5834457
Davčna številka: 56687036

Skrbnik skupine kritnih skladov

Firma: Abanka Vipava d. d.
Sedež: Slovenska cesta 58, 1000 Ljubljana

Banka Slovenije je Abanki Vipava d. d. izdala dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade z oznako 2/7 dne 18. 9. 2003.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je izdala dovoljenje za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov dne 7. 11. 2018.

Odbor skupine kritnih skladov

Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ima odbor skupine kritnih skladov. Odbor je strokovni organ, ki ga sestavlja pet članov, od tega trije predstavniki varčevalcev in dva predstavnika delodajalcev, ki financirajo pokojninski načrt.

Člani odbora so:

- Mojca Vergan Štirn, predsednica
- Tomaž Boltin, namestnik predsednice
- Tjaša Škerlič, članica
- Primož Stošički, član
- Gregor Wolf, član

Člani odbora delujejo neodvisno in z zavarovalnico niso povezani na način, ki bi lahko vodil v konflikt interesov. Odbor spremlja poslovanje skupine kritnih skladov ter nadzoruje delo upravljavca skupine kritnih skladov.

V ta namen ima naslednje pristojnosti:

- daje mnenje k letnemu poročilu skupine kritnih skladov;
- daje mnenje k spremembam pravil upravljanja skupine kritnih skladov, razen v primeru obveznih uskladitev z zakonodajnimi spremembami;
- daje mnenje k spremembam izjave o naložbeni politiki v delu, ki se nanaša na strateško porazdelitev sredstev glede na vrsto in trajanje obveznosti skupine kritnih skladov;
- predlaga spremembe stroškov in provizije za upravljanje, preverja uspešnost poslovanja glede na doseženo donosnost in glede na doseženo donosnost v primerjavi z drugimi izvajalci;
- daje mnenje k poročilom upravljavca skupine kritnih skladov o tveganjih, katerim je skupina kritnih skladov izpostavljena;

- obravnava način in pravilnost obveščanja delodajalcev in članov kolektivnega pokojninskega načrta;
- obravnava poročilo o pritožbah v zvezi z delovanjem skupine kritnih skladov.

V primeru ugotovitve nepravilnosti pri poslovanju skupine kritnih skladov odbor od upravljavca zahteva odpravo nepravilnosti v primernem roku in zahteva poročilo o odpravi ugotovljenih nepravilnosti.

Če upravljavec ne odpravi nepravilnosti pri poslovanju v postavljenem roku ali v postavljenem roku ne ukrepa ustrezno ali ne pripravi poročila o odpravi ugotovljenih nepravilnosti, odbor o ugotovljenih nepravilnostih ali o neustreznem ukrepanju obvesti nadzorni organ upravljavca ter Agencijo za zavarovalni nadzor.

1.2 OBVEŠČANJE IN INFORMIRANJE ČLANOV

Zavarovalnica omogoča članu elektronski vpogled v vrednost premoženja in vplačila na osebni pokojninski račun na osebni portalu, dostopni prek spletne strani zavarovalnice (www.generalis.si). Zavarovalnica najkasneje do 31. januarja tekočega leta vsako leto po stanju na dan 31. decembra prejšnjega leta na osebni portalu objavi potrdilo o stanju na osebni pokojninski račun člana in podatek o vseh vplačilih v skupino kritnih skladov v preteklem letu, oboje ločeno po varčevalnih računih za vplačila delodajalca in za individualna vplačila s strani člana. Na zahtevo člana zavarovalnica izda tudi pisno potrdilo o vrednosti premoženja. Zavarovalnica na svoji spletni strani objavlja vse zakonsko predpisane podatke in dokumente o poslovanju kritnih skladov.

Na zahtevo člana zavarovalnica najkasneje v 15 dneh po prejemu pisne zahteve brezplačno poda informacije o:

- pravicah v primeru prenehanja zaposlitve pri delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, in možnostih prenosa premoženja v drug pokojninski sklad;
- pravicah iz naslova varčevanja in možnostih izplačila ob rednem prenehanju varčevanja;
- pravicah glede prenosa premoženja med kritnimi skladi zavarovalnice;
- pravicah glede prenosa premoženja v pokojninske sklade drugega upravljavca.

Zavarovalnica članu na njegovo zahtevo izroči brezplačni izvod pokojninskega načrta, v katerega je vključen, ki ga izvaja skupina kritnih skladov, pravila upravljanja skupine kritnih skladov, obvestila o vseh spremembah pravil upravljanja skupine kritnih skladov v preteklem letu, izjave o naložbeni politiki skupine kritnih skladov, letnega poročila skupine kritnih skladov ter dokumenta oziroma dokumentov, ki vsebujejo informacije o možnostih izbire med posameznimi kritnimi skladi z različnimi naložbenimi politikami, izpostavljenosti tveganju, celotnih stroškov poslovanja posameznih kritnih skladov ter vrstah in strukturi naložb posameznih kritnih skladov.

1.3 PRENOSI SREDSTEV MED KRITNIMI SKLADI IZ SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Ko član doseže starost, na podlagi katere se uvršča v starostno skupino z manj tvegano naložbeno politiko od naložbene politike, ustrezne njegovi starosti v skladu z naložbeno politiko življenjskega cikla (doseže mejno starost), zavarovalnica prenese denarna sredstva, brez dodatnih stroškov za člana, iz pripadajočega kritnega sklada v kritni sklad, namenjen ustrezni višji starostni skupini v roku treh let. To izvede v najbolj ugodnem trenutku za člana. Zavarovalnica v kritni sklad, v katerega se član uvršča v starostno skupino na podlagi svoje starosti, ne prenese tistih sredstev, ki so že naložena v kritnem skladu, ki je namenjen višji starostni skupini (ne prenašajo se sredstva, ki so že naložena v kritnem skladu z manj tvegano naložbeno politiko).

Prenos sredstev v nov kritni sklad izvrši zavarovalnica najkasneje v treh letih od prvega naslednjega obračunskega dne po dnevu, ko član dopolni mejno starost kritnega sklada. Zavarovalnica izvrši prenos sredstev v enkratnem znesku in brez stroškov za člana, pri čemer pri odločitvi za prenos zasleduje cilj največje ekonomske koristi za člana, tako z vidika donosnosti kot tveganja. Ob izpolnitvi starostnega pogoja in nato enkrat na mesec vse do opravljenega prenosa zavarovalnica preveri korist prenosa za člana. Pri vsakršni presoji o prenosu sredstev zavarovalnica upošteva izključno pretekle tehnične indikatorje gibanja svetovnega delniškega indeksa MSCI AS World index.

Zavarovalnica obvesti člana o prenosu sredstev na osebni portalu, dostopni prek spletne strani zavarovalnice, najkasneje v roku trideset dni po izvedeni spremembi. Zavarovalnica vsa vplačila v dobro člana, prejeta od dne, ko dopolni

mejno starost kritnega sklada, razporeja v kritni sklad, namenjen ustrezni višji starostni skupini, v katero se član po novem uvršča.

Član lahko v skladu z določili pokojninskega načrta enkrat letno brezplačno zahteva, da se sredstva iz obstoječega kritnega sklada skupine kritnih skladov prenesejo v drug kritni sklad iz te skupine, za katerega je značilna enaka ali manj tvegana naložbena politika od tiste, ki ustreza starostni skupini člana. Član pa ne more zahtevati prenosa sredstev, ki mu jih je financiral delodajalec, iz pokojninskega načrta kolektivnega varčevanja v pokojninski načrt individualnega varčevanja.

1.4 STROŠKI UPRAVLJANJA IN POSLOVANJA SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Stroški upravljanja in poslovanja skupine kritnih skladov so vsi stroški, ki nastanejo v zvezi z opravljanjem storitev upravljanja skupine kritnih skladov in skrbniških storitev ter se lahko poravnajo iz sredstev kritnih skladov.

Provizija za upravljanje

Provizija za upravljanje, ki jo prejema upravljavec, je določena v odstotku od povprečne letne čiste vrednosti sredstev (v nadaljevanju skrajšano ČVS) posameznega kritnega sklada v okviru skupine kritnih skladov. Povprečna letna ČVS kritnega sklada na zadnji obračunski dan v koledarskem letu se izračuna kot aritmetična sredina ČVS kritnega sklada na obračunske dneve v tekočem letu. Provizija za upravljanje se izplačuje mesečno, in sicer v roku petnajstih delovnih dni po preteku obračunskega obdobja za pretekli mesec.

Provizija za upravljanje za posamezni kritni sklad se obračunava največ v višini 1 % na letni ravni, pri čemer so obračuni mesečni, in sicer največ v višini 1%/12.

Provizija za upravljanje je sestavljena iz fiksne provizije v višini 0,6 % na letni ravni (0,6%/12 na mesečni ravni) in variabilnega dela provizije za upravljanje v višini največ 0,4 % na letni ravni (največ 0,4%/12 na mesečni ravni). Upravljavec določi za vsako posamezno koledarsko leto višino variabilnega dela provizije za upravljanje za posamezni kritni sklad. Pri tem je glavno merilo dosežen donos posameznega kritnega sklada v preteklem letu. Upravljavec se lahko odloči za znižanje variabilnega dela provizije za upravljanje v primeru izrazito podpovprečnih donosnosti kritnega sklada v relaciji na njihove zgodovinske ravni. O morebitni spremembi višine upravljalvske provizije za upravljanje zavarovalnica obvesti člane v okviru letnega obveščanja.

Za leto 2019 znaša upravljalvska provizija za vse kritne sklade v skupini kritnih skladov 1 % na letni ravni (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %).

Provizija za opravljanje skrbniških storitev

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja skupine kritnih skladov, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika.

Vrste drugih stroškov, ki smejo bremeniti premoženje kritnih skladov na podlagi opravljanja storitve upravljanja skupine kritnih skladov

Upravljavec je upravičen dati nalog, da se iz sredstev kritnega sklada izvršijo tudi plačila drugih stroškov njegovega poslovanja, in sicer:

- stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja, upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško-depotnih družb;
- stroškov vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega deleža stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom družbe za upravljanje z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa;
- stroškov plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik, stroškov revidiranja letnega poročila skupine kritnih skladov in stroškov zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila skupine kritnih skladov;
- stroškov obveščanja članov kritnega sklada in drugih predpisov, ki zahtevajo obveščanje članov kritnega sklada v skladu z veljavno zakonodajo;

- stroškov uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada, za račun kritnega sklada;
- stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun posameznega kritnega sklada ali skupine kritnih skladov v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper skrbnika premoženja skupine kritnih skladov če bi s svojim ravnanjem premoženju kritnega sklada povzročil škodo;
- davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma prometom s tem premoženjem;
- stroškov obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu z veljavno zakonodajo najema zavarovalnica za račun kritnega sklada;
- stroškov skrbniških storitev skrbnika in
- stroškov v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Vrste drugih stroškov, ki bremenijo premoženje kritnih skladov v zvezi z opravljanjem skrbniških storitev za skupino kritnih skladov

Skrbnik premoženja sme iz sredstev kritnega sklada izvršiti tudi plačila stroškov plačilnega prometa kritnega sklada, stroškov provizij in drugih stroškov, povezanih s pogodbo med njim in klirinško-depotno družbo, stroškov vnosov in izvršitev nalogov v zvezi z razpolaganjem s premoženjem kritnega sklada ter stroškov vodenja računa in hrambe finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah, prav tako pa tudi stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper zavarovalnico, če bi s svojim ravnanjem kritnega sklada povzročila škodo.

Delitev stroškov med skupino kritnih skladov in kritnimi skladi

Provizija za upravljanje in skrbniške storitve neposredno bremeni sredstva tistih kritnih skladov, na katere se nanaša. Enako praviloma velja za druge stroške, ki smejo bremeniti premoženje kritnih skladov v zvezi z opravljanjem storitev upravljanja kritnih skladov in skrbništva za skupino kritnih skladov. Izjemoma lahko zaradi zunanjih okoliščin ali ekonomije obsega in s tem znižanja stroškov za vse udeležene kritne sklade (npr. stroškov za hkratni vstop več kritnih skladov na posamezne organizirane trge, stroškov postopkov, v katerih bi bilo udeleženih več kritnih skladov ipd.) pride do razdelitve stroškov med tiste kritne sklade, na katere bi se stroški nanašali, in sicer po ključu, ki zagotavlja ustrezno obremenitev posameznih kritnih skladov (npr. za vse udeležene kritne sklade v enakem razmerju, če gre za njihov vstop na posamezne trge, ali sorazmerno premoženju posameznega kritnega sklada, ki se nanaša na udeležbo več kritnih skladov v postopku, ali sorazmerno velikosti ČVS udeleženega kritnega sklada, če gre za stroške, ki jih izvajalci storitev zaračunajo v skupnem znesku na podlagi skupne velikosti sredstev več kritnih skladov itd.).

1.5 SKUPNA IZPOSTAVLJENOST POSAMEZNI OZIROMA DOLOČENIM OSEBAM

Omejitev izpostavljenosti kritnega sklada posameznim in posebej določenim osebam določa zakon, ki ureja dodatno pokojninsko varčevanje.

Zakon omejuje izpostavljenost naložb kritnega sklada posamezni osebi, ki v razmerju do kritnega sklada nastopa kot izdajateljica finančnih instrumentov ali prejemnica depozitov oziroma v obeh vlogah skupaj. Posebej obravnava izpostavljenost kritnega sklada posamezni osebi, če ta spada v posebno kategorijo oseb. Takšne osebe so Republika Slovenija, Banka Slovenije, druge države članice in države članice OECD ter mednarodne finančne organizacije, ki jim pripada vsaj ena država članica OECD.

Splošne značilnosti omejitev izpostavljenosti posameznim osebam

Kritni sklad ima lahko v vrednostne papirje in instrumente denarnega trga enega samega izdajatelja naloženih največ 5 % vrednosti svojih sredstev. Izpostavljenost do enega izdajatelja se lahko poveča do največ 10 % vrednosti sredstev kritnega sklada, vendar skupna vrednost naložb z izpostavljenostjo do enega izdajatelja nad 5 % vrednosti sredstev kritnega sklada ne sme presegati 40 % vrednosti sredstev kritnega sklada. Če je ta izdajatelj primerna banka, se lahko izpostavljenost poveča na 20 % vrednosti sredstev kritnega sklada, vendar se vanjo všttevajo tudi depoziti kritnega sklada pri njej. 20 % vrednosti sredstev kritnega sklada znaša tudi najvišja skupna izpostavljenost osebam, ki so vključene (povezane) v eno skupino.

Splošne značilnosti omejitev izpostavljenosti posebnim kategorijam oseb

Izpostavljenost pri naložbah v tržne vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izda ali zanje jamči oseba, ki spada v posebno kategorijo oseb, navedeno zgoraj, lahko doseže tudi do 100 % sredstev kritnega sklada, če so ta sredstva naložena vsaj v šest različnih izdaj te osebe in če naložba v nobeno od teh izdaj ne preseže 30 % vrednosti sredstev kritnega sklada.

Splošne značilnosti omejitev izpostavljenosti delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, in zavarovalnici

Skupna izpostavljenost kritnega sklada delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, lahko znaša največ 5 % sredstev kritnega sklada. V to omejitev se všttevajo naložbe kritnega sklada v vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izda delodajalec, vrednost morebitnih depozitov pri njem in vrednost morebitnih drugih naložb, povezanih z njim. Skupna izpostavljenost kritnega sklada skupini, ki ji pripada delodajalec, ne sme preseči 10 % vrednosti sredstev kritnega sklada. Te omejitve izpostavljenosti kritnega sklada ne veljajo, če je delodajalec, ki financira pokojninski načrt, Republika Slovenija.

Z zavarovalnico in njenimi povezanimi osebami je sklepanje poslov s finančnimi instrumenti, katerih predmet so naložbe kritnih skladov, prepovedano po zakonu. Ne glede na to, da ni absolutne prepovedi naložb kritnega sklada v vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih je ali jih bo izdala zavarovalnica ali njena povezana oseba, kritni skladi v takšnih finančnih instrumentih ne bodo imeli naložb.

Skupna izpostavljenost skupine kritnih skladov do upravljavca in z njim povezanih oseb

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31.12.2018				
GENERALI INVESTMENTS d. o. o.	-	-	8,53%	25,80%
Na dan 31.12.2019				
GENERALI INVESTMENTS d. o. o.	-	-	0,00%	26,75%

Skupna izpostavljenost skupine kritnih skladov do skrbnika in z njim povezanih oseb

	na dan 31.12.2019		na dan 31.12.2018	
	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada
Izpostavljenost				
1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	-	-	-	-
2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	-	-	-	-
3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	-	-	-
4. vrednotene po pošteni vrednosti preko IPI	-	-	-	-
5. denarna sredstva	332.846	1,78%	946.562	7,96%

B. ZBIRNI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRITNIH SKLADOV**1.6 RAČUNOVODSKI IZKAZI**

V tem poglavju so predstavljeni računovodski izkazi Skupine kritnih skladov življenjskega cikla, ki so sestavljeni iz treh kritnih skladov, in sicer kritni sklad AS Drzni do 50, AS Umirjeni med 50 do 60 in AS Zajamčeni od 60. Skladi življenjskega cikla so dne 1. 2. 2016 pričeli s svojim poslovanjem. Računovodski izkazi Skupine kritnih skladov so tako seštevki postavk iz posameznih računovodskih izkazov kritnih skladov AS Drzni do 50, AS Umirjeni med 50 do 60 in AS Zajamčeni od 60.

1.6.1 Zbirna bilanca stanja

v EUR	Pojasnilo	31.12.2019	31.12.2018
SREDSTVA			
Finančne naložbe	1.7.2	17.782.436	10.488.653
merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, od tega:		-	2.139.777
- dolžniški vrednostni papirji		-	589.227
- lastniški vrednostni papirji		-	1.550.550
merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:		17.782.436	8.348.875
- dolžniški vrednostni papirji		5.959.247	1.968.733
- lastniški vrednostni papirji		11.823.190	6.380.143
Terjatve	1.7.3	569.043	477.175
Druge terjatve		569.043	477.175
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	1.7.4	332.846	946.562
Zunajbilančna sredstva		519	66.482
Druge zunajbilančna sredstva		519	66.482
OBVEZNOSTI		18.684.352	11.912.403
Zavarovalno-tehnične rezervacije	1.7.5	18.647.836	11.886.157
Matematične rezervacije za pripisan donos kritnega sklada		1.523.386	(211.223)
Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP)		17.124.451	12.097.380
Poslovne obveznosti	1.7.6	21.875	14.547
Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov		481	-
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada		15.076	12.845
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada		1.509	421
Druge poslovne obveznosti		4.809	1.281
Druge obveznosti	1.7.6	14.640	11.699
Zunajbilančne obveznosti		519	66.482
Druge zunajbilančne obveznosti		519	66.482

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 13 do 19 so sestavni del računovodskih izkazov

1.6.2 Zbirni izkaz poslovnega izida

v EUR	Pojasnilo	2019	2018
Finančni prihodki	1.8.2	3.008.531	1.098.075
Prihodki od dividend in deležev		92.443	60.066
Prihodki od obresti		94.184	50.489
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		350.827	154.144
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		2.470.989	832.948
Drugi finančni prihodki		87	429
Finančni odhodki	1.8.2	(942.921)	(1.469.440)
Odhodki za obresti		(510)	(540)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		(56.255)	(190.578)
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		(886.133)	(1.278.068)
Drugi finančni odhodki		(22)	(255)
Rezultat iz naložbenja		2.065.610	(371.365)
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	1.8.7	(199.929)	(139.427)
Provizija za upravljanje		(153.451)	(103.716)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico		(22.055)	(18.082)
Odhodki v zvezi z revidiranjem		(22.839)	(13.697)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		(1.395)	(3.766)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		(189)	(166)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem		1.865.681	(510.791)

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 13 do 19 so sestavni del računovodskih izkazov

1.7 POJASNILA K ZBIRNI BILANCI STANJA SKUPINE KRITNIH SKLADOV**1.7.1 Čista vrednost sredstev****Čista vrednost sredstev skupine kritnih skladov**

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
I. SREDSTVA	18.684.326	11.912.390
II.B. Finančne obveznosti	-	-
II.C. Poslovne obveznosti	21.875	14.547
II.D. Druge obveznosti	14.640	11.699
III. Čista vrednost sredstev (I. – II.B. – II.C. – II.D.)	18.647.811	11.886.144

Čista vrednost sredstev skupine kritnih skladov je vrednost sredstev, ki so na voljo članom iz naslova dodatnega pokojninskega varčevanja. Premoženje kritnega sklada se je v primerjavi s preteklim letom povečalo za 57 odstotkov.

1.7.2 Finančne naložbe

V nadaljevanju je prikazana razvrstitev finančnih naložb, kjer so naložbe skupine kritnih skladov v letu 2019 razvrščene v kategorijo »za prodajo razpoložljiva finančna sredstva« medtem, ko so bile v letu 2018 razvrščene v dve kategoriji, in sicer v kategoriji »finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida – ob takojšnjem pripoznanju« in kategoriji »za prodajo razpoložljiva finančna sredstva«.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida - ob takojšnjem pripoznanju - stanje

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Lastniški vrednostni papirji	11.823.190	6.380.143
Tržni vrednostni papirji	11.823.190	6.380.143
Dolžniški vrednostni papirji	5.959.247	1.968.733
Tržni vrednostni papirji	699.384	390.251
Državne obveznice	5.259.863	1.578.482
Skupaj	17.782.436	8.348.875

Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Lastniški vrednostni papirji	-	1.550.550
Tržni vrednostni papirji	-	1.550.550
Dolžniški vrednostni papirji	-	589.227
Državne obveznice	-	589.227
Skupaj	-	2.139.777

Gibanje finančnih naložb

v EUR	Poštena vrednost skozi poslovni izid - ob takojšnjem pripoznanju	Merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Skupaj
Stanje 1.1.2018	5.686.307	2.238.309	7.924.616
Tečajne razlike	35.849	-	35.849
Povečanje	5.113.882	6.869	5.120.751
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	(445.120)	-	(445.120)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	(34.324)	(34.324)
Povečanje zaradi obresti	16.607	358	16.964
Zmanjšanje	(2.058.650)	(71.433)	(2.130.083)
Stanje 31.12.2018	8.348.875	2.139.778	10.488.653
Povečanje	8.217.062	262.282	8.479.343
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	1.230.230	-	1.230.230
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	(96.419)	(96.419)
Povečanje zaradi obresti	43.332	(9.510)	33.822
Zmanjšanje	(57.063)	(2.296.130)	(2.353.193)
Stanje 31.12.2019	17.782.436	(0)	17.782.435

1.7.3 Terjatve

Na dan 31. 12. 2019 skupina kritnih skladov nima dolgoročnih terjatvev. Terjatve v višini 8.371 evrov se nanašajo na terjatve za dividende, razlika v višini 560.673 evrov pa na druge poslovne terjatve.

Terjatve – stanje

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Finančne terjatve	8.371	4.104
Kratkoročne terjatve za dividende	8.371	4.104
Terjatve	560.673	473.071
Druge poslovne terjatve	560.673	473.071
Skupaj	569.043	477.175

1.7.4 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Denarna sredstva na računih bank	332.846	946.562
Skupaj	332.846	946.562

1.7.5 Obveznosti

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zavarovalno-tehnične rezervacije	18.647.836	11.886.157
Obveznosti za vplačila	17.124.451	11.886.094
Obveznosti za donos sklada	1.523.386	63
Ostale obveznosti	36.515	26.246
Skupaj obveznosti	18.684.352	11.912.403

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zavarovalno-tehnične rezervacije za vplačila in dosežen donos		
Stanje 1. 1.	11.886.157	8.865.381
Povečanje v obdobju	7.935.054	3.340.702
iz naslova vplačil	6.165.779	3.885.780
iz naslova doseženega donosa	1.769.275	(545.077)
Zmanjšanje v obdobju	1.173.374	319.926
iz naslova vstopnih stroškov	34.521	29.274
iz naslova izplačil	1.104.188	282.325
iz naslova doseženega donosa	34.666	8.328
Stanje 31. 12.	18.647.836	11.886.157

1.7.6 Ostale obveznosti**Poslovne obveznosti**

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Obveznosti do upravljavca skupine kritnih skladov	19.776	13.266
Provizijo za upravljanje skupine kritnih skladov	15.076	9.496
Vstopne provizije	4.700	3.770
Druge poslovne obveznosti	2.099	1.281
Skupaj	21.875	14.547

Druge obveznosti

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Druge poslovne obveznosti	14.640	11.699
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	14.640	11.699
Skupaj	14.640	11.699

Druge obveznosti so za leto 2019 znašale 14.640 evrov in zajemajo obveznosti iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila.

1.8 POJASNILA K ZBIRNEMU IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE KRITNIH SKLADOV**1.8.1 Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic****Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic dodatnega pokojninskega varčevanja**

Vrsta pravice pokojninskega varčevanja	Vplačila v obdobju od 1.1.2019 do 31.12. 2019 (v EUR)	Vplačila v obdobju od 1.1.2018 do 31.12.2018 (v EUR)
Pravica do odkupa iz naslova individualnih vplačil	1.035.283	847.998
Pravica do pripisa dobička	5.465.279	3.749.084

Pogodbene pravice članov dodatnega pokojninskega varčevanja so lahko različne, zato prikazujemo za leto 2019 vplačila po dveh vrstah pravic, in sicer vsa vplačila, ki imajo pravico do odkupa in vplačila, ki imajo pravico do pripisa dobička. Vplačila po pogodbah za leto 2019 s pravico do odkupa imajo lahko tudi pravico do pripisa dobička in obratno.

1.8.2 Finančni prihodki in odhodki**Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2019**

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	186.114	1.006	(492)	186.627
Finančni prihodki iz obresti	94.231	446	(492)	94.184
Finančni prihodki iz dividend	91.883	560	-	92.443
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	34.310	316.517	-	350.827
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	2.470.989	-	-	2.470.989
Drugi finančni prihodki	-	87	-	87
PRIHODKI OD NALOŽB	2.691.413	317.610	(492)	3.008.531
Odhodki za obresti	-	(306)	(204)	(510)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(56.255)	-	-	(56.255)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(886.133)	-	-	(886.133)
Drugi finančni odhodki	-	-	(22)	(22)
ODHODKI NALOŽB	(359.484)	(306)	(226)	(942.921)
Neto finančni izid iz naložb	2.331.930	317.304	(719)	2.065.610

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2018

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	109.007	3.873	(2.325)	110.555
Finančni prihodki iz obresti	52.456	358	(2.325)	50.489
Finančni prihodki iz dividend	56.551	3.515	-	60.066
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	147.283	6.861	-	154.144
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	832.948	-	-	832.948
Drugi finančni prihodki	-	429	-	429
PRIHODKI OD NALOŽB	1.089.237	11.163	(2.325)	1.098.075
Odhodki za obresti	(216)	-	(324)	(540)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(190.578)	-	-	(190.578)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(1.278.068)	-	-	(1.278.068)
Drugi finančni odhodki	-	-	(255)	(255)
ODHODKI NALOŽB	(1.468.861)	-	(579)	(1.469.440)
Neto finančni izid iz naložb	(379.624)	11.163	(2.904)	(371.365)

1.8.3 Izplačila odkupnih vrednosti

v EUR	2019	2018
Redno prenehanje	(187.464)	(94.941)
Izredno prenehanje	(264.846)	(159.971)
- z izstopom iz varčevanja	(238.658)	(157.665)
- s smrtjo člana	(26.188)	(2.307)
Skupaj	(452.311)	(254.912)

Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti lahko nastanejo zaradi rednega ali izrednega prenehanja varčevanja. Odhodki zaradi izrednega prenehanja se pripoznajo v primeru izstopa iz varčevanja, z odpovedjo pogodbe o varčevanju ali v primeru smrti člana. Glede na predhodno leto so se izplačila odkupnih vrednosti zvišala za 77 odstotkov. Največ izplačil je bilo zaradi izrednega prenehanja varčevanj. V primerjavi s predhodnim letom so ta višja za 104.875 članov od tega se 90 % prekinitev nanaša na izstop iz varčevanja in 10 % na smrt članov.

1.8.4 Prenos sredstev od/na drugega izvajalca in prenosi med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

v EUR	2019	2018
Prenos sredstev od drugega izvajalca	1.637.016	514.023
po kolektivnem pokojninskem načrtu	1.637.016	513.185
po individualnem pokojninskem načrtu	-	838
Prenos sredstev na drugega izvajalca	194.279	26.824
po kolektivnem pokojninskem načrtu	191.057	25.623
po individualnem pokojninskem načrtu	3.222	1.202
Skupaj	1.831.295	540.847

V letu 2019 se je v skupino kritnih skladov od drugega izvajalca preneslo za kar 1.637.016 evrov sredstev oziroma za 218,47 odstotkov več kot lani, iz skupine kritnih skladov pa so se na drugega izvajalca prenesla sredstva v skupni vrednosti 194.279 evrov (lani pa za 26.824 evrov sredstev).

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov v letu 2019

Prenos na kritni sklad	Prenos iz kritnega sklada			Skupna vsota prenosa
	Prenos iz kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01	Kritni sklad AS Drzni do 50	Kritni sklad Umirjeni med 50 do 60	
Kritni sklad AS Drzni do 50	9.688	-	-	9.688
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	-	461.862	-	461.862
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	5.691	16.394	206.893	228.978
Skupna vsota	15.379	478.257	206.893	700.528

Ko član doseže mejno starost prehoda v manj tvegan kritni sklad, se njegova nova vplačila avtomatično preusmerijo iz pripadajočega kritnega sklada v kritni sklad namenjen ustrezni višji starostni skupini, medtem ko se zbrana sredstva prenesejo najkasneje v treh letih. V letu 2019 se je med kritnimi skladi v skupini preneslo za 563.832 evrov več sredstev kot v letu 2018, največ prenosov je bilo iz kritnega sklada AS Drzni do 50 v kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60.

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov v letu 2018

Prenos na kritni sklad	Prenos iz kritnega sklada				Skupna vsota prenosa
	Prenos iz kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01	Kritni sklad AS Drzni do 50	Kritni sklad Umirjeni med 50 do 60	Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	
Kritni sklad AS Drzni do 50	65.460	-	5.089	-	70.549
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	32.695	5.447	-	1.715	39.857
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	4.309	10.472	11.508	-	26.290
Skupna vsota	102.464	15.919	16.597	1.715	136.696

1.8.5 Obračunani stroški upravljavca

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem skupine kritnih skladov

v EUR	2019	2018
Provizija za upravljanje	(153.451)	(103.716)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	(22.055)	(18.082)
Odhodki v zvezi z revidiranjem	(22.839)	(13.697)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	(1.395)	(3.766)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	(189)	(166)
Skupaj	(199.929)	(139.427)

Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem v Skupini kritnih skladov prevladujejo provizije za upravljanje z deležem 76,75 odstotkov. Te so v primerjavi s predhodnim letom višje za 49.735 evrov predvsem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja vseh treh kritnih skladov na račun vplačil obstoječih članov in vplačil ob prihodu novih članov.

Provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki jih prejema Abanka Vipava d. d. kot skrbnica premoženja Skupine kritnih skladov je v letu 2019 znašala 22.055 evrov, in so se glede na preteklo leto zvišale za 11 odstotkov.

Upravljevalci lahko v breme kritnih skladov v skupini obračunava tudi stroške iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila. Za leto 2019 so ti stroški za vse tri kritne sklade znašali v skupnem znesku 22.839 evrov.

1.8.6 Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami**Prodaja skupine kritnih skladov pokojninskih varčevanj**

v EUR	2019	2018
Upravljavec kritnega sklada Generali Investments d. o. o.	39.371	36.634
Druge povezane družbe	24.323	212.335
Skupaj	63.694	248.970

Nabava skupine kritnih skladov pokojninskih varčevanj

v EUR	2019	2018
Upravljavec kritnega sklada Generali Investments d. o. o.	-	1.907
Druge povezane družbe	2.815	10.909
Skupaj	2.815	12.816

1.9 IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE UPRAVLJAVCA

Uprava družbe Generali zavarovalnice d. d., pravne naslednice Adriatic Slovenice d. d. je odgovorna za pripravo računovodskih izkazov skupine kritnih skladov in vsakega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov (Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50, Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60 in Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60). V skladu s svojo odgovornostjo potrjuje, da so bili računovodski izkazi za poslovno leto, ki se je zaključilo na dan 31. 12. 2019 skupaj s pojasnili izdelani na podlagi usmeritev mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja skupine kritnih skladov za leto 2019.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Koper, 26. marec 2020

Uprava upravljavca:

Vanja Hrovat,
Predsednica uprave

Mitja Feri,
Član uprave

Katarina Guzej,
Članica uprave

1.10 REVIZORJEVO MNENJE

Poročilo neodvisnega revizorja

Uporabnikom zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov, ki izvajajo naložbeno politiko življenjskega cikla zavarovalnice GENERALI zavarovalnica d.d. in posamičnih skladov iz te skupine.

Mnenje

Revidirali smo priložene zbirne računovodske izkaze skupine kritnih skladov, ki izvajajo naložbeno politiko življenjskega cikla zavarovalnice GENERALI zavarovalnica d.d. (v nadaljevanju skupina kritnih skladov) in računovodske izkaze vsakega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov (Kritni sklad pokojninsko varčevanje AS drzni do 50, Kritni sklad pokojninsko varčevanje AS umirjeni med 50 in 60 in Kritni sklad pokojninsko varčevanje AS zajamčeni od 60). Zbirni računovodski izkazi skupine kritnih skladov vključujejo zbirno bilanco stanja na dan 31. decembra 2019 ter zbirni izkaz poslovnega izida za tedaj končano leto ter druge pojasnjevalne informacije. Računovodski izkazi posameznega kritnega sklada vključujejo bilanco stanja in izkaz premoženja na dan 31. decembra 2019 ter izkaz poslovnega izida, izkaz pripisa dobička in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto, ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi zbirni računovodski izkazi skupine kritnih skladov in računovodski izkazi vsakega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov (v nadaljevanju »računovodski izkazi kritnih skladov«) v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od revidirane družbe. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo upravljalca skupine kritnih skladov. Druge informacije poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov kritnih skladov ter našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih kritnih skladov ne vključuje drugih informacij, in, razen v obsegu, ki je drugače izrecno naveden v našem poročilu, o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

**Building a better
working world**

Odgovornost posloводства upravjalca skupine kritnih skladov in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze kritnih skladov

Posloводство upravjalca skupine kritnih skladov je odgovorno za pripravo računovodskih izkazov kritnih skladov, v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство upravjalca skupine kritnih skladov je pri pripravi računovodskih izkazov kritnih skladov odgovorno za oceno njegove sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so zbirni računovodski izkazi skupine kritnih skladov kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov kritnih skladov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v zbirnih računovodskih izkazih skupine kritnih skladov, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine kritnih skladov;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v zbirnih računovodskih izkazih skupine kritnih skladov ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kritnih skladov, kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali zbirni računovodski izkazi skupine kritnih skladov predstavljajo zadevne posele in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Ljubljana, 29. maj 2020

Janez Uranič
Direktor, pooblaščen revizor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 3

Simon Podvinški
Pooblaščen revizor

1.11 MNENJE ODBORA SKUPINE KRITNIH SKLADOV**Mnenje Odbora skupine kritnih skladov k letnemu poročilu Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS za leto 2019**

Na podlagi 294. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), skladno s točko B Priloge k Pravilom upravljanja skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ter skladno s 6. členom Poslovnika o delu Odbora skupine kritnih skladov, Odbor skupine kritnih skladov (v nadaljevanju: Odbor) v sestavi:

- Mojca Vergan Štim, predstavnica članov, predsednica Odbora,
- Tomaž Boltin, predstavnik delodajalcev, namestnik predsednice Odbora,
- Primož Stošički, predstavnik članov,
- Tjaša Škerlič, predstavnica članov,
- Gregor Wolf, predstavnik delodajalcev,

po seznanitvi z revidiranim Letnim poročilom Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS (v nadaljevanju: revidirano letno poročilo) za leto 2019, podaja

mnenje k revidiranemu letnemu poročilu,

ki ga je Odbor sprejel na seji dne 9. 6. 2020 na podlagi naslednjih ugotovitev:

1. Odbor je v letu 2019 v okviru svojih pristojnosti spremljal poslovanje in upravljanje Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS.
2. Odbor ugotavlja, da je bila Uprava Generali zavarovalnice d.d. dne 26. 3. 2020 seznanjena z nerevidiranim Letnim poročilom Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS za leto 2019 in ga pravočasno predložila Odboru.
3. Odbor ugotavlja, da revidirano letno poročilo vsebuje vse obvezne sestavine, ki jih je s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (UL RS, št. 79/2013 s spremembami) predpisala Agencija za zavarovalni nadzor.
4. Odbor se je seznanil, da je revizijsko mnenje podala revizijska družba Ernst & Young, Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o. Odbor ugotavlja, da je revizijska družba na revidirano letno poročilo podala pozitivno mnenje.
5. Odbor ugotavlja, da je bilo poslovanje in upravljanje Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS v skladu z zakoni, pravili upravljanja in naložbeno politiko.
6. Odbor na podlagi vse navedenega nima pripomb k revidiranemu letnemu poročilu in podaja pozitivno mnenje na revidirano letno poročilo.

Mojca Vergan Štim
Predsednica Odbora skupine kritnih skladov

LETNO POROČILO
KRITNEGA SKLADA
»POKOJNINSKO VARČEVANJE AS DRZNI DO 50«

2. LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS DRZNI DO 50«

A.I. POSLOVNO POROČILO KRITNEGA SKLADA ZA LETO 2019

2.1 POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA

2.1.1 Predstavitev kritnega sklada

KRITNI SKLAD

Naziv:	KRITNI SKLAD POKOJNINSKO VARČEVANJE AS DRZNI DO 50
Pokojninski načrt:	Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno Pokojninsko varčevanje AS – individualno
Matična številka:	5063361034
Davčna številka:	SI 63658011
Transakcijski račun:	05100-8013910083

INFORMACIJE O UPRAVLJAVCU

Firma:	ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d. d.
Sedež:	Ljubljanska cesta 3 a, 6503 Koper
Telefon:	(05) 66 43 100
Skrajšana firma:	ADRIATIC SLOVENICA d. d.
E-pošta:	info@adriatic-slovenica.si
Spletna stran:	http:// www.adriatic-slovenica.si; www.as-skupina.si
Matična številka:	5063361000
Identifikacijska št. za DDV:	SI 63658011
Višina osnovnega kapitala:	42.999.529,80 EUR, vplačan v celoti
Datum registracije:	20. november 1990

V nadaljevanju se upravljavec Adriatic Slovenica d. d. skrajšano omenja kot zavarovalnica ali kot upravljavec. Podatki in informacije iz 253. člena ZPIZ-2 so za kolektivno in individualno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu Pokojninsko varčevanje AS objavljeni na spletni strani [http:// www.generali.si](http://www.generali.si).

3. januarja 2020 se je družba Adriatic Slovenica d. d. (upravljavec kritnega sklada) pripojila k Generali zavarovalnici d. d. Generali zavarovalnica je kot prevzemna družba, skladno z zakonom, postala univerzalni pravni naslednik družbe Adriatic Slovenica in s prevzemom vseh njenih pravic in obveznosti tudi upravljavec kritnega sklada AS Drzni do 50.

Družba za upravljanje, na katero je zavarovalnica z dnem 1. 2. 2016 prenesla storitve upravljanja premoženja skupine kritnih skladov, so Generali Investments d. o. o., ki je pridobila dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti in pomožne storitve št. 40220-4/2013-10 z dne 23. 4. 2014. Pogodba o opravljanju storitev upravljanja premoženja skupine kritnih skladov med družbo za upravljanje in zavarovalnico je bila sklenjena 1. 3. 2018.

Firma:	Generali Investments, družba za upravljanje, d. o. o.
Skrajšana firma:	Generali Investments d. o. o.
Sedež:	Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Matična številka:	5834457
Davčna številka:	56687036

INFORMACIJE O SKRBNIKU

Firma: Abanka Vipava d. d.
Sedež: Slovenska cesta 58, 1000 Ljubljana

Banka Slovenije je Abanki Vipa d. d. izdala dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade z oznako 2/7 dne 18. 9. 2003.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je izdala dovoljenje za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov dne 7. 11. 2018.

Odbor skupine kritnih skladov

Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ima odbor skupine kritnih skladov. Odbor je strokovni organ, ki ga sestavlja pet članov, od tega trije predstavniki varčevalcev in dva predstavnika delodajalcev, ki financirajo pokojninski načrt.

Člani odbora so:

- Mojca Vergan Štirn, predsednica
- Tomaž Boltin, namestnik predsednice
- Tjaša Škerlič, članica
- Primož Stošički, član
- Gregor Wolf, član

2.1.2 Organi upravljanja in vodenja

Organi upravljanja in nadzora upravljavca pokojninskega načrta

Uprava zavarovalnice v letu 2019

Gregor Pilgram, predsednik uprave (od 1. 10. 2019)
Gabrijel Škof, predsednik uprave (odstop 1. 10. 2019)
Matija Šenk, član uprave
Jure Kvaternik, član uprave (odstop 31. 7. 2019)

Nadzorni svet zavarovalnice v letu 2019

Aljoša Tomaž, predsednik (odstop 13. 2. 2019)
Aleksander Sekavčnik, namestnik predsednika (odstop 13. 2. 2019)
Tomaž Butina, član (odstop 13. 2. 2019)
Gregor Pilgram, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024 predsednik od 20. 3. 2019 do 31. 8. 2019
Luciano Cirinà, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024 in od 1. 9. 2019 predsednik
Miroslav Bašta, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024
Miroslav Singer, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024 in od 1. 9. 2019 namestnik predsednika
Matjaž Pavlin, član, predstavnik zaposlenih
Borut Šuštaršič, član predstavnik zaposlenih

Z izbrisom družbe Adriatic Slovenica d. d. so prenehali tudi organi upravljanja, zato od 3. januarja 2020 združeno družbo vodi dvočlanska uprava v sestavi Vanja Hrovat, predsednica, Mitja Feri, član uprave, in nadzira nadzorni svet v sestavi Gregor Pilgram, predsednik, Carlo Schiavetti, namestnik predsednika, Stefano Culos, član ter Suzana Meglič, članica.

3. marca 2020 je Katarina Guzej po pridobitvi licence Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje funkcije člana uprave zavarovalnice postala članica uprave Generali zavarovalnice.

2.1.3 Delovanje in pričakovani razvoj kritnega sklada

Predstavitve in delovanje pokojninskega načrta kritnega sklada

Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50 je oblikovan na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega varčevanja in je izvajalec kolektivnega in individualnega pokojninskega načrta. Namenjen je mlajšim osebam do 50. leta, katerih je čas upokojitve še zelo oddaljen in zato zasleduje bolj tvegano naložbeno politiko. Oblikovan je kot ločeno premoženje in ga upravljavec upravlja v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, izključno v korist članov, z namenom pridobitve pravic iz pokojninskega varčevanja.

Spremembe v delovanju in pričakovani razvoj pokojninskega načrta kritnega sklada

Pri pokojninskih zavarovanjih se je v skladu z zastavljeno strategijo uspešno nadaljevalo s trženjskimi aktivnostmi tudi v letu 2019. Skupaj s Centrom za oskrbo strank in skrbniki za pokojninska zavarovanja se je našim zavarovancem zagotovilo pravočasno in strokovno informacijsko podporo.

Zavarovance se je o poslovanju pokojninskih skladov zavarovalnice ter pomembnosti in ugodnostih varčevanja za varno starost v drugem pokojninskem stebru redno informiralo preko objav na internetni strani in družbenih omrežjih zavarovalnice. Poslovnim partnerjem je bila zagotovljena varna komunikacija in izmenjava datotek z zaupno poslovno vsebino preko spletnega portala AS B2B.

V letu 2019 so bile v skladu z zakonom izvedene spremembe v Pravilih upravljanja skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, Pravilih upravljanja Kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01, v vseh treh Izjavah o naložbeni politiki kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ter Izjavi o naložbeni politiki kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01. Spremembe se nanašajo zlasti na naložbeno politiko kritnih skladov, ki je bila dopolnjena z možnostjo vlaganja v alternativne in specialne investicijske sklade ter spremembo višine skrbniške provizije.

2.1.4 Naložbeni cilji in politika

Naložbeni cilji

Naložbeni cilj kritnega sklada Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50 je dolgoročna kapitalska rast in dolgoročno povečanje vrednosti sredstev, vloženih v pokojninsko varčevanje članov, ki nimajo pravice do uveljavitve pokojnine prej kot v petnajstih letih in so zato pripravljene prevzemati višje tveganje naložb. Pri naložbah kritnega sklada in pri njihovi porazdelitvi upravljavec upošteva, da bodo člani v kritnem skladu varčevali dovolj dolgo, da si lahko za doseganje večje donosnosti dovolijo tudi višjo izpostavljenost bolj tveganim naložbam. Z daljšim obdobjem varčevanja se lahko izognejo prevelikemu vplivu kratkoročnih nihanj in nenadnih padcev vrednosti naložb.

Naložbena politika

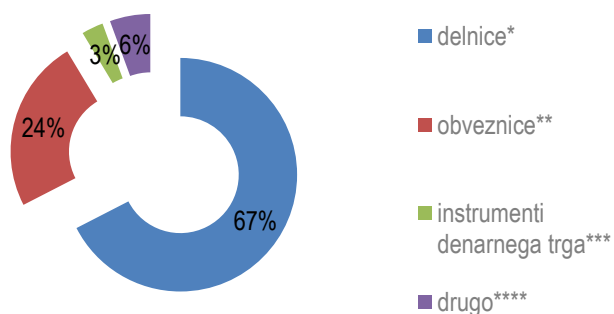
Naložbena politika kritnega sklada je opredeljena kot politika fleksibilne strukture naložb. To je politika doseganja čim boljšega rezultata na kapitalskih trgih ob upoštevanju načela razpršitve in likvidnosti investiranih sredstev ter omejitev, ki jih postavljajo obveznosti kritnega sklada. Upravljavec naložbe upravlja aktivno, zato lahko ob spremembah razmer na kapitalskih trgih pride do večjega premika v strateški strukturi naložb portfelja kritnega sklada.

Upravljavec po potrebi, vendar vsaj enkrat letno, pregleda ustreznost dolgoročne porazdelitve sredstev glede na pričakovana makroekonomska gibanja, geopolitične razmere ter ocene gibanj na kapitalskih trgih na eni strani in potrebe, ki izvirajo iz obveznosti kritnega sklada na drugi strani. Ker člani kritnega sklada spadajo v starostno skupino do 50. leta oziroma v starostno skupino, ki bo do upokojitve potrebovala še dolgo obdobje varčevanja, je narava obveznosti sklada dolgoročnejša in omogoča sprejemanje višjih tveganj z namenom doseganja višjih donosov.

Naložbe kritnega sklada lahko obsegajo:

- lastniške vrednostne papirje (delnice gospodarskih družb oziroma potrdila o njihovem lastništvu),
- dolžniške vrednostne papirje (državne in podjetniške obveznice),
- instrumente denarnega trga kot so zakladne menice in blagajniški zapisi,
- denarne depozite in
- enote ali delnice odprtih investicijskih skladov in skladov denarnega trga (ciljnih skladov).

Struktura naložb na dan 31. 12. 2019

Izpostavljenost po posameznih vrstah naložb kritnega sklada

Izpostavljenost kritnega sklada se lahko posameznim osnovnim vrstam naložb ter posameznim in določenim osebam giblje v naslednjih mejah:

Lastniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko od 40 % do 100 % vrednosti sredstev, naloženih v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ali potrdila o njihovem lastništvu. V to omejitev izpostavljenosti dolžniškim vrednostnim papirjem se vštevajo tudi naložbe v delniške ciljne sklade.

Dolžniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko največ 50 % vrednosti sredstev, naloženih v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice (vključno z zamenljivimi obveznicami). V to omejitev izpostavljenosti dolžniškim vrednostnim papirjem se vštevajo tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade.

Instrumenti denarnega trga

Kritni sklad ima lahko skupaj z depoziti največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v nižje tvegane naložbe, to so državni in podjetniški instrumenti denarnega trga. V to omejitev izpostavljenosti instrumentom denarnega trga se vštevajo tudi naložbe v ciljne sklade.

Dolžniški finančni instrumenti posebnih kategorij oseb

Kritni sklad ima lahko največ do 60 % vrednosti sredstev, naloženih v dolžniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izdajo ali zanje jamčijo osebe, do katerih je dopustna višja izpostavljenost. To so Republika Slovenija, Banka Slovenije, druge države članice in države članice OECD ter mednarodne finančne organizacije, ki jim pripada vsaj ena država članica OECD.

Denarni depoziti

Kritni sklad ima lahko skupaj z naložbami v instrumente denarnega trga največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v depozite pri bankah. V to omejitev izpostavljenosti se ne vštevajo dodatna likvidna sredstva kritnega sklada.

Enote ali delnice ciljnih skladov

Kritni sklad ima lahko največ 70 % sredstev, naloženih v enote ali delnice ciljnih skladov. V izpostavljenost ciljnim skladom se štejejo naložbe v delniške in obvezniške sklade, sklade denarnega trga, odprte alternativne investicijske sklade ter odprte specialne investicijske sklade. Izpostavljenost do alternativnih in SIS skladov povečuje tveganost kritnega sklada, saj so te naložbe praviloma visoko tvegane.

Kratek opis srednjeročne in dolgoročne porazdelitve sredstev

Zaradi pričakovane nižje starosti članov in dolgoročne narave investiranja v kritnem skladu prevladujejo višje do visoko tvegane delniške naložbe, bodisi v obliki lastniških vrednostnih papirjev bodisi v obliki enot delniških ciljnih skladov. Njihov delež je lahko zelo visok, vse do 100 %, nikoli pa naj ne bi padel pod 40 % vrednosti sredstev kritnega sklada.

To precej visoko nagnjenost kritnega sklada k bolj tveganim in praviloma donosnejšim naložbam, odraža tudi relativno majhen delež sredstev kritnega sklada, naložen v instrumente denarnega trga ali pa ciljne sklade denarnega trga. Te naložbe so običajno nizko tvegane, zato pa na dolgi rok nosijo precej nizke donose. V njih ne bo več kot 10 % sredstev.

Srednje tvegane naložbe kritnega sklada predstavljajo obveznice – od manj tveganih državnih obveznic do bolj tveganih podjetniških. Izpostavljenost obveznicam sklad lahko doseže tudi prek naložb v ciljne obvezniške sklade. Delež obvezniških naložb je večinoma dokaj nizek. Višji – vendar ne več kot 50 % – bo samo, če se bo izkazalo, da so delniški trgi nestabilni in s tem bolj tvegani.

Obseg depozitov kritnega sklada se prilagaja sprotnim potrebam po likvidnosti. Za varovanje premoženja kritnega sklada pred tržnimi tveganji lahko upravljavec uporablja tehniko zmanjševanja tveganja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov. Ker je kritni sklad naložba, namenjena široki populaciji članov, upravljavec skuša dosežati čim večjo razpršenost naložb ob iskanju najugodnejših naložbenih možnosti s sprejemljivim tveganjem. Zato naložbe načelno nimajo geografskih, panožnih ali valutnih omejitev.

Zaradi svojega naložbenega cilja in velikosti ciljne skupine članov ter ob domnevi pretežno stabilnih tržnih razmer bo imel kritni sklad že na srednji rok približno takšno razmerje med naložbami:

Ciljna struktura naložb	
Nižje tvegane	5%
Srednje tvegane	25%
Višje tvegane	70%

Opredelitev meril in sodil za presojanje uspešnosti ter načina spremljanja uspešnosti poslovanja kritnega sklada

Merilo za presojanje uspešnosti poslovanja kritnega sklada je donosnost referenčnega portfelja (benchmarka). Sestavljajo ga trije priznani finančni indeksi, ki skupaj odražajo podobno strukturo premoženja, kot jo praviloma ima kritni sklad. To so 70 % delniški indeks Morgan Stanley Capital International AC World (MSCI AC World), merjen v evrih, 25 % obvezniški indeks iBoxx Overall EUR Total Return in 5 % indeks denarnega trga EONIA Net Total Return.

Kriteriji za spremembo porazdelitve sredstev

Taktična porazdelitev sredstev kritnega sklada pomeni kratkoročno odstopanje od njihove strateške srednje in dolgoročne porazdelitve. Pri odločitvah o taktični porazdelitvi upravljavec poleg dolgoročnejših pričakovanj o globalnih kapitalskih trgih upošteva še trenutne tržne razmere in oceno ustreznosti razmerja med vrstami finančnih instrumentov ter njihove regionalne, panožne in valutne porazdelitve. S taktično porazdelitvijo upravljavec izkorišča trenutno stanje na trgih za doseganje čim višje donosnosti, prilagojene tveganju, prednosti in slabosti posameznih vrst finančnih instrumentov (dolžniških, lastniških), znotraj tega pa še posameznih vrednostnih papirjev in instrumentov denarnega trga.

Pri vlaganju v dolžniške finančne instrumente upravljavec poleg zgoraj naštetih elementov in ročnosti obveznosti kritnega sklada ocenjuje relativno podcenjenost/precenjenost dolžniških finančnih instrumentov z vidika njihove ročnosti, kreditne ocene izdajatelja (državni ali podjetniški) ter z vidika valute, v kateri so izdani, čeprav se praviloma vlaga v dolžniške naložbe, nominirane v evrih. Podlaga za izbiro posamezne naložbe je podrobna analiza kreditne ocene izdajatelja, odločitev o ročnosti naložbe pa poleg upoštevanja ročnosti obveznosti kritnega sklada temelji še na pričakovanih spremembah krivulje donosnosti. To velja tako za neposredno nalaganje v dolžniške finančne instrumente, kot za izpostavljenost kritnega sklada dolžniškemu instrumentom prek naložb v investicijske sklade.

Podlaga za izbiro delniških naložb so podrobna analiza izdajatelja in njegove panoge, analiza pravic iz lastniškega finančnega instrumenta, ocena notranje vrednosti naložbe (precenjenosti/podcenjenosti v primerjavi z njeno trenutno in predvideno tržno ceno) ter vpliv naložbe na tveganost portfelja kritnega sklada. Na odločitve o naložbah v delniške ciljne sklade igra pomembno vlogo tudi ocena potreb po razpršitvi z vidika regionalne, panožne in valutne zastopanosti. Nakupe in prodaje finančnih instrumentov za račun kritnega sklada upravljavec sklepa po načelu najboljše izvedbe. Poleg kriterija cene instrumenta upošteva še kvaliteto borznoposredniške storitve, mesto trgovanja (praviloma organiziran trg z veliko likvidnostjo instrumentov in transparentnostjo trgovanja), varnost hrambe finančnih instrumentov in zanesljivost poravnave z njimi.

Zunaj organiziranega trga upravljavec opravi še podrobno kreditno (bonitetno) oceno strank, s katerimi namerava skleniti posel. Posle z naložbami vsakega kritnega sklada upravljavec sklepa tako, da prepreči ali v čim večji meri zmanjša nasprotje interesov, ki bi se lahko pojavilo, kadar posle z istimi finančnimi instrumenti sklepa tudi za račun drugih pokojninskih kritnih

skladov ali drugega premoženja, ki ga upravlja (drugi kritni skladi, lastno premoženje). Kadar upravičeno domneva, da zaradi slabe likvidnosti naložbe posel ne bi mogel biti izveden pod enako ugodnimi pogoji, ima vedno prednost posel, sklenjen za račun kritnega sklada.

Opis splošnih usmeritev upravljavca v zvezi s taktičnimi porazdelitvami sredstev, izbiro finančnih instrumentov in drugih vrst naložb ter izvrševanjem naročil za trgovanje

Taktična porazdelitev sredstev kritnega sklada pomeni kratkoročno odstopanje od njihove strateške srednje in dolgoročne porazdelitve. Pri odločitvah o taktični porazdelitvi upravljevalec poleg dolgoročnejših pričakovanj o globalnih kapitalskih trgih upošteva še trenutne tržne razmere in oceno ustreznosti razmerja med vrstami finančnih instrumentov ter njihove regionalne, panožne in valutne porazdelitve. S taktično porazdelitvijo upravljevalec izkorišča trenutno stanje na trgih za doseganje čim višje donosnosti, prilagojene tveganju, prednosti in slabosti posameznih vrst finančnih instrumentov (dolžniških, lastniških), znotraj tega pa še posameznih vrednostnih papirjev in instrumentov denarnega trga.

Pri vlaganju v dolžniške finančne instrumente upravljevalec poleg zgoraj naštetih elementov in ročnosti obveznosti kritnega sklada ocenjuje relativno podcenjenost/precenjenost dolžniških finančnih instrumentov z vidika njihove ročnosti, kreditne ocene izdajatelja (državni ali podjetniški) ter z vidika valute, v kateri so izdani, čeprav se praviloma vlaga v dolžniške naložbe, nominirane v evrih. Podlaga za izbiro posamezne naložbe je podrobna analiza kreditne ocene izdajatelja, odločitev o ročnosti naložbe pa poleg upoštevanja ročnosti obveznosti kritnega sklada temelji še na pričakovanih spremembah krivulje donosnosti. To velja tako za neposredno nalaganje v dolžniške finančne instrumente, kot za izpostavljenost kritnega sklada dolžniškimi instrumentom prek naložb v investicijske sklade.

Podlaga za izbiro delniških naložb so podrobna analiza izdajatelja in njegove panoge, analiza pravic iz lastniškega finančnega instrumenta, ocena notranje vrednosti naložbe (preocenjenosti/podocenjenosti v primerjavi z njeno trenutno in predvideno tržno ceno) ter vpliv naložbe na tveganost portfelja kritnega sklada. Na odločitve o naložbah v delniške ciljne sklade igra pomembno vlogo tudi ocena potreb po razpršitvi z vidika regionalne, panožne in valutne zastopanosti.

Nakupe in prodaje finančnih instrumentov za račun kritnega sklada upravljevalec sklepa po načelu najboljše izvedbe. Poleg kriterija cene instrumenta upošteva še kvaliteto borzno-posredniške storitve, mesto trgovanja (praviloma organiziran trg z veliko likvidnostjo instrumentov in transparentnostjo trgovanja), varnost hrambe finančnih instrumentov in zanesljivost poravnave z njimi. Zunaj organiziranega trga upravljevalec opravi še podrobno kreditno (bonitetno) oceno strank, s katerimi namerava skleniti posel.

Posle z naložbami vsakega kritnega sklada upravljevalec sklepa tako, da prepreči ali pa čim bolj zmanjša nasprotje interesov, ki bi se lahko pojavilo, kadar posle z istimi finančnimi instrumenti sklepa tudi za račun drugih pokojninskih kritnih skladov ali drugega premoženja, ki ga upravlja (drugi kritni skladi, lastno premoženje). Kadar upravičeno domneva, da zaradi slabe likvidnosti naložbe posel ne bi mogel biti izveden po enako ugodnih pogojih, ima vedno prednost posel, sklenjen za račun kritnega sklada.

2.1.5 Tveganja

Tveganje pomeni verjetnost, da bo dejanski donos naložbe, ki je pri kritnih skladih opredeljen kot sprememba vrednosti enote premoženja (v nadaljevanju VEP), drugačen od pričakovanega. Bistveno je razumevanje, da lahko tveganje vpliva na donosnost naložbe negativno ali pozitivno, torej je lahko dejanska donosnost manjša ali večja od pričakovane.

Tveganje je sestavljeno iz finančnih in nefinančnih (operativnih) tveganj. Med finančna tveganja uvrščamo celotno naložbeno, tržno, likvidnostno, kreditno ter tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti. Tržno tveganje sestavljajo tveganje spremembe obrestne mere, valutno tveganje, tveganje sprememb cen lastniških finančnih instrumentov ter tveganje sprememb kreditne sposobnosti izdajateljev, medtem ko so kot nefinančna opredeljena vsa ostala tveganja, združena v sklopu operativnih tveganj.

Finančna tveganja

Naložbeno (celotno) tveganje je tveganje, da bo dejanska donosnost kritnega sklada v določenem obdobju drugačna od pričakovane ali od primerljivega indeksa. V sklopu celotnega naložbenega tveganja ima največji pomen tržno tveganje, ki je odvisno od dejavnikov, ki vplivajo na vse ali večino naložb kritnega sklada.

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali nedoseganja pričakovanega donosa kritnega sklada zaradi spremembe tržnih vrednosti naložb kritnega sklada, ki so posledica spremembe tržnih spremenljivk, kot so: obrestne mere, devizni tečaji, cene lastniških finančnih instrumentov ali spremembe kreditne sposobnosti izdajatelja.

Kreditno tveganje je tveganje, da lahko v poslovnem sodelovanju z nasprotno stranko v poslu s premoženjem kritnega sklada pride do razlik med dejanskimi in pogodbeno ter zakonsko določenimi pravili in načini izpolnitve obveznosti.

Zajema:

- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v pogodbeno določenem roku ali obsegu ali da obveznosti ne bo nikoli izpolnila;
- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v skladu z drugimi pogodbenimi ali zakonskimi določili.

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki nastopi takrat, kadar se lahko za izplačilo večjega števila enot premoženja zagotovi denarna sredstva le tako, da se naložbe proda po neugodni ceni, s čimer se pomembneje zmanjša donosnost njegovega premoženja.

Operativna (nefinančna) tveganja

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube znotraj skupine kritnih skladov zaradi neustreznih notranjih procesov in nepravilnega ravnanja ljudi oziroma delovanja sistemov upravljavca skupine kritnih skladov ali zaradi zunanjih dogodkov in dejanj. Operativno tveganje je nefinančno tveganje, ki se pojavlja vsakodnevno, ob vsakem poslovnem delovanju upravljavca od znotraj, zaradi napak, ali od zunaj, kot posledica naravnih katastrof, kriminala, nestabilnosti trga.

2.1.6 Članstvo kritnega sklada

Podatki o številu in spremembah članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu

Ob koncu leta 2019 je bilo v kritni sklad AS Drzni do 50 vključenih 4.588 članov, od tega je 56,9 % članov moškega spola in 43,1 % ženskega spola.

Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu po starostni strukturi in spolu 2019

Starostno obdobje in spol	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan
	1.1.2019	31.12.2019	1.1.2018	31.12.2018
od 15 let do 20 let	4	2	1	4
moški	4	2	1	4
ženske	-	-	-	-
od 20 let do 25 let	98	109	83	98
moški	82	83	71	82
ženske	16	26	12	16
od 25 let do 30 let	353	396	316	353
moški	241	274	211	241
ženske	112	122	105	112
od 30 let do 35 let	627	729	570	627
moški	367	417	332	367
ženske	260	312	238	260
od 35 let do 40 let	823	970	801	823
moški	439	510	431	439
ženske	384	460	370	384
od 40 let do 45 let	940	1.086	859	940
moški	514	583	481	514
ženske	426	503	378	426
od 45 let do 50 let	964	1.104	901	964
moški	547	647	499	547
ženske	417	457	402	417
od 50 let do 55 let	360	192	209	360
moški	201	94	116	201
ženske	159	98	93	159
Skupaj	4.169	4.588	3.740	4.169

Na dan 31. 12. 2019 je 870 članov kritnega sklada zadržalo pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu (v letu 2018 pa 654 članov).

Spremembe v številu članov kritnega sklada zaradi prihodov in odhodov

	2019	2018
Število članov, ki imajo sredstva v kritnem skladu na dan 1.1.	4.169	3.740
prihod novih članov	820	445
redna prenehanja	-	2
izredna prenehanja	38	12
zmanjšanje zaradi prenosa v drug kritni sklad	363	2
Število članov na dan 31.12.	4.588	4.169

V letu 2019 je v kritni sklad AS Drzni do 50 vstopilo 820 novih članov oziroma za 84 odstotkov več kot v preteklem letu. En član se je odločil svoja sredstva prenesti iz kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01. 363 članov kritnega sklada je preneslo svoja sredstva v druge kritne sklade v skupini (v letu 2018 pa 2 člana). 100 članov je svoja sredstva preneslo od drugih izvajalcev pokojninskih načrtov medtem, ko je 34 članov prestopilo k drugim družbam (28 članov več kot v letu 2018).

2.1.7 Stroški in provizije kritnega sklada

Vstopni in izstopni stroški ter provizije za upravljanje kritnega sklada

Upravljaev kritnega sklada je upravičen do povračila vstopnih stroškov, upravljavske provizije in izstopnih stroškov.

Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Provizija za upravljanje kritnega sklada

Za leto 2019 znaša upravljavska provizija 1 % na letni ravni (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %).

Drugi stroški za upravljanje kritnega sklada

Stroški upravljanja in poslovanja kritnega sklada so vsi stroški, ki nastanejo v zvezi z opravljanjem storitev upravljanja kritnega sklada in skrbniških storitev ter se poravnajo iz sredstev kritnega sklada.

Drugi stroški, do katerih je upravičena zavarovalnica

Zavarovalnica je upravičena dati nalog, da se iz sredstev kritnega sklada izvršijo tudi plačila drugih stroškov njegovega poslovanja, in sicer stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja, upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško-depotnih družb; stroškov vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega deleža stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom družbe za upravljanje z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa; stroškov plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik, stroškov revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroškov zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila kritnega sklada; stroškov obveščanja članov kritnega sklada in drugih predpisov, ki zahtevajo obveščanje članov kritnega sklada v skladu z veljavno zakonodajo; stroškov uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada, za račun kritnega sklada; stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper skrbnika premoženja kritnega sklada če bi s svojim ravnanjem premoženju kritnega sklada povzročil škodo; davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma prometom s tem premoženjem; stroškov obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu z veljavno zakonodajo najema zavarovalnica za račun kritnega sklada; stroškov skrbniških storitev skrbnika; stroškov v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Drugi stroški, ki neposredno bremenijo kritni sklad

Kritni sklad, katerega upravljaev so Generali Investments d. o. o., je leta 2019 evidentiral za 8.795 evrov drugih odhodkov upravljanja naložb, ki neposredno bremenijo sredstva kritnega sklada in so v primerjavi s predhodnim letom višji za dvajset odstotkov.

Provizije in drugi stroški, do katerih je upravičen skrbnik kritnega sklada

Z dnem 01. 11. 2019, ko so začele veljati spremembe Pravil upravljanja skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, se je spremenila tudi višina provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki letno znaša 0,058 % povprečne letne ČVS, pri čemer znaša minimalni mesečni znesek provizije za izvajanje skrbniških storitev v prvem letu od začetka veljavnosti dalje 350 evrov, nato pa 550 evrov.

Skrbnik premoženja sme iz sredstev kritnega sklada izvršiti tudi plačila stroškov plačilnega prometa kritnega sklada, stroškov provizij in drugih stroškov, povezanih s pogodbo med njim in klirinško-depotno družbo, stroškov vnosov in izvršitev nalogov v zvezi z razpolaganjem s premoženjem kritnega sklada ter stroškov vodenja računa in hrambe finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah, prav tako pa tudi stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper zavarovalnico, če bi s svojim ravnanjem kritnega sklada povzročila škodo.

2.1.8 Gospodarsko okolje v letu 2019

Realni sektor leta 2019 v Sloveniji

Gospodarska rast v Sloveniji je v letu 2019 bila počasnejša kot v letu 2018. Po zadnjih podatkih Statističnega urada je rast gospodarstva znašala 2,4 % na letni ravni. K rasti sta prispevala izvozna dejavnost in investicije. Pozitivna gospodarska dinamika se je odrazila tudi na trgu dela. Stopnja brezposelnosti je po zadnjih podatkih Zavoda za zaposlovanje znašala 7,7 %, kar je malenkostno nižje kot preteklo leto. Na zavodu je bilo na koncu leta registriranih 75.292 brezposelnih oseb. Izboljšanje na trgu dela je privedlo tudi do rasti plač in deficita kadrov v nekaterih dejavnostih. Povprečna mesečna neto plača je po zadnjih podatkih Statističnega urada znašala 1.133,50 €, kar je 4,3 % več kot v enakem obdobju lani. Rast cen življenjskih dobrin ostaja razmeroma nizka. Na koncu leta je stopnja rasti cen znašala 1,8 % na letni ravni.

Finančni trgi v letu 2019

Globalni delniški trgi so v letu 2019 rastle. Po korekciji v zadnjem četrtletju leta 2018, se je leto začelo z okrevanjem in že do poletja so trgi nadoknadili izgubljeno. Rast se je nadaljevala tudi v drugi polovici leta, ko so glavni svetovni delniški indeksi dosegli svoje zgodovinske vrhove. Razviti trgi so se podražili bolj kot trgi držav v razvoju. Pričakovanja glede gospodarske rasti so se v letu znižala in makroekonomski kazalci so kazali slabšo sliko kot v prejšnjih letih. Centralne banke so kot protiukrep pokazale, da še niso izčrpale vseh svojih možnosti in zopet začele z bolj mehko monetarno politiko. Zahtevane donosnosti do dospelja na dolžniške vrednostne papirje so se znižale, v nekaterih primerih tudi do rekordno nizkih obrestnih mer. V zadnjem delu leta je prišlo do napredka pri pogajanjih glede trgovskega sporazuma med ZDA in Kitajsko. Tudi negotovost glede izstopa Velike Britanije iz Evropske Unije je postala manj tvegana.

Razviti trgi

Gospodarstvo ZDA je, po zadnjih podatkih, v letu 2019 rastlo počasneje kot lani. Stopnja brezposelnosti je tekom leta upadla na nizkih 3,5 %. To je bila najnižja brezposelnost po letu 1969, oziroma najnižje v zadnjega pol stoletja. Po raziskavah univerze v Michiganu je bilo zaupanje potrošnika visoko, tako kot v letoma pred tem. Na drugi strani, pa so ameriška podjetja imela slabše obete. Negotovost glede trgovinskih vojn in uvozne tarife, ki sta jih naznanili ZDA in Kitajska, so obete najbolj znižali v predelovalni panogi. Nastopil je čas, ko je bila ameriška centralna banka prisiljena delovati. FED, ki je v prejšnjem letu štirikrat dvignila ključno obrestno mero, je letos le to trikrat znižala, vsakič za 25 bazičnih točk. Ta tako na koncu leta znaša 1,75 odstotka. V letu 2020 se ne pričakuje sprememb obrestnih mer centralne banke. Ob zaključku lanskega leta so tržna pričakovanja nakazovala dva dviga obrestne mere. Tako je FED prinesel na trg presenečenje. Posledice so se prevalele tudi na finančne trge. Zahtevana donosnost do dospelja na 10-letno ameriško državno obveznico, ki se je večino lanskega leta gibala nad 3 odstotki, se je znižala in konec poletja upadla pod 1,5 odstotka. Ameriška delniška indeksa S&P 500 in Dow Jones sta se povzpela na svoja zgodovinska vrhova. V decembru je prišlo do delnega sporazuma o tarifah med ZDA in Kitajsko, kar je trg še dodatno spodbudilo k rasti. V prihodnosti naj bi Kitajska povečala uvoz ameriških dobrin in tako znižala svoj trgovinski presežek z ZDA. Podobno kot v ZDA se je gospodarska rast ohladila tudi na stari celini. V največjem evropskem gospodarstvu, Nemčiji, je bila le ta manjša od 1 odstotka na letni ravni. Izvozno usmerjeno nemško gospodarstvo je občutilo trgovinsko vojno kot posledica upada povpraševanja za nemškimi dobrinami. Za razliko od ZDA, je bilo zaupanje potrošnika v evro območju nizko. Potrošnik je bil glavna sila evropskega okrevanja v prejšnjih letih. Znižala se je tudi inflacija, ki se je v zadnjem delu leta gibala okoli 1 odstotka na letni ravni. ECB je na septembrskem zasedanju znižala svojo depozitno mero, ki jo obračuna bankam za depozite, na negativnega 0,5 odstotka. To je bilo znižanje za 10 bazičnih točk. Ponovno so uvedli tudi odkupe obveznic na sekundarnem trgu. Nakupe v višini 20 milijard mesečno bodo izvajali dokler bo to potrebno. Dodatna likvidnost na trgu se je odrazila v nižjih zahtevanih donosnostih na državnih in podjetniških obveznicah. Donosnost do dospelja na 10-letno nemško državno obveznico se je v letu 2019 zopet spustila v negativno območje in je pri negativnih 0,7 odstotka dosegla svoj zgodovinski minimum. V Veliki Britaniji je na volitvah uspelo mandatarju Johnsonu in njegovi konservativni stranki dobiti največjo večino po letu 1987, ko je to uspelo Thatcherjevi. To je razjasnilo pot o ločitvi Britanije iz

EU, saj ima sedaj Johnson podporo za izvedbo svojega plana. Vrednost britanskega funta je v zadnjem četrtletju občutno poskočila.

Trgi v razvoju

Delniški trgi v glavnih gospodarstvih držav v razvoju so se prav tako, kot trgi v razvitem svetu podražili. A kljub temu jim ni uspelo zrasti nad najvišje tečaje dosežene v letu 2018. Negotovost zaradi trgovinskih vojn in ohlajanje globalne gospodarske rasti sta bila ključna. Večina valut držav v razvoju je v letu 2019 izgubila na vrednosti napram ameriškemu dolarju, kar je tudi razlog za nižje donose naložb v teh državah. Gospodarska rast na Kitajskem je po zadnjih podatkih znašala 6 odstotkov. Kljub temu, da je to še vedno višja stopnja rasti gospodarstva kot v razvitem svetu, je bila to najnižja ekspanzija ekonomije po letu 1992, ko je Deng Šjaoping uvajal svoje ekonomske reforme. Kitajska centralna banka se je odzvala z znižanjem zahtevanih rezerv, ki jih je obvezan držati bančni sektor. To je sprostilo dodatno likvidnost v gospodarstvo. Indija, ki je bila še lani najhitreje rastoče veliko gospodarstvo v razvoju, je doživela padec gospodarske rasti, ki je po zadnjih podatkih znašala 4,5 odstotka. Tekom leta se je zviševala tudi brezposelnost. Brazilsko gospodarstvo je tako kot leto nazaj, imelo zelo nizko gospodarsko rast. Skrajno desni vladi predsednika Bolsonaro ni uspelo izpeljati pokojninske reforme. Vlada je bila tudi pod mednarodnimi pritiski, zaradi slabe kontrole nad varovanjem amazonskega tropskega gozda, kjer se je število namernih požarov zelo povečalo. Med državami BRIK so najvišjo rast zabeležile naložbe v Rusiji. Rusija, katere glavni izvoz predstavlja surova nafta in njeni derivati je profitirala zaradi dviga cen tega najpomembnejšega energenta. Sodček surove nafte se je v letu podražil za okoli 10 dolarjev.

Najpomembnejši poslovni dogodki, ki so vplivali na poslovanje kritnega sklada pokojninskih varčevanj v letu 2019

Na poslovanje kritnega sklada so v letu 2019 vplivale razmere na trgu dolžniških vrednostnih papirjev in na trgu delnic. Leto 2019 je za delniške trge bilo zelo uspešno. Svetovni delniški indeks MSCI je zrasel za nekaj več kot 29 %. Ukrepanje centralnih bank z znižanjem obrestnih mer in ponovnim programom odkupov obveznic so rast delniških naložb okrepili. Na trgu obveznic so obrestne mere na državni dolg evropskih držav na nizkih nivojih, kar nosi nizek potencial nadaljnje apreciacije obveznic. Na trgu podjetniških obveznic so bil kreditni pribitki na rekordno nizkih ravneh. Geopolitična tveganja in dogajanja so skozi leto 2019 vplivala na borzni sentiment, ki so se v zadnjem kvartalu leta močno zmanjšala z dogovorom med ZDA in Kitajsko glede trgovinskega spora in dogovorom glede izstopa Združenega kraljestva iz EU.

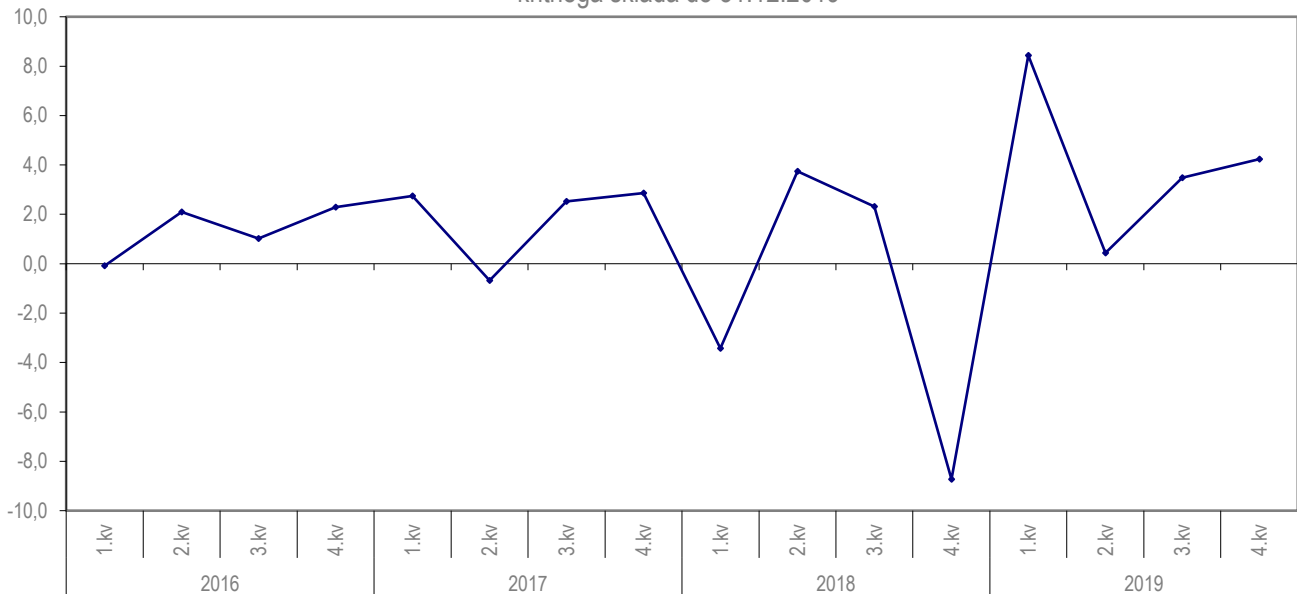
2.1.9 Poslovanje kritnega sklada v letu 2019

Kritni sklad je v letu 2019 realiziral 17,48 % donos, kar je nekoliko manj kot primerjalni indeks sklada, ki je sestavljen iz 70 % globalnega delniškega indeksa v evrih (MSCI All Countries Index) ter 25 % evropskega obvezniškega indeksa (QW7A Index) ter 5 % denarja (EONIA) in je v letu 2019 zabeležil 19,8 % donos.

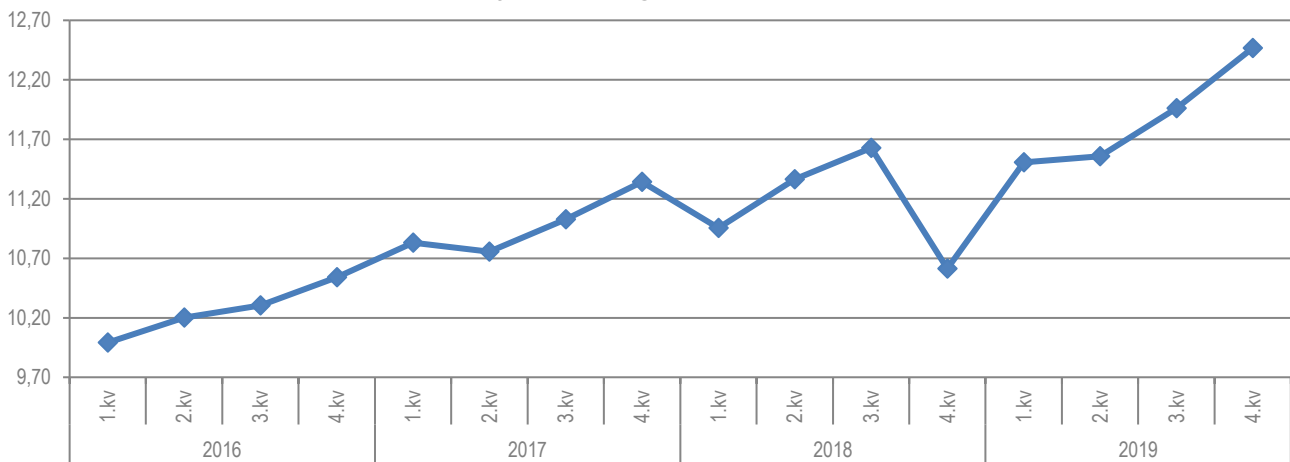
Kritni sklad je skozi leto večino sredstev vlagal v delniške naložbe preko delnic in delniških investicijskih skladov predvsem iz območja ZDA in Evrope, v manjšem obsegu pa tudi na trge v razvoju. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so v povprečju predstavljale okoli 25 % sklada. Obvezniške naložbe so pretežno sestavljene iz obveznic Evropskih držav in podjetij, skladno s pričakovanji o dvigu inflacije je del sredstev v obvezniških naložbah investiran v obveznice, ki so vezane na inflacijo.

Donosnost kritnega sklada

Ustvarjeni donos na zadnji dan posameznega četrletja v odstotkih za obdobje od oblikovanja kritnega sklada do 31.12.2019

Gibanje VEP kritnega sklada do 31.12.2019

Vrednostni prikaz enote premoženja sklada

Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	na dan 1. 1. 2019	na dan 31. 12. 2019	Δ VEP v %	na dan 1. 1. 2018	na dan 31. 12. 2018	Δ VEP v %
Kritni sklad AS Drzni do 50	10,61	12,47	17,48%	11,34	10,61	-6,44%

Izkaz gibanja vrednosti in števila enot premoženja

Vrednosti na zadnji dan meseca	na dan 31. 12. 2019		na dan 31. 12. 2018	
	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja
na začetku leta 1. 1.	10,61	541.677,32	11,34	374.920,20
januar	11,08	563.811,96	11,47	387.389,61
februar	11,29	552.936,83	11,23	400.101,12
marec	11,51	568.352,41	10,95	415.234,51
april	11,75	599.549,66	11,24	429.147,26
maj	11,26	613.633,65	11,39	442.293,12
junij	11,56	622.979,75	11,36	456.199,91
julij	11,78	643.507,88	11,58	471.308,98
avgust	11,71	657.814,89	11,57	480.199,74
september	11,96	676.069,22	11,63	494.120,57
oktober	12,02	690.439,47	11,09	506.428,09
november	12,32	703.497,06	11,28	518.488,30
na koncu leta 31. 12.	12,47	727.309,94	10,61	541.677,32

Finančni rezultat

v EUR	2019	2018	Indeks
Finančni prihodki	1.853.283	745.897	248,5
Finančni odhodki	(583.231)	(1.038.615)	56,2
Rezultat iz naložbenja	1.270.053	(292.718)	(433,9)
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	(90.561)	(65.924)	137,4
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem	1.179.492	(358.642)	-328,9

Finančni prihodki v izkazu poslovnega izida predstavljajo prihodke od obresti, dividend in deležev, dobičke pri odtujitvah finančnih naložb, prevrednotovalne finančne prihodke in druge finančne prihodke. Upravljavec kritnega sklada je v letu 2019 realiziral za 1.853.283 evrov finančnih prihodkov, kar je za 1.107.386 evrov oziroma za 248 % več kot v predhodnem letu. Med finančnimi prihodki predstavljajo najvišji 83,57-odstotni delež prevrednotovalni finančni prihodki in 11,21 % dobički pri odtujitvi finančnih naložb. Preostali del se nanaša v glavnem na prihodke od dividend in deležev in na prihodke od obresti.

Finančni odhodki so odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti, prevrednotovalni finančni odhodki, izgube pri odtujitvah finančnih naložb in drugi finančni odhodki. Finančni odhodki so v letu 2019 znašali 583.231 evrov, od tega je za 545.969 evrov prevrednotovalnih finančnih odhodkov in 36.936 evrov izgube pri odtujitvi finančnih naložb. V primerjavi s predhodnim letom so ti nižji za 455.690 evrov, predvsem na račun nižjih prevrednotovalnih finančnih odhodkov, ki so odvisni od dogajanja na kapitalnih trgih.

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada so glede na preteklo leto višji za 37 % (oziroma za 24.636 evrov). Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (s 79,9 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višji za 21.869 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov. V manjšem obsegu se odhodki nanašajo še na odhodke v zvezi z banko skrbnico (v vrednosti 9.435 evrov), na odhodke za revidiranje (v vrednosti 7.613 evrov), na odhodke iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev (v vrednosti 1.063 evrov) in druge odhodke (v vrednosti 120 evrov).

Več o finančnem rezultatu kritnega sklada podajamo v pojasnilih k izkazu poslovnega izida, ki sledi v nadaljevanju (poglavje 2.7).

Finančni položaj

Sredstva članov kritnega sklada pokojninskih varčevanj so na dan 31. 12. 2019 znašala 9.083.219 evrov in so glede na predhodno leto višja za kar 58 odstotkov. Konec leta 2019 med sredstvi članov kritnega sklada z 95,6-odstotnim deležem prevladujejo finančne naložbe. Terjatve predstavljajo 3,4 odstotka vseh sredstev, preostalih 0,9 odstotka se nanaša na denarna sredstva.

Izkaz finančnega položaja po strukturi sredstev in obveznosti

v EUR	31.12.2019	Delež	31.12.2018	Delež
SREDSTVA	9.083.219	100%	5.759.627	100%
Finančne naložbe	8.687.837	95,6%	5.146.070	89,3%
Terjatve	309.217	3,4%	256.987	4,5%
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	86.165	0,9%	356.570	6,2%
OBVEZNOSTI	9.083.234	100%	5.759.631	100%
Zavarovalno-tehnične rezervacije	9.067.516	99,8%	5.748.440	99,8%
Poslovne obveznosti	10.838	0,1%	7.291	0,1%
Druge obveznosti	4.880	0,1%	3.900	0,1%

V strukturi obveznosti predstavljajo zavarovalno-tehnične rezervacije 99,8 %, manj kot odstotek pa poslovne in druge obveznosti.

Več o upravljanju s sredstvi članov kritnega sklada podajamo v nadaljevanju (poglavje 2.6.).

2.2 IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

Leta 2019 je bila donosnost čistih sredstev pozitivna s 15,80 % (v letu 2018 je bila donosnost negativna z -6,88 %). Stroški kritnega sklada predstavljajo 1,21 % povprečne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada (v letu 2018 pa 1,27 %), kazalnik stroškov poslovanja pa je glede na vplačila v letu 2019 višji kot v letu 2018 in znaša 5,35 %.

Med stroške poslovanja sodijo odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada in drugi odhodki. Vplačila so se v primerjavi s predhodnim letom znižala za 9,87 odstotnih točk, medtem, ko so se v letu 2018 glede na leto 2017 zvišala za 4,56 odstotnih točk. Povprečna izplačana odkupna vrednost je v letu 2019 znašala 1.738 evrov in je bila višja od povprečne izplačane odkupne vrednosti v letu 2018, ki je znašala 906 evrov.

Donosnost čistih sredstev kritnega sklada

	Leto 2019	Leto 2018
Čisti donos obračunskega obdobja (v EUR)	1.179.492	(358.642)
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	7.465.798	5.209.204
Donosnost čistih sredstev kritnega sklada (v %)	15,80%	-6,88%

Kazalnik stroškov poslovanja

	Leto 2019	Leto 2018
Stroški poslovanja (v EUR)	90.561	65.924
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	7.465.798	5.209.204
Kazalnik stroškov poslovanja (v %)	1,21%	1,27%

Stroški poslovanja v % od vplačil

	Leto 2019	Leto 2018
Stroški poslovanja (v EUR)	90.561	65.924
Vplačila (v EUR)	1.693.187	1.878.575
Stroški poslovanja v % od vplačil	5,35%	3,51%

Rast vplačil (indeks)

	Leto 2019	Leto 2018
Vplačila v tekočem letu (v EUR)	1.693.187	1.878.575
Vplačila v preteklem letu (v EUR)	1.878.575	1.796.732
Rast vplačil (indeks)	90,13	104,56

Povprečna izplačana odkupna vrednost

	Leto 2019	Leto 2018
Obračunane odkupne vrednosti (v EUR)	111.215	67.031
Število obračunov odkupne vrednosti (v EUR)	64	74
Povprečna izplačana odkupna vrednost (v EUR)	1.738	906

B.I. RAČUNOVODSKI IZKAZI KRITNEGA SKLADA AS DRZNI DO 50**2.3 RAČUNOVODSKI IZKAZI****2.3.1 Bilanca stanja kritnega sklada**

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019

v EUR	Pojasnilo	31. 12. 2019	31. 12. 2018
SREDSTVA		9.083.219	5.759.627
Finančne naložbe	2.6.2	8.687.837	5.146.070
merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, od tega:			
- dolžniški vrednostni papirji		-	844.471
- lastniški vrednostni papirji		-	353.536
- lastniški vrednostni papirji		-	490.935
merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:		8.687.837	4.301.599
- dolžniški vrednostni papirji		1.308.291	214.533
- lastniški vrednostni papirji		7.379.546	4.087.066
Terjatve	2.6.3	309.217	256.987
Druge terjatve		309.217	256.987
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	2.6.4	86.165	356.570
OBVEZNOSTI		9.083.234	5.759.631
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.6.5	9.067.516	5.748.440
Matematične rezervacije za pripisan donos kritnega sklada		971.978	(120.184)
Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP)		8.095.539	5.868.624
- presežek iz prevrednotenja			
Poslovne obveznosti	2.6.6	10.838	7.291
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada		7.305	6.752
Druge poslovne obveznosti		3.533	539
Druge obveznosti	2.6.6	4.880	3.900

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 47 do 68 so sestavni del računovodskih izkazov.

2.3.2 Izkaz poslovnega izida kritnega sklada

Izkaz poslovnega izida za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

v EUR	Pojasnilo	2019	2018
Finančni prihodki	2.7.2	1.853.283	745.897
Prihodki od dividend in deležev		63.702	43.939
Prihodki od obresti		32.983	26.093
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		207.706	103.991
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		1.548.828	571.668
Drugi finančni prihodki		65	206
Finančni odhodki	2.7.2	(583.231)	(1.038.615)
Odhodki za obresti		(306)	(324)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		(36.936)	(144.409)
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		(545.969)	(893.864)
Drugi finančni odhodki		(20)	(18)
Rezultat iz naložbenja		1.270.053	(292.718)
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	2.7.5	(90.561)	(65.924)
Provizija za upravljanje		(72.331)	(50.461)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico		(9.435)	(8.116)
Odhodki v zvezi z revidiranjem		(7.613)	(4.566)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		(1.063)	(2.682)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		(120)	(99)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem		1.179.492	(358.642)

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 47 do 68 so sestavni del računovodskih izkazov.

2.3.3 Izkaz pripisa dobička kritnega sklada

Izkaz pripisa dobička kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

v EUR	2019	2018
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja		
(1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja		
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	5.789.655	4.293.991
2. Vplačane enote premoženja	2.792.721	1.956.837
3. Izplačane enote premoženja	(589.893)	(83.188)
4. Presežek iz prevrednotenja	(63.268)	(19.342)
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.179.492	(358.642)
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	9.108.707	5.789.655
(2) Izkaz gibanja števila enot premoženja		
1. Začetno število enot premoženja	541.677	374.920
2. Število vplačanih enot premoženja	238.498	174.070
3. Število izplačanih enot premoženja	(52.866)	(7.313)
4. Končno število enot premoženja	727.310	541.677

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 47 do 68 so sestavni del računovodskih izkazov.

2.3.4 Izkaz denarnih tokov kritnega sklada

Izkaz denarnih tokov kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

v EUR	Pojasnilo	2019	2018
Prejemki od vplačil premij članov kritnega sklada	2.7.1	1.693.187	1.878.575
Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov	2.7.3	(111.215)	(63.900)
Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:		641.514	79.434
iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		641.514	79.434
Izdatki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	2.7.4	-	(2.603)
na drug kritni sklad, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		-	(2.603)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja		2.223.486	1.891.506
Prejemki pri prodaji finančnih naložb		1.336.915	1.247.236
Izdatki pri nakupu finančnih naložb		(3.664.847)	(2.824.051)
Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)		79.407	44.222
Izdatki za plačilo drugih obveznosti		(245.365)	(129.989)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja		(2.493.891)	(1.662.583)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja		(270.405)	228.923
Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada		356.570	127.647
Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	2.6.4	86.165	356.570

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 47 do 68 so sestavni del računovodskih izkazov.

2.3.5 Izkaz premoženja kritnega sklada

Premoženje kritnega sklada je porazdeljeno skladno s pravili pokojninskega načrta in naložbeno politiko kritnega sklada kot tudi z ZPIZ-2. Pri izbiri naložb upravljavec sledi načelom varnosti, donosnosti in likvidnosti. Naložbe kritnega sklada so razvrščene kot prikazuje spodnja tabela.

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2019

v EUR	31.12.2019 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	9.083.219		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	2.156.954	23,75%	do 50% (državne do 60%)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	6.530.882	71,90%	40% - 100% (do 70% v enote ali delnice ciljnih skladov in zaprtih investicijskih skladov)
instrumenti denarnega trga	395.382	4,35%	do 10%

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2018

v EUR	31.12.2018 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	5.759.627		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	1.423.982	24,72%	do 50% (državne do 60%)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	3.722.088	64,62%	40% - 100% (do 70% v enote obvezniških, delniških in denarnih skladih)
instrumenti denarnega trga	613.557	10,65%	do 10%

2.4 TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA

2.4.1 Podlaga za pripravo računovodskih izkazov in letnega poročila kritnega sklada

Računovodski izkazi kritnega sklada in letno poročilo (poslovno poročilo in računovodsko poročilo) kritnega sklada je za leto 2019 sestavljeno v skladu z ZPIZ-2, s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi 2. točke 256. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 90/12, 102/12, 56/13, 63/13-ZS-K in po zadnji spremembi v Uradnem listu RS, št. 12/18 izdanem z dne 26. 2. 2018), z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in z njegovimi dopolnitvami in z drugimi predpisi, izdanimi na podlagi ZPIZ-2. Med podzakonskimi akti, izdanimi na podlagi Zakona o zavarovalništvu (v nadaljevanju ZZavar), je za sestavo računovodskih informacij pomemben tudi Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanju računovodskih izkazov (Ur.l. RS št. 95/02, 30/03 in 128/06).

Funkcijska in poročevalska valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, kar je funkcijska in poročevalska valuta upravljavca Adriatic Slovenica d. d.. Prav tako so v evrih predstavljena vsa razkritja računovodskih izkazov. Zaradi zaokroževanja podatkov se lahko pri seštevanju posameznih postavk pojavljajo računске razlike.

2.4.2 Povzetek pomembnejših računovodskih usmeritev

Pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov, so predstavljene v nadaljevanju. Te usmeritve so bile dosledno upoštevane pri računovodskih izkazih kritnega sklada za leto 2019.

Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih instrumentov kritnega sklada in so finančna sredstva, ki jih ima upravljavec, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, pokrivala bodoče obveznosti iz pogodb kolektivnega in individualnega dodatnega pokojninskega varčevanja ter morebitne izgube zaradi tveganj iz poslov za ta varčevanja.

Vrste finančnih sredstev

Glede na namen pridobitve se ob začetnem pripoznanju finančna sredstva razvrstijo v:

- finančna sredstva v posesti do zapadlosti,
- razpoložljiva za prodajo,
- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih upravljavec nedvoumno namerava in zmore posedovati do zapadlosti v plačilo.

Po začetnem pripoznanju upravljavec meri finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Poštena vrednost dolgoročnega vrednostnega papirja iz te skupine je lahko začasno manjša od njegove knjigovodske vrednosti, ne da bi to povzročilo oslabitev naložbe, razen v primeru tveganja sprememb finančnega položaja izdajatelja.

Obresti, izračunane po efektivni obrestni meri, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizpeljana finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo in niso razvrščena v katero od prej navedenih skupin.

Ob začetnem pripoznanju se naložba izmeri po pošteni vrednosti oziroma nabavni vrednosti, za katere ni mogoče izmeriti poštene vrednosti, in sicer s presojanjem potrebe po oslabitvi (če vrednostni papir ne kotira), vključujoč vse transakcijske

stroške posla. Obresti dolžniških vrednostnih papirjev v okviru skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se izračunajo z uporabo metode efektivne obrestne mere in so izkazane v izkazu uspeha. Finančno sredstvo, razpoložljivo za prodajo, se pripozna z datumom trgovanja.

Spremembe v poštenu vrednosti vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivi za prodajo, se pripoznajo glede na vsebino nastanka spremembe poštene vrednosti. Tako se tečajne razlike za dolžniške vrednostne papirje pripoznajo v izkazu poslovnega izida, druge spremembe (sprememba tržnega tečaja npr.) pa se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Pri lastniških vrednostnih papirjih se vse spremembe poštene vrednosti pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu. Pri prodaji ali slabitvi vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivi za prodajo, se nabrane prilagoditve v drugem vseobsegajočem donosu odpravijo in učinki izkažejo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, so razdeljena v dve podskupini, in sicer v podskupino »namenjeno trgovanju« (TRA) in podskupino »ob začetnem pripoznanju« (FVD):

- v podskupino »namenjeno trgovanju« je tako razvrščeno vsako (kratkoročno) finančno sredstvo, ki ga je pridobila zaradi trgovanja, ali za katero obstajajo dokazi o nedavnem kratkoročnem pobiranju dobičkov in vse izpeljane finančne instrumente, ki niso pogodba o finančnem poroštvi. V to skupino se uvrščajo tudi izpeljani finančni instrumenti, ki jih upravljavec uporablja za varovanje pred tveganji, ker upravljavec ne uporablja posebnih pravil računovodskega obravnavanja varovanj pred tveganji in
- v podskupino »ob začetnem pripoznanju« družba razvršča finančna sredstva vezana na dolgoročne zavarovalne pogodbe, s katerimi varčevalec prevzema naložbeno tveganje, in finančna sredstva z namenom odprave ali znatnega zmanjšanja nedoslednosti pri merjenju ali pripoznavanju ("slaba računovodska rešitev"), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti ali pripoznavanja dobičkov in izgub na različnih podlagah.

Finančna sredstva, ki so razvrščena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, so prvotno pripoznana po poštenu vrednosti, stroški nakupa pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti teh finančnih sredstev, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

Poštena vrednost

Po poštenu vrednosti se izkazujejo finančna sredstva izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Posojila, depoziti in finančne terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo so izkazani po odplačni vrednosti po metodi diskontiranja vrednosti prihodnjih denarnih tokov z uporabo efektivnih obrestnih mer, zmanjšani za oslabitve.

Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Odvisna je od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih družba lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za kotirajoča finančna sredstva (lastniške in dolžniške vrednostne papirje), za katere obstaja cena na delujočem trgu vrednostnih papirjev, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega sredstva in kotirajoče tržne cene oziroma zaključnega tečaja na dan bilance stanja. Ustrezen zaključni tečaj upravljavec izbere glede na vrsto finančne naložbe in glede na organiziran trg vrednostnih papirjev na katerem finančna naložba kotira.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **lastniških vrednostnih papirjev** sproti presoja kriterij aktivnosti trga, pri čemer zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z vrednostnim papirjem trgovalo, ne sme biti starejši od meseca dni in uporabljeni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti oziroma mora promet na dan tečaja (redni posli, brez svežnjevi) znašati vsaj 20% vrednosti celotne pozicije vrednostnega papirja (tržna vrednost zadnjega vrednotenja) ali v absolutnem znesku najmanj 50.000 evrov. Kot kriterij se upošteva manjšo izmed vrednosti.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **dolžniških vrednostnih papirjev** s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, za vrednotenje na dan bilance stanja določi tečaj na podlagi zaključnega tečaja, objavljenega na borzi, na dan bilance stanja. V kolikor podatka o zaključnem tečaju na dan bilance stanja za posamezen dolžniški vrednostni papir ni, se uporabi zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z dolžniškim vrednostnim papirjem trgovalo, ki pa ne sme biti starejši od meseca dni. Uporabljeni zaključni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti, pri čemer mora skupni obseg sklenjenih poslov na ta dan znašati najmanj 500.000 evrov. V primeru, da objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti se za izračuna pošteno vrednost na podlagi ponudbenega (BID) tečaja objavljenega na dan bilance stanja v sistemu Bloomberg iz vira BVAL (Bloomberg Valuation Service) ali na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti dolžniškega vrednostnega papirja. Poštena vrednost se z internimi modeli ugotavlja mesečno, in sicer za podjetniške dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti podjetniškega dolžniškega vrednostnega

papirja in za državne dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti državnega dolžniškega vrednostnega papirja.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Razvrščanje v hierarhijo poštene vrednosti

Za povečanje skladnosti in primerljivosti merjenja poštene vrednosti in povezanih razkritij se finančna sredstva razvrščajo v tri ravni (nivoje) hierarhije poštene vrednosti. Razvrščanje v posamezni nivo temelji na vložkih v tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti. V hierarhiji poštene vrednosti imajo največjo prednost neprilagojene, kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti (vložki Nivo 1), najmanjšo prednost pa neopazovani vložki (vložki Nivo 3).

Upravljaavec pri razvrščanju v hierarhijo sledi naslednjim vložkom v tehnike ocenjevanja vrednosti:

- Nivo 1: določajo vložki, ki predstavljajo kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja. Le te zagotavljajo najzanesljivejši dokaz poštene vrednosti, pri čemer se morajo za merjenje poštene vrednosti uporabljati brez prilagoditve.
- Nivo 2: določajo vložki, ki niso kotirane cene, vključene v Nivo 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo ali obveznost. Če ima sredstvo ali obveznost določeno (pogodbeno) trajanje, mora biti vložek mogoče opazovati v celotnem trajanju sredstva ali obveznosti. Med vložke Nivoja 2 spadajo: kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih, kotirane cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na nedelujočih trgih, vložki, ki niso kotirane cene, ki jih je mogoče opazovati za sredstvo ali obveznosti ter vložki, potrjeni na trgu.
- Nivo 3: določajo neopazovani vložki, ki vključujejo majhno tržno komponento, če sploh obstaja, za sredstvo ali obveznost na datum merjenja. Cilj merjenja poštene vrednosti ostane enak, tj. izhodna cena na datum merjenja z vidika udeleženca na trgu, ki ima v lasti sredstvo ali dolguje obveznost. Zato morajo neopazovani vložki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali za obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Upravljaavec finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslavitvi. Ta finančna sredstva razvršča v nivo 3 hierarhije poštene vrednosti.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Prikaz tehnik ocenjevanja vrednosti in vložki za Nivo 2 in Nivo 3 razvrščanja v hierarhijo poštene vrednosti

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Uporabljena višina parametra	Hierarhija poštene vrednosti
INTERNI/EKSTERNI OCENJEVALCI				
Dolžniški vrednostni papirji	Interni model			
Dolžniški vrednostni papirji - državni	izračunu zahtevane donosnosti,	tehtanega povprečja donosnosti dveh likvidnih državnih vrednostnih papirjev iste države, s krajšo in daljšo ročnostjo utež: število dni med datumom zapadlosti opazovanega vrednostnega papirja in datumom zapadlosti vrednostnega papirja, za katerega ugotavljamo pošteno vrednost		nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	izračunu vsote zahtevane donosnosti za	državno obveznico primerljive ročnosti, kreditnega tveganja za tveganje panoge (CDS), ob upoštevanju primerljive ročnosti in stopnje investicijskega razreda,	od -0,561% do 0,863% od 0,29% do 6,86%	nivo 2
		nelikvidnost	od 0 do 0,15 %	
Lastniški vrednostni papirji	Interni model			
	metodi primerljivih podjetij uvrščenih na borzo	tržni kazalniki: P/E, P/B, P/S, P/EBITDA, F/FCF, ki temeljijo na borznih kotacijah oz. cenah primerljivih podjetij in izbranih finančnih kategorij ocenjevanega podjetja.		nivo 3
Naložbene nepremičnine	Pooblaščenji zunanji cenilci			
	metoda tržnih primerjav	analiza dejanskih tržnih transakcij z nepremičninami	od 65 % do 112 %	nivo 3
	na donosu zasnovan način	sedanja vrednost bodočih pričakovanih donosov	od 7,72 % do 8,32 %	
		stopnja kapitalizacije (donos in vračilo)	1,05%	
		dodatek za pomanjkanje tržljivosti (nelikvidnost)		
Kapitalske naložbe v pridružene družbe	Pooblaščenji zunanji cenilci			
	metoda čiste vrednosti sredstev	sprememba cen nepremičnin		nivo 3
	diskontiranje denarnih tokov	g (stopnja rasti obdobja konstantne rasti) neto marža (obdobje konstantne rasti)		
		diskontna stopnja	14,9%	
		diskont za pomanjkanje tržljivosti		

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Hierarhija poštene vrednosti
ZUNANJI OČENJEVALCI (organizator trga)			
Dolžniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model, mrežni model HW1f in HW2f	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost obrestnih mer, korelacijska matrika, volatilitnost delniškega indeksa	nivo 2
Lastniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost delniškega indeksa	nivo 2
BLOOMBERG BVAL			
Dolžniški vrednostni papirji			
Dolžniški vrednostni papirji - državni	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3

Slabitve finančnih sredstev

Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Upravljaavec presoja na dan bilance stanja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabitvi zaradi dogodka (dogodkov) po začetnem pripoznavanju finančnih sredstev, ki vpliva(jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev. Nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo ali skupina finančnih sredstev precenjena, vključujejo opazovane podatke o poslovanju zunanjih družb in se nanašajo na naslednje dogodke:

- pomembne finančne težave izdajatelja ali dolžnika,
- kršenje pogodbe, kot neizpolnitev izpolnitve obveznosti plačila obresti ali glavnice,
- reprogramiranje posojil pod ugodnejšimi pogoji zaradi nezmožnosti servisiranja dolga,
- stečaj dolžnika oziroma finančna reorganizacija,
- izginotje delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi finančnih težav.

Če obstaja objektivni dokaz, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih sredstvih v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva (izključujoč prihodnje kreditne izgube, ki se še niso dogodile), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva je potrebno zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslabitve pa se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Če ima dolg ali finančni inštrument, ki ga posedujemo, do dospelosti spremenljivo

obrestno mero, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub iz oslabitve uporablja trenutno veljavna obrestna mera, določena v pogodbi. Upravljevec lahko izmeri morebitno potrebo po oslabitvi tudi tako, da kot pošteno vrednost uporabi tržno ceno na delujočem trgu.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabitve posojil. Posojila se štejejo kot neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabitev posojil v izkazu poslovnega izida.

Če se v poznejših obdobjih znesek odhodkov zaradi oslabitve dolžniških vrednostnih papirjev zmanjša in je možno zmanjšanje objektivno povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabitve (tak dogodek je lahko na primer izboljšanje kreditne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabitve zmanjšajo s prilagoditvijo posamezne postavke skozi pripoznanje prihodkov v izkazu poslovnega izida.

Sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti

Upravljevec na dan bilance stanja presoja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabljenosti finančne naložbe ali skupine finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo. V primeru finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, se presoja, ali gre za pomembno ali dolgotrajnejše padanje poštene vrednosti. Na tej osnovi se presoja, ali so sredstva precenjena. Pri presoji dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti za lastniške vrednostne papirje pod njihovo nabavno vrednostjo se upošteva obdobje največ 12 mesecev od dneva, ko se je kapitalskim instrumentom poštena vrednost prvič zmanjšala pod nabavno vrednost in je ostala nižja celotno obdobje 12 mesecev, medtem ko pri presoji pomembnega zmanjšanja poštene vrednosti poslovodstvo upošteva najmanj 30-odstotno znižanje poštene vrednosti glede na nabavno vrednost. Oslabitev dolžniških vrednostnih papirjev se izvede, v kolikor se pojavijo finančne težave izdajatelja, pride do kršenja pogodbe in neizpolnitve obveznosti plačila, reprogramiranja dolga ali se pojavi verjetnost stečaja.

Če obstajajo takšni znaki oslabitve pri sredstvih, namenjenih prodaji, se kumulativna izguba, izmerjena na osnovi razlike med ocenjenimi stroški in sedanjo pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabitve sredstva v dobičku ali izgubi, pripozna, odhodki pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Odprava oslabitve

Če se v naslednjem obdobju znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti s preračunom na kontu popravka vrednosti. Zaradi razveljavitve knjigovodska vrednost finančnega sredstva ni večja od tiste, ki naj bi bila odplačna vrednost. Vrednost razveljavitve izgube se pripozna v poslovnem izidu, če gre za dolžniške vrednostne papirje. Pri lastniških vrednostnih papirjih, ki jih družba opredeli kot razpoložljiva za prodajo, se odprava oslabitve pripozna v presežku iz prevrednotenja.

Terjatve

Med drugimi terjatvami se izkazujejo finančne terjatve, pri čemer so lahko terjatve za naložbene nepremičnine, terjatve iz poslovanja z vrednostnimi papirji (npr. za obresti) in ostale terjatve.

Denarna sredstva in denarni ustrezniki

Denarna sredstva kritnega sklada obsegajo dobroimetja na računih v bankah, ki jih je treba razčleniti na takoj razpoložljiva denarna sredstva in tista, ki so vezana na odpovedni rok (depoziti na odpoklic). Ločeno se obravnava domača in tuja denarna sredstva.

Prevrednotovanje denarnih sredstev se opravlja samo pri denarnih sredstvih, nominiranih v tujih valutah, če se po začetnem pripoznavanju spremeni pariteta tuje valute do evra. Tečajna razlika se izkaže kot redni finančni odhodek ali prihodek.

Zavarovalno-tehnične rezervacije

Matematične rezervacije se izračunajo na podlagi zbranih čistih vplačil članov po vsakem varčevalnem računu in skladu, in sicer kot produkt števila enot premoženja v skladu in vrednosti enote premoženja sklada na obračunski dan. Čista vplačila članov so vplačana bruto vplačila zmanjšana za vstopne stroške.

Test ustreznosti obveznosti

Upravljaec kritnega sklada izvaja test ustreznosti obveznosti (LAT-test) z namenom, da ugotovi ali so rezervacije, oblikovane na bilančni dan, zadostne za pokrivanje obveznosti. Test izvede tako, da izračuna najboljšo oceno obveznosti kot sedanjo vrednost vseh denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih pogodb. Pri tem upošteva trenutne ocene prihodnjih denarnih tokov.

Če test ustreznosti pokaže primanjkljaj, ga upravljaec pripozna kot povečano obveznost v poslovnem izidu.

Generirajo se pričakovani denarni tokovi za:

- vplačila članov,
- izplačila iz pogodb (redno prenehanje, odkupi, prenos v drug pokojninski načrt),
- stroške (vstopni stroški, provizija za upravljanje kritnega sklada),
- vsi ostali pričakovani denarni tokovi, ki izhajajo iz pogodb.

Pri tem se upošteva:

- določila na posameznih pogodbah (višina vplačila, dinamika plačevanja vplačila),
- tehnične osnove produkta (tablice smrtnosti, obrestna mera, vračunani stroški),
- predpostavke (smrtnost, stopnje predčasnih prekinitev, stroški, bodoča inflacija in druge predpostavke), ki so posebej pojasnjene v nadaljevanju.

Denarni tokovi posameznih let se diskontirajo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Ekonomске in operativne predpostavke

Diskontna stopnja

Za izračun sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov na osnovi netvegane obrestne mere se upošteva krivulja donosnosti, ki jo je objavila Evropska Centralna Banka (ECB) za območje evra (EUR) izvedena iz donosnosti vseh obveznic (torej ne le obveznic z bonitetno oceno AAA) na dan 30.12.2019.

Inflacija

V skladu s pristopom Skupine General se inflacija fiksnih stroškov upošteva od začetka trajanja zavarovanja. Predpostavko o inflaciji, ki jo sestavlja iz kombinacije harmoniziranega indeksa cen življenjskih potrebščin in indeksa stroškov dela z upoštevanjem deleža stroškov dela v celotnih stroških podjetja zagotovi Skupina Generali.

Stroški

Izpeljavo predpostavke o stroških zavarovalnica oceni z istim pristopom kot za vrednotenje tehničnih rezervacij po direktivi Solventnost 2. Ocenjeni prihodnji stroški so razdeljeni na fiksne stroške, ki se povečujejo skladno z napovedano inflacijo in na variabilne stroške. Pri delitvi so upoštewane tudi posebnosti posameznih zavarovalnih produktov.

Smrtnost

Predpostavljene stopnje umrljivosti temeljijo na analizah lastnega portfelja življenjskih zavarovanj.

V skladu z metodologijo Skupine Generali predpostavka o smrtnosti upošteva lokalno prilagojeno predvideno projekcijo umrljivosti po Lee-Carter metodi.

Stopnje predčasnih prekinitev

Uporabljene stopnje predčasnih prekinitev temeljijo na analizi odkupov in drugih predčasnih prekinitev lastnega portfelja v preteklih letih, ločeno po zavarovalnih vrstah in zavarovalni dobi. Predpostavke se letno preverjajo in ustrezno prilagajajo. Pri izpeljavi predpostavljene stopnje predčasnih prekinitev je zavarovalnica večjo težo namenila nedavnemu predhodnemu obdobju.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2019

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti na dan 31. 12. 2019 pri nobeni zavarovalni vrsti življenjskih zavarovanj ni pokazal primanjkljaja.

Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti se v začetku izkazujejo po izvorni vrednosti, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil.

Med poslovnimi obveznostmi kritnega sklada se izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov se vzpostavijo z dnem sklenitve posla oziroma plačila, če gre za nakup lastniških vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Obveznosti do upravljavca kritnega sklada so lahko obveznosti za provizijo za upravljanje kritnega sklada pokojninskih varčevanj, vstopne stroške, izstopne stroške in druge obveznosti do upravljavca.

Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada se delijo na obveznosti, ki nastanejo zaradi rednega prenehanja članstva v kritnem skladu, zaradi izrednega prenehanja članstva in zaradi prenosa sredstev člana v drug pokojninski načrt ali k drugemu izvajalcu pokojninskih varčevanj.

Finančni prihodki in odhodki

Kritni sklad med prihodke in odhodke od naložb pripoznava prihodke od obresti, dobičke (izgube) od prodaje naložb, dividend, prihodkov in odhodkov od tečajnih razlik ter prihodkov in odhodkov na račun odprave slabitve ali slabitve finančnih sredstev.

Prihodki in odhodki za obresti od naložb se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku in se izračunajo po metodi efektivnih obresti. V izkazu finančnega položaja se obresti od dolžniških vrednostnih papirjev izkazujejo skupaj s finančnimi naložbami.

Dobiček (izguba) od prodaje naložb, razpoložljivih za prodajo, se pripozna v poslovnem izidu iz realiziranih finančnih prihodkov in odhodkov. Pri finančnih sredstvih, ki se izkazujejo po odplačni vrednosti, se dobiček ali izguba pripozna v poslovnem izidu, ko so taka sredstva prevrednotena zaradi oslabitve ali je zanje odpravljeno pripoznanje oslabitve.

Prihodki in odhodki od tečajnih razlik, ki se izračunajo za sredstva v tuji valuti. Tečajne razlike se na bilančni dan preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, ki ga objavlja Banka Slovenije. Za tečaje tujih valut, ki jih objavlja Banka Slovenije mesečno, se lahko uporabi tudi ustrezni tečaj poslovne banke.

Prihodki od dividend za kapitalski instrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko kritni sklad pridobi pravico do plačila.

Oslabitve in odprava oslabitve finančnih naložb

Izgube zaradi oslabitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo stvarni objektivni dokazi o slabitvi zaradi dogodka, ki je nastal po začetnem pripoznanju sredstev in vpliva na ocenjene bodoče denarne tokove finančnega sredstva.

Če se v obdobju po pripoznanju izgube za dolžniške vrednostne papirje znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba za dolžniške vrednostne papirje zaradi oslabitve v poslovnem izidu razveljavi s preračunom na kontu popravka vrednosti.

Odhodki iz naslova izplačil odkupne vrednosti

V primeru prekinitve pogodbe se evidentirajo odhodki iz naslova odkupne vrednosti. V tem primeru upravljavec od vrednosti premoženja obračuna tudi izstopne stroške.

Prenos sredstev od oziroma na drugega upravljavca

Član lahko zahteva prenos sredstev iz naslova vplačil delodajalca v drug pokojninski načrt v naslednjih primerih:

- a) po prenehanju veljavnosti pogodbe o zaposlitvi pri delodajalcu, ki je sklenil pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ali
- b) po prenehanju veljavnosti pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta ali
- c) po prenehanju pogodbe o financiranju pokojninskega načrta.

Član lahko kadar koli zahteva prenos sredstev iz naslova individualnih vplačil v drug pokojninski načrt. Prenos sredstev iz kolektivnega dodatnega varčevanja v prostovoljno individualno dodatno pokojninsko varčevanje ni možen, razen za sredstva iz individualnih vplačil s strani člana. Prenos sredstev se opravi na podlagi pisnega zahtevka. V nov pokojninski načrt se prenesejo sredstva iz osebnega pokojninskega računa člana. Prenos se izvrši najkasneje v 60 dneh od obračunskega dne, ko je bila določena vrednost premoženja. Član mora ob vložitvi zahteve za prenos poravnati administrativne stroške prenosa sredstev v drug pokojninski sklad, vstopnih in izstopnih stroškov ni. V primeru, da član prenese sredstva iz pokojninskega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec, v kritni sklad iz skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, upravljavec ne obračuna vstopnih stroškov.

V primeru prenosa sredstev iz kritnih skladov zavarovalnice v pokojninske sklade drugih upravljavcev je upravljavec upravičen do povračila administrativnih stroškov prenosa v višini največ 15 evrov. Ti stroški se ne smejo obračunati od sredstev, ki se ne prenašajo, ampak jih poravnava član ob vložitvi zahteve za prenos sredstev.

Prenos sredstev med posameznimi kritnimi skladi v skupini

Kritni sklad AS Drzni do 50 je namenjen osebam starim do 50 let. Ko dosežejo mejno starost 50-ih let, zavarovalnica prenese sredstva, brez dodatnih stroškov za člana, iz pripadajočega kritnega sklada v kritni sklad, namenjen ustrezni višji starostni skupini, to je kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60. Član ima pravico enkrat letno zahtevati, da se sredstva prenesejo v drugi kritni sklad iz te skupine, za katerega je značilna enaka ali manj tvegana naložbena politika od tiste, ki ustreza starostni skupini člana, v takem primeru lahko svoja sredstva prenese v kritni sklad AS Zajamčeni od 60.

Obračunani stroški upravljavca

Upravljavec je v breme sredstev kritnega sklada AS Drzni do 50 upravičen obračunati letno provizijo za upravljanje, ki znaša 1 % od povprečne letne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %). O morebitni spremembi višine provizije za upravljanje upravljavec obvesti člane v okviru letnega obveščanja.

Odhodki v zvezi z banko skrbnico

Z dnem 1. 11. 2019 se je spremenila višina provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki letno znaša 0,058 % povprečne letne ČVS, pri čemer znaša minimalni mesečni znesek provizije za izvajanje skrbniških storitev v prvem letu od začetka veljavnosti dalje 350 evrov, nato pa 550 evrov.

Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad

Med druge stroške zavarovalnica uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je kritni sklad upravičen skladno s pokojninskim načrtom Pokojninsko varčevanje AS. Podrobno so ti odhodki predstavljeni v poglavju 2.1.7.

2.5 POJASNILA K IZKAZOM

2.5.1 Upravljanje tveganj

Upravljanje tveganj obsega ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bil izpostavljen kritni sklad pri svojem poslovanju.

Postopki oziroma metode za ugotavljanje, merjenje in obvladovanje tveganj

Celotno (naložbeno) tveganje

Celotno naložbeno tveganje se meri s pomočjo izračuna kazalcev: standardni odklon donosnosti, tvegana vrednost (VAR), mera relativnega tveganja in mera največjega odklona navzdol.

Tržna tveganja

Tržno tveganje se meri s pomočjo izračuna koeficienta beta, sledilne napake ter ključnih kazalnikov tveganj v skladu s strategijo zavarovalnice glede upravljanja s tveganji in načrtom upravljanja s tveganji kritnega sklada ter z izvajanjem notranje kontrolnih pregledov.

Tržno tveganje se podrobno meri z analizo izpostavljenosti zgoraj navedenih tržnih spremenljivk, in sicer:

- **obrestno tveganje** z merjenjem občutljivosti finančnih instrumentov na spremembe tržnih obrestnih mer;
- **valutno tveganje** s spremljanjem valutne strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom in obveznostmi;
- **tveganje lastniških finančnih instrumentov** s primerjanjem delniške strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom;
- **tveganje kreditne sposobnosti** izdajateljev s spremljanjem bonitetne strukture kritnega sklada.

Tržno tveganje se obvladuje tako, da se zasleduje cilj čim večje razpršitve naložb (geografska, panožna, valutna alokacija naložb), uravnavanje naložb glede na primerljivi indeks, prilaganja trajanja portfelja dolžniških naložb spremembam obrestnih mer, izbora naložb z ustrezno bonitetno oceno ter primernege časa nakupa in prodaje finančnih instrumentov s pomočjo izdelanih analiz in tekočega spremljanja dogajanj na kapitalskih trgih doma in v tujini.

Izkaz premoženja in obveznosti po postavkah bilance stanja

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	8.687.837	4.301.599
Lastniški vrednostni papirji	7.379.546	4.087.066
Tržni vrednostni papirji	7.379.546	4.087.066
Dolžniški vrednostni papirji	1.308.291	214.533
Netržni vrednostni papirji:	96.632	-
Državne obveznice	1.211.658	214.533
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	844.471
Lastniški vrednostni papirji	-	490.935
Tržni vrednostni papirji	-	490.935
Dolžniški vrednostni papirji	-	353.536
Državne obveznice	-	353.536
Skupaj finančne naložbe	8.687.837	5.146.070
Terjatve (vključno s finančnimi terjatvami)	309.217	256.987
Denar in denarni ustrezniki	86.165	356.570
Skupaj sredstva	9.083.219	5.759.627
Zavarovalno-tehnične rezervacije	9.067.516	5.748.440
Poslovne obveznosti	10.838	7.291
Druge obveznosti	4.880	3.900
Skupaj obveznosti	9.083.234	5.759.631

Iz navedenega lahko ugotovimo, da naložbe kritnega sklada skupaj z nezapadlimi terjatvami in denarnimi sredstvi presegajo višino obveznosti do članov. Indeks pokritosti rezervacij s sredstvi kritnega sklada je 100,17 medtem, ko je v letu 2018 znašal 100,19.

Skladno z zakonskimi zahtevami je potrebno razkriti izpostavljenosti do posameznih izdajateljev iz naslova naložb. Kritni sklad do posameznega delodajalca in z njim povezanih oseb ni izpostavljen, prav tako nima izpostavljenosti iz naslova naložb v tvegani kapital. Ostala razkritja so prikazana v spodnjih tabelah.

V nadaljevanju so prikazani deleži izpostavljenost finančnih naložb kritnega sklada v % od čiste vrednosti sredstev (ČVS) kritnega sklada, in sicer:

Po seznamu izdajateljev do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31.12.2018				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	4,70%	33,11%
BLACKROCK INC	-	-	3,13%	14,52%
KRALJEVINA ŠPANJA	-	-	6,15%	-
Na dan 31.12.2019				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	-	30,86%
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY	-	-	-	8,69%
REPUBLIKA HRVAŠKA	-	-	-	6,32%
ISHARES CORE S&P 500 UCITS ETF USD DIST	-	-	-	5,61%
BLACKROCK INC	-	-	-	5,28%

V prikazu izpostavljenosti naložb kritnega sklada je podan pregled izdajateljev, do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev. Upravljavec ima od Agencije za zavarovalni nadzor dovoljenje za izpostavljenost do Slovenske odškodninske družbe v naložbo v SOS2E do višine 10 % čiste vrednosti sklada do zapadlosti obveznice.

Do upravljavca in z njim povezanih oseb

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31.12.2018				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	4,70%	33,11%
Na dan 31.12.2019				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	-	30,86%

Prikaz izpostavljenosti finančnih naložb kritnega sklada do skrbnika in z njim povezanih oseb

Izpostavljenost	na dan 31.12.2019		na dan 31.12.2018	
	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada
1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	-	-	-	-
2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	-	-	-	-
3. merjenih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	-	-	-
4. vrednotene po poštenu vrednosti preko IPI	-	-	-	-
5. denarna sredstva	86.165	0,95%	356.570	6,20%

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje naložb, s poudarkom na tistih z manj likvidnih trgov, se ugotavlja že pred nakupom vsakega finančnega instrumenta, saj mora finančni instrument izpolnjevati pogoje, določene s Pravili upravljanja skupine kritnih skladov, v katerih so navedene omejitve, ki se nanašajo na likvidnost (praviloma vrednosti kazalnika ustvarjenega povprečnega dnevnega prometa ter/ali velikost emisije in vrsta izdajatelja). Likvidnostno tveganje naložbe se praviloma omejuje z določitvijo zgornje meje vrednosti naložbe v posamezni finančni instrument, upoštevajoč njegov povprečni dnevni promet v določenem obdobju, razliko med njegovo nakupno in prodajno ceno, število dni trgovanja glede na vse dneve trgovanja v obdobju, velikost njegove izdaje, in z določitvijo najvišjega deleža v sredstvih kritnega sklada, ki ga lahko takšni instrumenti skupaj predstavljajo v sredstvih kritnega sklada. Pri dolžniških instrumentih se tveganje še dodatno omejuje z določitvijo najvišjega še sprejemljivega deleža instrumentov izdajateljev brez bonitete ocene.

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2019 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31.12.2019
Dolžniški finančni instrumenti	1.308.291	-	28.025	788.250	345.500	151.500	-	1.313.275
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	1.308.291	-	28.025	788.250	345.500	151.500	-	1.313.275
Lastniški finančni instrumenti	7.379.546	7.379.546	-	-	-	-	-	7.379.546
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	7.379.546	7.379.546	-	-	-	-	-	7.379.546
Skupaj finančne naložbe	8.687.837	7.379.546	28.025	788.250	345.500	151.500	-	8.692.821
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	309.217	-	309.217	-	-	-	-	309.217
Denar in denarni ustrezniki	86.165	86.165	-	-	-	-	-	86.165
Skupaj sredstva	9.083.219	7.465.711	337.242	788.250	345.500	151.500	-	9.088.203
Zavarovalno-tehnične rezervacije	9.067.516	-	-	-	-	1.015.255	8.052.261	9.067.516
Poslovne obveznosti	10.838	-	10.838	-	-	-	-	10.838
Ostale obveznosti	4.880	-	4.880	-	-	-	-	4.880
Skupaj obveznosti	9.083.234	-	15.718	-	-	1.015.255	8.052.261	9.083.234

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2018 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31.12.2018
Dolžniški finančni instrumenti	568.069	-	5.600	222.000	305.400	-	-	533.000
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	214.533	-	200	200.400	-	-	-	200.600
Finančna sredstva merjena po odplačni vrednosti	-	-	5.400	21.600	305.400	-	-	332.400
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	353.536	-	-	-	-	-	-	-
Lastniški finančni instrumenti	4.578.001	4.578.001	-	-	-	-	-	4.578.001
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	4.087.066	4.087.066	-	-	-	-	-	4.087.066
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	490.935	490.935	-	-	-	-	-	490.935
Skupaj finančne naložbe	5.146.070	4.578.001	5.600	222.000	305.400	-	-	5.111.001
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	256.987	-	256.987	-	-	-	-	256.987
Denar in denarni ustrezniki	356.570	356.570	-	-	-	-	-	356.570
Skupaj sredstva	5.759.627	4.934.571	262.587	222.000	305.400	-	-	5.724.558
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.748.442	-	-	-	-	442.687	5.305.755	5.748.442
Poslovne obveznosti	7.291	-	7.291	-	-	-	-	7.291
Ostale obveznosti	3.900	-	3.900	-	-	-	-	3.900
Skupaj obveznosti	5.759.633	-	11.191	-	-	442.687	5.305.755	5.759.633

Merjenje finančnih sredstev in obveznosti po pošteni vrednosti

Poštena vrednost finančnih sredstev in obveznosti je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo ali poravnati dolg med dobro obveščenima in voljnima strankama v preišljenem poslu. Upravlavec pošteno vrednost finančnih instrumentov v splošnem ugotavlja kot je opisano v usmeritvah pod poglavjem 2.4.2.

Hierarhija poštene vrednosti

Ocena poštene vrednosti finančnih naložb je odvisna od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih upravljavec lahko ocenjuje pošteno vrednost.

Ugotavljanje ocene poštene vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev v letu 2019

Finančne naložbe razvrščajo v tri ravni hierarhije poštene vrednosti:

- raven 1 – vrednotenje na podlagi kotirane cene na delujočih trgih,
- raven 2 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score 6 ali več),
- raven 3 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score od 1 do 5).

V letu 2019 upravljavec ni izvedel prerazvrstitve finančnih sredstev med skupinami zaradi spremembe namena uporabe teh sredstev, prav tako ni prišlo do prerazvrstitev zaradi spremembe tržnih razmer na kapitalnih trgih.

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2019

v EUR	na dan 31.12.2019	Knjigovodska vrednost	Poštена vrednost	Nivo 1	Nivo 2
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem priznanju					
		8.687.837	8.687.837	7.379.546	1.308.291
	Lastniški vrednostni papirji	2.234.002	2.234.002	2.234.002	-
	Dolžniški vrednostni papirji	1.308.291	1.308.291	-	1.308.291
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	5.145.544	5.145.544	5.145.544	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti		8.687.837	8.687.837	7.379.546	1.308.291

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2018

v EUR	na dan 31.12.2018	Knjigovodska vrednost	Poštена vrednost	Nivo 1	Nivo 2
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem priznanju					
		4.301.599	4.301.599	4.087.066	214.533
	Lastniški vrednostni papirji	1.116.004	1.116.004	1.116.004	-
	Dolžniški vrednostni papirji	214.533	214.533	-	214.533
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	2.971.062	2.971.062	2.971.062	-
Finančna sredstva merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa					
		844.471	844.471	490.935	353.536
	Lastniški vrednostni papirji	21.197	21.197	21.197	-
	Dolžniški vrednostni papirji	353.536	353.536	-	353.536
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	469.738	469.738	469.738	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti		5.146.070	5.146.070	4.578.001	568.069

Kreditna tveganja

Za obvladovanje tveganja kreditne bonitete se kot osnova vedno upošteva lastna ocena tveganja upravljavca na podlagi dostopnih informacij o izdajateljih/bankah. Pri nakupu dolžniških finančnih instrumentov tujih izdajateljev in pri sklenitvi depozitnih pogodb s tujimi kreditnimi ustanovami se poleg tega določi najnižjo sprejemljivo oceno bonitete izdajatelja (finančnega instrumenta) oziroma banke, ki jo objavljajo bonitetne agencije. Pri sklenitvi depozitnih pogodb z domačimi bankami, bankami v državah članicah EU ali prvovrstnimi tujimi bankami praviloma zadostuje, da imajo te kreditne ustanove ustrezno dovoljenje svojih nadzornih oblasti za opravljanje bančnih storitev.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2019

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31.12.2019	
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI					
	400.475	907.815	-	1.308.291	
	Dolžniški vrednostni papirji	400.475	907.815	-	1.308.291
Skupaj finančne naložbe					
	400.475	907.815	-	1.308.291	
	Terjatve	1.035	1.132	307.050	309.217
	Denar in denarni ustrezniki	-	86.165	-	86.165
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju					
	401.511	995.112	307.050	1.703.673	

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2018

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31.12.2018	
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI					
	214.533	-	-	214.533	
	Dolžniški vrednostni papirji	214.533	-	214.533	
Finančna sredstva merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa					
	353.536	-	-	353.536	
	Dolžniški vrednostni papirji	353.536	-	353.536	
Skupaj finančne naložbe					
	568.069	-	-	568.069	
	Terjatve	1.335	1.077	254.575	256.987
	Denar in denarni ustrezniki	-	356.570	-	356.570
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju					
	569.404	357.646	254.575	1.181.626	

Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da se bo razmerje med domačo valuto, v kateri se vrednotijo naložbe, in valuto, v kateri je izražena vrednost posamezne naložbe, gibalo v takšni smeri, da bo to negativno vplivalo na vrednost naložb.

Upravljaavec se izogiba izpostavljenosti tveganju zaradi spremembe vrednosti tečajev tujih valut tako, da sredstva v pretežni meri nalaga v valuti, na katero so vezane njene obveznosti. V primeru nalaganja v tuji valuti je odločitev za naložbo povezana s pričakovanim donosom, ki lahko kompenzira morebitno spremembo tečaja tuje valute.

Izpostavljenost valutnemu tveganju v letu 2019

	EUR	Drugo	Skupaj 31.12.2019
SREDSTVA			
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	6.140.131	2.547.706	8.687.837
Lastniški vrednostni papirji	4.831.840	2.547.706	7.379.546
Dolžniški vrednostni papirji	1.308.291	-	1.308.291
Skupaj finančne naložbe	6.140.131	2.547.706	8.687.837
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	303.784	5.434	309.217
Denar in denarni ustrezniki	77.753	8.412	86.165
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	6.521.668	2.561.551	9.083.219

Izpostavljenost valutnemu tveganju v letu 2018

	EUR	Drugo	Skupaj 31.12.2018
SREDSTVA			
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	3.499.133	802.466	4.301.599
Lastniški vrednostni papirji	3.284.600	802.466	4.087.066
Dolžniški vrednostni papirji	214.533	-	214.533
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	824.856	19.615	844.471
Lastniški vrednostni papirji	471.319	19.615	490.935
Dolžniški vrednostni papirji	353.536	-	353.536
Skupaj finančne naložbe	4.323.989	822.081	5.146.070
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	256.987	-	256.987
Denar in denarni ustrezniki	347.793	8.777	356.570
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	4.928.769	830.858	5.759.627

Operativna (nefinančna) tveganja

Operativna ali nefinančna tveganja se nanašajo na druge vidike poslovanja kritnega sklada in jih upravljaavec obvladuje z natančno opredeljenimi postopki, uporabo ustrezne informacijske podpore in predvidenim načinom ukrepanja v razmerah, ki odstopajo od običajnih. Na strani naložb to velja za tveganje sprejemanja odločitev v nasprotju z naložbeno politiko in strategijo kritnega sklada, tveganje kršitve pravil o naložbah in poslih, tveganje prekoračitve pooblastil ter napak in zlorab pri sklepanju poslov za račun kritnega sklada, tveganje neustrezne hrambe finančnih instrumentov in poravnave z njimi, tveganje napačno obračunanih poslov in tveganje nepravočasnega zagotavljanja ustrezne likvidnosti kritnega sklada.

Analiza občutljivosti tržnih tveganj

Dejavniki

Metode in predpostavke, uporabljene pri pripravi analize občutljivosti za tiste vrste tržnih tveganj, katerim je kritni sklad izpostavljen, so podane v nadaljevanju.

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Obrestne mere	Vpliv na spremembo v tržnih obrestnih merah za ± 50 bp (to pomeni: če se tržna obrestna mera spremeni za 50 indeksnih točk (basic points), kolikšen je vpliv na dobiček in na kapital).
Sprememba cen lastniških vrednostnih papirjev	Vpliv na spremembe tržne cene lastniških vrednostnih papirjev, se odraža pri spremembi cene delnice, cene ID-delnice, cene strukturiranih vrednostnih papirjev in cene vzajemnih skladov na dan 31. december 2019 za ± 15 %.

Analize občutljivosti

Analiza občutljivosti na spremembo obrestne mere

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2018	
Sprememba obr. mere +50 bp	(46.837)
Sprememba obr. mere -50 bp	7.779
31. decembra 2019	
Sprememba obr. mere +50 bp	(48.266)
Sprememba obr. mere -50 bp	23.917

Analiza občutljivosti na spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2018	
Sprememba cen delnic +15%	686.700
Sprememba cen delnic -15%	(686.700)
31. decembra 2019	
Sprememba cen delnic +15%	1.106.932
Sprememba cen delnic -15%	(1.106.932)

2.6 POJASNILA K BILANCI STANJA KRITNEGA SKLADA

2.6.1 Čista vrednost sredstev

Čista vrednost sredstev kritnega sklada

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
I. SREDSTVA	9.083.219	5.759.627
II.B. Finančne obveznosti	-	-
II.C. Poslovne obveznosti	10.838	7.291
II.D. Druge obveznosti	4.880	3.900
III. Čista vrednost sredstev (I. – II.B. – II.C. – II.D.)	9.067.501	5.748.437

Čista vrednost sredstev kritnega sklada (skrajšano ČVS) predstavlja vrednost premoženja kritnega sklada, zmanjšana za vrednost vseh obveznosti kritnega sklada, hkrati pa tudi zmnožek vrednosti enote premoženja (skrajšano VEP) in števila enot premoženja kritnega sklada v obtoku. Obenem predstavlja vrednost sredstev kritnega sklada, ki so na voljo za izplačila dodatnih pokojnin ali drugih pravic članov, določenih v pokojninskem načrtu. Premoženje kritnega sklada ni dovoljeno posojati ali zastavljati. Glede na predhodno leto je čista vrednost sredstev višja za 57,7 odstotka.

2.6.2 Finančne naložbe

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida - ob takojšnjem pripoznanju

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Lastniški vrednostni papirji	7.379.546	4.087.066
Tržni vrednostni papirji	7.379.546	4.087.066
Dolžniški vrednostni papirji	1.308.291	214.533
Tržni vrednostni papirji:	96.632	-
Državne obveznice	1.211.658	214.533
Skupaj	8.687.837	4.301.599

Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Lastniški vrednostni papirji	-	490.935
Tržni vrednostni papirji	-	490.935
Dolžniški vrednostni papirji	-	353.536
Državne obveznice	-	353.536
Skupaj	-	844.471

Efektivne obrestne mere (v %) za dolžniške instrumente, ki se ne merijo po pošteni vrednosti, so

v %	31.12.2019	31.12.2018
Dolžniški vrednostni papirji		
- razpoložljivi za prodajo	0,00 %	-0,62 %

Gibanje finančnih naložb

v EUR	Poštena vrednost skozi poslovni izid - ob takojšnjem pripoznanju	Merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Skupaj
Stanje 1. 1. 2018	2.965.651	920.812	3.886.463
Tečajne razlike	28.435	-	28.435
Povečanje	3.030.121	6.494	3.036.616
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	(322.197)	-	(322.197)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	(19.342)	(19.342)
Povečanje zaradi obresti	64	215	278
Zmanjšanje	(1.400.474)	(63.708)	(1.464.182)
Stanje 31. 12. 2018	4.301.600	844.471	5.146.070
Povečanje	3.649.689	152.524	3.802.213
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	652.949	-	652.949
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	(63.268)	(63.268)
Povečanje zaradi obresti	14.162	(5.706)	8.456
Zmanjšanje	69.438	(928.021)	(858.583)
Stanje 31. 12. 2019	8.687.837	(0)	8.687.837

2.6.3 Terjatve

Terjatve – stanje

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Finančne terjatve	5.434	2.918
Kratkoročne terjatve za dividende	5.434	2.918
Terjatve	303.784	254.069
Druge poslovne terjatve	303.784	254.069
Skupaj	309.217	256.987

2.6.4 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Denarna sredstva na računih bank	86.165	356.570
Skupaj	86.165	356.570

2.6.5 Obveznosti

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Zavarovalno-tehnične rezervacije	9.067.516	5.748.440
Obveznosti za vplačila	8.095.539	5.748.440
Obveznosti za donos sklada	971.978	-
Ostale obveznosti	15.718	11.191
Skupaj obveznosti	9.083.234	5.759.631

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Obveznosti za člane v mirovanju	1.165.624	676.771
Skupaj	1.165.624	676.771

Na osebnih računih v mirovanju je bilo zbranih skupaj 1.165.624 evrov, na dan 31. 12. 2018 pa je stanje znašalo 676.771 evrov.

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Zavarovalno-tehnične rezervacije za vplačila in dosežen donos		
Stanje 1. 1.	5.748.440	4.252.755
Povečanje v obdobju	3.929.193	1.595.962
iz naslova vplačil	2.812.957	1.973.927
iz naslova doseženega donosa	1.116.235	(377.966)
Zmanjšanje v obdobju	610.116	100.277
iz naslova vstopnih stroškov	20.409	17.327
iz naslova izplačil	565.633	77.606
iz naslova doseženega donosa	24.074	5.344
Stanje 31. 12.	9.067.516	5.748.440

Na dan 31. 12. 2019 znašajo vplačila članov 9.067.516 evra in predstavljajo čista vplačila (vplačila kosmate premije zmanjšana za vstopne stroške). V obdobju od začetka sklepanja in vodenja pogodb je bilo zaračunanih 20.409 evrov vstopnih stroškov.

2.6.6 Ostale obveznosti

Poslovne obveznosti

V letu 2019 so poslovne obveznosti znašale 10.838 evrov in so glede na predhodno leto višje za 49 odstotkov. Med poslovnimi obveznostmi so zajete obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznost za odmerjeni davek in druge poslovne obveznosti.

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	10.015	6.752
Provizijo za upravljanje kritnega sklada	7.305	4.580
Vstopne provizije	2.709	2.172
Druge poslovne obveznosti	823	539
Skupaj	10.838	7.291

Druge obveznosti

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Druge poslovne obveznosti	4.880	3.900
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	4.880	3.900
Skupaj	4.880	3.900

Druge obveznosti so za leto 2019 znašale 4.880 evrov in zajemajo obveznosti iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila.

2.7 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA

2.7.1 Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic

Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic dodatnega pokojninskega varčevanja

Vrsta pravice pokojninskega varčevanja	Vplačila v obdobju od 01.01.2019 do 31.12. 2019 (v EUR)	Vplačila v obdobju od 01.01.2018 do 31.12.2018 (v EUR)
Pravica do odkupa iz naslova individualnih vplačil	515.262	428.312
Pravica do pripisa dobička	2.803.298	1.903.378

Pogodbene pravice članov dodatnega pokojninskega varčevanja so lahko različne, zato prikazujemo za leto 2019 vplačila po dveh vrstah pravic, in sicer vsa vplačila, ki imajo pravico do odkupa in vplačila, ki imajo pravico do pripisa dobička. Vplačila po pogodbah za leto 2019 s pravico do odkupa imajo lahko tudi pravico do pripisa dobička in obratno.

2.7.2 Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2019

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	96.471	403	(189)	96.685
Finančni prihodki iz obresti	32.905	267	(189)	32.983
Finančni prihodki iz dividend	63.566	135	-	63.702
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	22.628	185.078	-	207.706
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	1.548.828	-	-	1.548.828
Drugi finančni prihodki	-	65	-	65
PRIHODKI OD NALOŽB	1.667.927	185.546	(189)	1.853.283
Odhodki za obresti	-	(306)	-	(306)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(36.936)	-	-	(36.936)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(545.969)	-	-	(545.969)
Drugi finančni odhodki	-	-	(20)	(20)
ODHODKI NALOŽB	(582.905)	(306)	(20)	(583.231)
Neto finančni izid iz naložb	1.085.022	185.240	(209)	1.270.053

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2018

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	68.926	3.726	(2.620)	70.032
Finančni prihodki iz obresti	28.498	215	(2.620)	26.093
Finančni prihodki iz dividend	40.428	3.512	-	43.939
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	97.505	6.487	-	103.991
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	571.668	-	-	571.668
Drugi finančni prihodki	-	206	-	206
PRIHODKI OD NALOŽB	738.098	10.419	(2.620)	745.897
Odhodki za obresti	-	-	(324)	(324)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(144.409)	-	-	(144.409)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(893.864)	-	-	(893.864)
Drugi finančni odhodki	-	-	(18)	(18)
ODHODKI NALOŽB	(1.038.273)	-	(342)	(1.038.615)
Neto finančni izid iz naložb	(300.175)	10.419	(2.962)	(292.718)

2.7.3 Izplačila odkupnih vrednosti

v EUR	2019	2018
Redno prenehanje	-	(3.552)
Izredno prenehanje	(111.215)	(62.951)
- z izstopom iz varčevanja	(107.077)	(62.349)
- s smrtjo člana	(4.138)	(602)
Skupaj	(111.215)	(66.503)

Izplačila odkupnih vrednosti so se v letu 2019 glede na predhodno leto povečali za 44.712 evrov predvsem zaradi izrednih prenehanj z izstopom iz varčevanja.

2.7.4 Prenos sredstev od/na drugega izvajalca in prenosi med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

v EUR	2019	2018
Prenos sredstev od drugega izvajalca	641.514	79.434
po kolektivnem pokojninskem načrtu	641.514	78.596
po individualnem pokojninskem načrtu	-	838
Prenos sredstev na drugega izvajalca	87.854	11.641
po kolektivnem pokojninskem načrtu	87.854	10.439
po individualnem pokojninskem načrtu	-	1.202
Skupaj	729.368	91.075

V letu 2019 je od drugih družb prestopilo 100 članov, ki so v kritni sklad AS Drzni do 50 prenesli za 641.514 evrov sredstev, iz kritnega sklada pa je k drugemu izvajalcu prestopilo 34 članov in preneslo za 87.854 evrov sredstev. Vsi prenosi so bili izvedeni po kolektivnem pokojninskem načrtu.

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

	2019	2018
	Prenos iz kritnega sklada AS Drzni do 50	Prenos iz kritnega sklada AS Drzni do 50
Prenos na kritni sklad		
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	461.862	5.447
po kolektivnem pokojninskem načrtu	459.807	5.447
po individualnem pokojninskem načrtu	2.055	-
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	16.394	10.472
po kolektivnem pokojninskem načrtu	16.394	10.472

V letu 2019 je bilo opravljenih največ prenosov iz kritnega sklada AS Drzni do 50 v kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60, kjer je 355 članov prestopilo po kolektivnem pokojninskem načrtu in 5 članov po individualnem pokojninskem načrtu. Skupna vrednost prenosov je znašala 461.862 evrov sredstev.

	2019	2018
	Prenos na kritni sklad AS Drzni do 50	Prenos na kritni sklad AS Drzni do 50
Prenos iz kritnega sklada		
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	-	5.089
po kolektivnem pokojninskem načrtu	-	5.089
Kritni sklad z zajamčenim donosom po PN-A01	9.688	65.460
po kolektivnem pokojninskem načrtu	9.688	65.460

En član se je odločil prenesti svoja sredstva iz kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01 v kritni sklad AS Drzni do 50, znesek prenosa je znašal 9.688 evrov.

2.7.5 Obračunani stroški upravljavca

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada

v EUR	2019	2018
Provizija za upravljanje	(72.331)	(50.461)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	(9.435)	(8.116)
Odhodki v zvezi z revidiranjem	(7.613)	(4.566)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	(1.063)	(2.682)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	(120)	(99)
Skupaj	(90.561)	(65.924)

Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (s 79,87 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višji za 21.870 evrov, v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov.

Provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki jih prejema Abanka Vipava d. d. kot skrbnica premoženja kritnega sklada, so v letu 2019 znašali 9.435 evrov (v letu 2018 pa 8.116 evrov).

Upravljaavec lahko v breme kritnega sklada obračunava tudi stroške iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila. Za leto 2019 so ti stroški znašali 7.613 evrov in so glede na preteklo leto višji za 66,73 %.

2.7.6 Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami

Poslovanje kritnega sklada pokojninskega varčevanja v razmerju z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami se je v letu 2019 nanašalo na sklepanje pokojninskega varčevanja in na s pogodbami povezano vplačevanje.

Med posli s povezanimi strankami bi lahko ob nastanku dogodka razkrivali tudi izvajanje odkupov članov kritnega sklada in prenose sredstev. Poslovanje se lahko nanaša tudi na plačila in izplačila provizij kot so provizije za upravljanje kritnega sklada in sklepanje ipd.

Prodaja kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2019	2018
Upravljaavec kritnega sklada Generali Investments d. o. o.	33.280	30.207
Druge povezane družbe	13.242	129.838
Skupaj	46.522	160.045

Nabava kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2019	2018
Upravljaavec kritnega sklada Generali Investments d. o. o.	-	913
Druge povezane družbe	1.789	6.130
Skupaj	1.789	7.044

2.8 REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA

V primerjavi s predhodnim letom, ko je bila donosnost sklada negativna je Kritni sklad AS Drzni do 50 v letu 2019 posloval pozitivno, pri čemer je donosnost kritnega sklada dosegla 17,48 %. Vrednost premoženja, ki ga ima član v kritnem skladu, je na obračunski dan enaka zmnožku med številom enot premoženja in vrednostjo enote premoženja kritnega sklada na obračunski dan.

Ob izplačilu odkupne vrednosti zavarovalnica obračuna prispevke in davke v skladu z veljavno zakonodajo.

2.9 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja do dne odobritve računovodskih izkazov za objavo ni bilo dogodkov, ki bi morali biti izkazani v računovodskih izkazih in bi lahko vplivali na izdelane računovodske izkaze kritnega sklada za leto 2019.

Dogodki po datumu bilance stanja, ki so pomembni za poslovanje v letu 2020

Upravljaavec kritnih skladov življenjskega cikla je s 1. januarja 2020 spremenil usmeritev razvrščanja in merjenja finančnih naložb s prehodom iz MSRP 39 na MSRP 9. Na dan 31.12. 2019 so bili vsi vrednostni papirji kritnega sklada AS Drzni do 50 razporejeni v skupino finančnih naložb vrednotenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

3. januarja 2020 se je družba Adriatic Slovenica d. d. (upravljaavec kritnega sklada) pripojila k Generali zavarovalnici d. d. Generali zavarovalnica je kot prevzemna družba, skladno z zakonom, postala univerzalni pravni naslednik družbe Adriatic Slovenica in s prevzemom vseh njenih pravic in obveznosti tudi upravljaavec kritnega sklada AS Drzni do 50. Istega dne je družba Adriatic Slovenica prenehala obstajati in je bila izbrisana iz sodnega registra.

12. marca 2020 je Slovenija na podlagi 7. člena zakona o nalezljivih boleznih zaradi naraščanja števila primerov okužb s koronavirusom in boleznijo covid-19 v državi razglasila epidemijo. Zavarovalnica je istočasno, skladno s priporočili NIJZ

in vlade Republike Slovenije, sprejela priporočene zaščitne ukrepe za varno poslovanje, za zaščito zaposlenih, zavarovance in ostale stranke. Podlaga za razglasitev epidemije je bilo strokovno mnenje Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), s tem pa je Slovenija sledila razglasitvi pandemije Svetovne zdravstvene organizacije, ki jo je razglasila dan prej. Negativnih učinkov epidemije na poslovanje sklada še ni mogoče oceniti.

LETNO POROČILO

KRITNEGA SKLADA

»POKOJNINSKO VARČEVANJE AS UMIRJENI MED 50 DO 60«

3. LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS UMIRJENI MED 50 DO 60«

A.II. POSLOVNO POROČILO KRITNEGA SKLADA ZA LETO 2019

3.1 POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA

3.1.1 Predstavitev kritnega sklada

KRITNI SKLAD

Naziv:	KRITNI SKLAD POKOJNINSKO VARČEVANJE AS UMIRJENI MED 50 DO 60
Pokojninski načrt:	Pokojninsko varčevanje AS – individualno Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno
Matična številka:	5063361035
Davčna številka:	SI 63658011
Transakcijski račun:	05100-8013909889

INFORMACIJE O UPRAVLJAVCU

Firma:	ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d. d.
Sedež:	Ljubljanska cesta 3 a, 6503 Koper
Telefon:	(05) 66 43 100
Skrajšana firma:	ADRIATIC SLOVENICA d. d.
E-pošta:	info@adriatic-slovenica.si
Spletna stran:	http:// www.adriatic-slovenica.si; www.as-skupina.si
Matična številka:	5063361000
Identifikacijska št. za DDV:	SI 63658011
Višina osnovnega kapitala:	42.999.529,80 EUR, vplačan v celoti
Datum registracije:	20. november 1990

V nadaljevanju se upravljavec Adriatic Slovenica d. d. skrajšano omenja kot zavarovalnica ali kot upravljavec. Podatki in informacije iz 253. člena ZPIZ-2 so za kolektivno in individualno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu Pokojninsko varčevanje AS objavljeni na spletni strani [http:// www.generalisi.si](http://www.generalisi.si).

3. januarja 2020 se je družba Adriatic Slovenica d. d. (upravljavec kritnega sklada) pripojila k Generali zavarovalnici d. d. Generali zavarovalnica je kot prevzemna družba, skladno z zakonom, postala univerzalni pravni naslednik družbe Adriatic Slovenica in s prevzemom vseh njenih pravic in obveznosti tudi upravljavec kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60.

Družba za upravljanje, na katero je zavarovalnica z dnem 1. 2. 2016 prenesla storitve upravljanja premoženja skupine kritnih skladov, so Generali Investments d. o. o., ki je pridobila dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti in pomožne storitve št. 40220-4/2013-10 z dne 23. 4. 2014. Pogodba o opravljanju storitev upravljanja premoženja skupine kritnih skladov med družbo za upravljanje in zavarovalnico je bila sklenjena 1. 3. 2018.

Firma:	Generali Investments, družba za upravljanje, d. o. o.
Skrajšana firma:	Generali Investments d. o. o.
Sedež:	Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Matična številka:	5834457
Davčna številka:	56687036

INFORMACIJE O SKRBNIKU

Firma: Abanka Vipa d. d.

Sedež: Slovenska cesta 58, 1000 Ljubljana

Banka Slovenije je Abanki Vipa d. d. izdala dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade z oznako 2/7 dne 18. 9. 2003.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je izdala dovoljenje za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov dne 7. 11. 2018.

Odbor skupine kritnih skladov

Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ima odbor skupine kritnih skladov. Odbor je strokovni organ, ki ga sestavlja pet članov, od tega trije predstavniki varčevalcev in dva predstavnika delodajalcev, ki financirajo pokojninski načrt.

Člani odbora so:

- Mojca Vergan Štirn, predsednica
- Tomaž Boltin, namestnik predsednice
- Tjaša Škerlič, članica
- Primož Stošički, član
- Gregor Wolf, član

3.1.2 Organi upravljanja in vodenja**Organi upravljanja in nadzora upravljavca pokojninskega načrta****Uprava zavarovalnice v letu 2019**

Gregor Pilgram, predsednik uprave (od 1. 10. 2019)

Gabrijel Škof, predsednik uprave (odstop 1. 10. 2019)

Matija Šenk, član uprave

Jure Kvaternik, član uprave (odstop 31. 7. 2019)

Nadzorni svet zavarovalnice v letu 2019

Aljoša Tomaž, predsednik (odstop 13. 2. 2019)

Aleksander Sekavčnik, namestnik predsednika (odstop 13. 2. 2019)

Tomaž Butina, član (odstop 13. 2. 2019)

Gregor Pilgram, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024 predsednik od 20. 3. 2019 do 31. 8. 2019

Luciano Cirinà, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024 in od 1. 9. 2019 predsednik

Miroslav Bašta, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024

Miroslav Singer, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024 in od 1. 9. 2019 namestnik predsednika

Matjaž Pavlin, član, predstavnik zaposlenih

Borut Šuštaršič, član predstavnik zaposlenih

Z izbrisom družbe Adriatic Slovenica d. d. so prenehali tudi organi upravljanja, zato od 3. januarja 2020 združeno družbo vodi dvočlanska uprava v sestavi Vanja Hrovat, predsednica, Mitja Feri, član uprave, in nadzira nadzorni svet v sestavi Gregor Pilgram, predsednik, Carlo Schiavetti, namestnik predsednika, Stefano Culos, član ter Suzana Meglič, članica.

3. marca 2020 je Katarina Guzej po pridobitvi licence Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje funkcije člana uprave zavarovalnice postala članica uprave Generali zavarovalnice.

3.1.3 Delovanje in pričakovani razvoj kritnega sklada

Predstavitev in delovanje pokojninskega načrta kritnega sklada

Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60 je oblikovan na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega varčevanja in je izvajalec kolektivnega in individualnega pokojninskega načrta. Namenjen je osebam starim od 50 do 60 let in zasleduje srednje tvegano naložbeno politiko. Oblikovan je kot ločeno premoženje in ga upravljavec upravlja v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, izključno v korist članov, z namenom pridobitve pravic iz pokojninskega varčevanja.

Spremembe v delovanju in pričakovani razvoj pokojninskega načrta kritnega sklada

Pri pokojninskih zavarovanjih se je v skladu z zastavljeno strategijo uspešno nadaljevalo s trženjskimi aktivnostmi tudi v letu 2019. Skupaj s Centrom za oskrbo strank in skrbniki za pokojninska zavarovanja se je našim zavarovancem zagotovilo pravočasno in strokovno informacijsko podporo.

Zavarovance se je o poslovanju pokojninskih skladov zavarovalnice ter pomembnosti in ugodnostih varčevanja za varno starost v drugem pokojninskem stebru redno informiralo preko objav na internetni strani in družbenih omrežjih zavarovalnice. Poslovnim partnerjem je bila zagotovljena varna komunikacija in izmenjava datotek z zaupno poslovno vsebino preko spletnega portala AS B2B.

V letu 2019 so bile v skladu z zakonom izvedene spremembe v Pravilih upravljanja skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, Pravilih upravljanja Kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01, v vseh treh Izjavah o naložbeni politiki kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ter Izjavi o naložbeni politiki kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01. Spremembe se nanašajo zlasti na naložbeno politiko kritnih skladov, ki je bila dopolnjena z možnostjo vlaganja v alternativne in specialne investicijske sklade ter spremembo višine skrbniške provizije.

3.1.4 Naložbeni cilji in politika

Naložbeni cilji

Naložbeni cilj kritnega sklada Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60 je dolgoročna kapitalaska rast. Pri naložbah kritnega sklada in pri njihovi porazdelitvi upravljavec upošteva, da bodo člani v kritnem skladu varčevali srednje dolgo obdobje, tako da si lahko za doseganje večje donosnosti dovolijo tudi nekoliko višjo izpostavljenost bolj tveganim naložbam. Z daljšim obdobjem varčevanja se lahko izognejo prevelikemu vplivu kratkoročnih nihanj in nenadnih padcev vrednosti naložb.

Naložbeni cilj kritnega sklada je dolgoročno povečanje vrednosti sredstev, vloženih v pokojninsko varčevanje članov, ki bodo imeli pravico prejemati pokojnino v času, krajšem od 15 let, in so zato pripravljeni sprejemati le zmerno tveganje naložb.

Naložbena politika

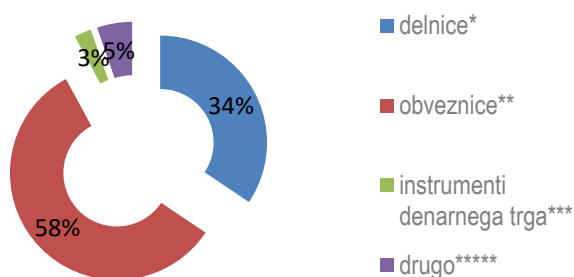
Naložbena politika kritnega sklada je opredeljena kot politika fleksibilne strukture naložb, to je politika doseganja čim boljšega rezultata na kapitalskih trgih ob upoštevanju načela razpršitve in likvidnosti investiranih sredstev ter omejitev, ki jih postavljajo obveznosti kritnega sklada. Upravljavec naložbe upravlja aktivno, zato lahko ob spremembah razmer na kapitalskih trgih pride do večjega premika v strateški strukturi portfelja kritnega sklada.

Upravljavec po potrebi, vendar vsaj enkrat letno, pregleda ustreznost dolgoročne porazdelitve sredstev glede na pričakovana makroekonomska gibanja, geopolitične razmere ter ocene gibanj na kapitalskih trgih na eni strani in potrebe, ki izvirajo iz obveznosti kritnega sklada na drugi strani. Ker člani kritnega sklada spadajo v starostno skupino med 50 in 60 let oziroma v starostno skupino, ki bo do upokojitve potrebovala še dokaj dolgo obdobje varčevanja, je narava obveznosti sklada dovolj dolgoročna, da zaradi doseganja čim boljših donosov omogoča sprejemanje srednje do višjih tveganj.

Naložbe kritnega sklada lahko obsegajo:

- dolžniške vrednostne papirje (državne in podjetniške obveznice, zamenljive obveznice),
- lastniške vrednostne papirje (delnice gospodarskih družb oziroma potrdila o njihovem lastništvu),
- instrumente denarnega trga,
- denarne depozite in
- enote ali delnice odprtih investicijskih skladov (ciljnih skladov).

Struktura naložb na dan 31. 12. 2019

Izpostavljenost po posameznih vrstah naložb kritnega sklada

Izpostavljenost kritnega sklada se lahko posameznim osnovnim vrstam naložb ter posameznim in določenim osebam giblje v naslednjih mejah:

Lastniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko od 10 % do 50 % vrednosti sredstev, naloženih v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ali potrdila o njihovem lastništvu. V to omejitev izpostavljenosti dolžniškim vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v delniške ciljne sklade.

Dolžniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko od 50 % do 80 % vrednosti sredstev, naloženih v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice (vključno z zamenljivimi obveznicami). V to omejitev izpostavljenosti dolžniškim vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade.

Instrumenti denarnega trga

Kritni sklad ima lahko skupaj z depoziti največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v nižje tvegane naložbe, to so državni in podjetniški instrumenti denarnega trga. V to omejitev izpostavljenosti instrumentom denarnega trga se všttevajo tudi naložbe v ciljne sklade.

Dolžniški finančni instrumenti posebnih kategorij oseb

Kritni sklad ima lahko največ do 90 % vrednosti sredstev, naloženih v dolžniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izdajo ali zanje jamčijo osebe, do katerih je dopustna višja izpostavljenost. To so Republika Slovenija, Banka Slovenije, druge države članice in države članice OECD ter mednarodne finančne organizacije, ki jim pripada vsaj ena država članica OECD.

Denarni depoziti

Kritni sklad ima lahko skupaj z naložbami v instrumente denarnega trga največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v depozite pri bankah. V to omejitev izpostavljenosti se ne všttevajo dodatna likvidna sredstva kritnega sklada.

Enote ali delnice ciljnih (odprtih) skladov (KNPVP in AIS)

Kritni sklad ima lahko največ 70 % sredstev naloženih v enote ali delnice ciljnih skladov in zaprtih investicijskih skladov. Od tega je lahko največ 70 % v enote ali delnice ciljnih KNPVP in največ 30 % skupaj v enote ali delnice ciljnih (odprtih) AIS. Izpostavljenost do alternativnih in SIS skladov povečuje tveganost kritnega sklada, saj so te naložbe praviloma visoko tvegane. Kritni sklad ima največ 50 % sredstev skupaj naloženih v vrednostne papirje, ki se štejejo za enote ali delnice (zaprtih) AIS, in enote ali delnice ciljnih (odprtih) investicijskih skladov (delnice ali enote KNPVP in odprtih AIS).

Kratek opis srednjeročne in dolgoročne porazdelitve sredstev

Zaradi pričakovane srednje do višje starosti članov in narave obveznosti kritnega sklada prevladujejo srednje tvegane naložbe, ki prinašajo vnaprej določen (fiksni) nominalni donos. To so dolžniški vrednostni papirji (obveznice) in investicijski skladi, izpostavljeni obvezniškim naložbam. Skupaj so v takšne instrumente naloženih vse do 80 % sredstev kritnega sklada. Upravljaavec lahko oceni, da razmere in prevzeto tveganje dovoljujejo tudi večjo izpostavljenost delniškim naložbam (neposredno ali posredno prek delniških ciljnih skladov), vendar nikoli večjo od 50 % sredstev kritnega sklada. Delež nizko tveganih naložb v obliki instrumentov denarnega trga ali skladov denarnega trga je ves čas majhen (do 10 %), saj je obdobje varčevanja v kritnem skladu dovolj dolgo, da ni potrebe po prestrukturiranju sredstev v tako nizko donosne, čeprav relativno varne naložbe. Obseg depozitov kritnega sklada se prilagaja sprotnim potrebam po likvidnosti.

Za varovanje premoženja kritnega sklada pred tržnimi tveganji lahko upravljaavec uporablja tehniko zmanjševanja tveganja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov. Ker je kritni sklad naložba, namenjena široki populaciji članov, upravljaavec skuša doseči čim večjo razpršenost naložb ob iskanju najugodnejših naložbenih možnosti s sprejemljivim tveganjem. Zato naložbe načelno nimajo geografskih, panožnih ali valutnih omejitev.

Zaradi svojega naložbenega cilja in ciljne skupine članov ter ob domnevi pretežno stabilnih tržnih razmer bo imel kritni sklad že na srednji rok približno takšno razmerje med naložbami:

Ciljna struktura naložb	
Nižje tvegane	5%
Srednje tvegane	65%
Višje tvegane	30%

Opredelitev meril in sodil za presojanje uspešnosti ter načina spremljanja uspešnosti poslovanja kritnega sklada

Merilo za presojanje uspešnosti poslovanja kritnega sklada je donosnost referenčnega portfelja (benchmarka). Sestavljajo ga trije priznani finančni indeksi, ki skupaj odražajo podobno strukturo premoženja, kot jo praviloma ima kritni sklad. To so 30 % delniški indeks Morgan Stanley Capital International AC World (MSCI AC World), merjen v evrih, 65 % obvezniški indeks iBoxx Overall EUR Total Return in 5 % indeks denarnega trga EONIA Net Total Return.

Opis splošnih usmeritev upravljavca v zvezi s taktičnimi porazdelitvami sredstev, izbiro finančnih instrumentov in drugih vrst naložb ter izvrševanjem naročil za trgovanje

Taktična porazdelitev sredstev kritnega sklada pomeni kratkoročno odstopanje od njihove strateške srednje in dolgoročne porazdelitve. Pri odločitvah o taktični porazdelitvi upravljaavec poleg dolgoročnejših pričakovanj o globalnih kapitalnih trgih upošteva še trenutne tržne razmere in oceno ustreznosti razmerja med vrstami finančnih instrumentov ter njihove regionalne, panožne in valutne porazdelitve. S taktično porazdelitvijo upravljaavec izkorišča trenutno stanje na trgih za doseganje čim višje donosnosti, prilagojene tveganju, prednosti in slabosti posameznih vrst finančnih instrumentov (dolžniških, lastniških), znotraj tega pa še posameznih vrednostnih papirjev in instrumentov denarnega trga.

Pri vlaganju v dolžniške finančne instrumente upravljaavec poleg zgoraj naštetih elementov in ročnosti obveznosti kritnega sklada ocenjuje relativno podcenjenost/precenjenost dolžniških finančnih instrumentov z vidika njihove ročnosti, kreditne ocene izdajatelja (državni ali podjetniški) ter z vidika valute, v kateri so izdani, čeprav se praviloma vlaga v dolžniške naložbe, nominirane v evrih. Podlaga za izbiro posamezne naložbe je podrobna analiza kreditne ocene izdajatelja, odločitev o ročnosti naložbe pa poleg upoštevanja ročnosti obveznosti kritnega sklada temelji še na pričakovanih spremembah krivulje donosnosti. To velja tako za neposredno nalaganje v dolžniške finančne instrumente, kot za izpostavljenost kritnega sklada dolžniškemu instrumentu prek naložb v investicijske sklade.

Podlaga za izbiro delniških naložb so podrobna analiza izdajatelja in njegove panoge, analiza pravic iz lastniškega finančnega instrumenta, ocena notranje vrednosti naložbe (precenjenosti/podcenjenosti v primerjavi z njeno trenutno in predvideno tržno ceno) ter vpliv naložbe na tveganost portfelja kritnega sklada. Na odločitve o naložbah v delniške ciljne sklade igra pomembno vlogo tudi ocena potreb po razpršitvi z vidika regionalne, panožne in valutne zastopanosti.

Nakupe in prodaje finančnih instrumentov za račun kritnega sklada upravljaavec sklepa po načelu najboljše izvedbe. Poleg kriterija cene instrumenta upošteva še kvaliteto borzoposredniške storitve, mesto trgovanja (praviloma organiziran trg z veliko likvidnostjo instrumentov in transparentnostjo trgovanja), varnost hrambe finančnih instrumentov in zanesljivost poravnave z njimi. Zunaj organiziranega trga upravljaavec opravi še podrobno kreditno (bonitetno) oceno strank, s katerimi namerava skleniti posel.

Posle z naložbami vsakega kritnega sklada upravljaavec sklepa tako, da prepreči ali v čim večji meri zmanjša nasprotje interesov, ki bi se lahko pojavilo, kadar posle z istimi finančnimi instrumenti sklepa tudi za račun drugih kritnih skladov ali drugega premoženja, ki ga upravlja (drugi kritni skladi, lastno premoženje). Kadar upravičeno domneva, da zaradi slabe likvidnosti naložbe posel ne bi mogel biti izveden pod enako ugodnimi pogoji, ima vedno prednost posel, sklenjen za račun kritnega sklada.

3.1.5 Tveganja

Tveganje pomeni verjetnost, da bo dejanski donos naložbe, ki je pri kritnih skladih opredeljen kot sprememba vrednosti enote premoženja (v nadaljevanju VEP), drugačen od pričakovanega. Bistveno je razumevanje, da lahko tveganje vpliva na donosnost naložbe negativno ali pozitivno, torej je lahko dejanska donosnost manjša ali večja od pričakovane.

Tveganje je sestavljeno iz finančnih in nefinančnih (operativnih) tveganj. Med finančna tveganja uvrščamo celotno naložbeno, tržno, likvidnostno, kreditno ter tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti. Tržno tveganje sestavljajo tveganje spremembe obrestne mere, valutno tveganje, tveganje sprememb cen lastniških finančnih instrumentov ter tveganje sprememb kreditne sposobnosti izdajateljev, medtem ko so kot nefinančna opredeljena vsa ostala tveganja, združena v sklopu operativnih tveganj.

Finančna tveganja

Celotno (naložbeno) tveganje je tveganje, da bo dejanska donosnost kritnega sklada v določenem obdobju drugačna od pričakovane ali od primerljivega indeksa. V sklopu celotnega naložbenega tveganja ima največji pomen tržno tveganje, ki je odvisno od dejavnikov, ki vplivajo na vse ali večino naložb kritnega sklada.

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali nedoseganja pričakovanega donosa kritnega sklada zaradi spremembe tržnih vrednosti naložb kritnega sklada, ki so posledica spremembe tržnih spremenljivk, kot so: obrestne mere, devizni tečajji, cene lastniških finančnih instrumentov ali spremembe kreditne sposobnosti izdajatelja.

Kreditno tveganje je tveganje, da lahko v poslovnem sodelovanju z nasprotno stranko v poslu s premoženjem kritnega sklada pride do razlik med dejanskimi in pogodbeno ter zakonsko določenimi pravili in načini izpolnitve obveznosti.

Zajema:

- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v pogodbeno določenem roku ali obsegu ali da obveznosti ne bo nikoli izpolnila;
- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v skladu z drugimi pogodbenimi ali zakonskimi določili.

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki nastopi takrat, kadar se lahko za izplačilo večjega števila enot premoženja zagotovi denarna sredstva le tako, da se naložbe proda po neugodni ceni, s čimer se pomembneje zmanjša donosnost njegovega premoženja.

Operativna (nefinančna) tveganja

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube znotraj kritnega sklada zaradi neustreznih notranjih procesov in nepravilnega ravnanja ljudi oziroma delovanja sistemov upravljavca kritnega sklada ali zaradi zunanjih dogodkov in dejanj.

Operativno tveganje je nefinančno tveganje, ki se pojavlja vsakodnevno, ob vsakem poslovnem delovanju zavarovalnice od znotraj, zaradi napak, ali od zunaj, kot posledica naravnih katastrof, kriminala, nestabilnosti trga.

3.1.6 Članstvo kritnega sklada

Podatki o številu in spremembah članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu

Ob koncu leta 2019 se je število članov kritnega sklada glede na konec predhodnega leta povečalo za 216 članov, pri čemer se je število moških povečalo za 86 članov in število žensk za 130 članov.

Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu po starostni strukturi in spolu 2019

Starostno obdobje in spol	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan
	1.1.2019	31.12.2019	1.1.2018	31.12.2018
od 20 let do 25 let	-	-	1	-
moški	-	-	1	-
ženske	-	-	-	-
od 25 let do 30 let	3	4	2	3
moški	2	3	1	2
ženske	1	1	1	1
od 30 let do 35 let	9	8	13	9
moški	3	3	7	3
ženske	6	5	6	6
od 35 let do 40 let	24	25	28	24
moški	13	11	13	13
ženske	11	14	15	11
od 40 let do 45 let	43	54	36	43
moški	17	29	15	17
ženske	26	25	21	26
od 45 let do 50 let	38	49	41	38
moški	20	29	23	20
ženske	18	20	18	18
od 50 let do 55 let	905	1.006	828	905
moški	492	530	444	492
ženske	413	476	384	413
od 55 let do 60 let	727	877	648	727
moški	412	489	375	412
ženske	315	388	273	315
od 60 let do 65 let	150	92	82	150
moški	102	53	53	102
ženske	48	39	29	48
Skupaj	1.899	2.115	1.679	1.899

Na dan 31. 12. 2019 je 267 članov kritnega sklada zadržalo pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu (na dan 31. 12. 2018 pa 197 članov).

Spremembe v številu članov kritnega sklada zaradi prihodov in odhodov

	2019	2018
Število članov, ki imajo sredstva v kritnem skladu 1.1.	1.899	1.679
prihod novih članov	415	260
redna prenehanja	33	33
izredna prenehanja	17	4
prenehanja zaradi prenosov v drug kritni sklad	149	3
Število članov na dan 31.12.	2.115	1.899

Leta 2019 je 149 članov (v letu 2018 pa 4 člani) kritnega sklada preneslo svoja sredstva v drugi pokojninski sklad. 71 članov je svoja sredstva preneslo iz pokojninskega sklada drugega izvajalca (leta 2018 pa 17 članov).

V letu 2019 je v kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60 prestopilo 360 novih članov, medtem, ko je 149 članov iz sklada preneslo svoja sredstva v kritni sklad AS Zajamčeni od 60.

3.1.7 Stroški in provizije kritnega sklada

Vstopni in izstopni stroški ter provizije za upravljanje kritnega sklada

Upravljavec kritnega sklada je upravičen do povračila vstopnih stroškov, upravljaljske provizije in izstopnih stroškov.

Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Provizija za upravljanje kritnega sklada

Za leto 2019 znaša upravljaljska provizija za kritni sklad 1 % na letni ravni (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %).

Drugi stroški za upravljanje kritnega sklada

Zavarovalnica med druge stroške uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je upravičen kritni sklad skladno s pokojninskim načrtom.

Drugi stroški, do katerih je upravičena zavarovalnica

Zavarovalnica je upravičena dati nalog, da se iz sredstev kritnega sklada izvršijo tudi plačila drugih stroškov njegovega poslovanja, in sicer stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja, upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško-depotnih družb; stroškov vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega deleža stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom družbe za upravljanje z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa; stroškov plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik, stroškov revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroškov zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila kritnega sklada; stroškov obveščanja članov kritnega sklada in drugih predpisov, ki zahtevajo obveščanje članov kritnega sklada v skladu z veljavno zakonodajo; stroškov uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada, za račun kritnega sklada; stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper skrbnika premoženja kritnega sklada če bi s svojim ravnanjem premoženju kritnega sklada povzročil škodo; davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma prometom s tem premoženjem; stroškov obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu z veljavno zakonodajo najema zavarovalnica za račun kritnega sklada; stroškov skrbniških storitev skrbnika; stroškov v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Drugi stroški, ki neposredno bremenijo kritni sklad

Kritni sklad, katerega upravljavec so Generali Investments d. o. o., je leta 2019 evidencialno za 7.998 evrov drugih odhodkov upravljanja naložb, ki neposredno bremenijo sredstva kritnega sklada, kar je 40 odstotkov več kot v letu 2018.

Provizije in drugi stroški, do katerih je upravičen skrbnik kritnega sklada

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja kritnega sklada, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika. Z datumom začetka veljavnosti spremembe Pravil upravljanja, to je z dnem 1. 11. 2019, se je spremenila višina provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki letno znaša 0,058 % povprečne letne ČVS, pri čemer znaša minimalni mesečni znesek provizije za izvajanje skrbniških storitev v prvem letu od začetka veljavnosti dalje 350 evrov, nato pa 550 evrov.

Skrbnik premoženja sme iz sredstev kritnega sklada izvršiti tudi plačila stroškov plačilnega prometa kritnega sklada, stroškov provizij in drugih stroškov, povezanih s pogodbo med njim in klirinško-depotno družbo, stroškov vnosov in izvršitev nalogov v zvezi z razpolaganjem s premoženjem kritnega sklada ter stroškov vodenja računa in hrambe finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah, prav tako pa tudi stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper zavarovalnico, če bi s svojim ravnanjem kritnega sklada povzročila škodo.

3.1.8 Gospodarsko okolje v letu 2019

Realni sektor leta 2019 v Sloveniji

Gospodarska rast v Sloveniji je v letu 2019 bila počasnejša kot v letu 2018. Po zadnjih podatkih Statističnega urada je rast gospodarstva znašala 2,4 % na letni ravni. K rasti sta prispevala izvozna dejavnost in investicije. Pozitivna gospodarska dinamika se je odrazila tudi na trgu dela. Stopnja brezposelnosti je po zadnjih podatkih Zavoda za zaposlovanje znašala 7,7 %, kar je malenkostno nižje kot preteklo leto. Na zavodu je bilo na koncu leta registriranih 75.292 brezposelnih oseb. Izboljšanje na trgu dela je privedlo tudi do rasti plač in deficita kadrov v nekaterih dejavnostih. Povprečna mesečna neto plača je po zadnjih podatkih Statističnega urada znašala 1.133,50 €, kar je 4,3 % več kot v enakem obdobju lani. Rast cen življenjskih dobrin ostaja razmeroma nizka. Na koncu leta je stopnja rasti cen znašala 1,8 % na letni ravni.

Finančni trgi v letu 2019

Globalni delniški trgi so v letu 2019 rastle. Po korekciji v zadnjem četrtletju leta 2018, se je leto začelo z okrevanjem in že do poletja so trgi nadoknadili izgubljeno. Rast se je nadaljevala tudi v drugi polovici leta, ko so glavni svetovni delniški indeksi dosegli svoje zgodovinske vrhove. Razviti trgi so se podražili bolj kot trgi držav v razvoju. Pričakovanja glede gospodarske rasti so se v letu znižala in makroekonomski kazalci so kazali slabšo sliko kot v prejšnjih letih. Centralne banke so kot protiukrep pokazale, da še niso izčrpale vseh svojih možnosti in zopet začele z bolj mehko monetarno politiko. Zahtevane donosnosti do dospelja na dolžniške vrednostne papirje so se znižale, v nekaterih primerih tudi do rekordno nizkih obrestnih mer. V zadnjem delu leta je prišlo do napredka pri pogajanjih glede trgovskega sporazuma med ZDA in Kitajsko. Tudi negotovost glede izstopa velike Britanije iz Evropske Unije je postala manj tvegana.

Razviti trgi

Gospodarstvo ZDA je, po zadnjih podatkih, v letu 2019 rastle počasneje kot lani. Stopnja brezposelnosti je tekom leta upadla na nizkih 3,5 %. To je bila najnižja brezposelnost po letu 1969, oziroma najnižje v zadnjega pol stoletja. Po raziskavah univerze v Michiganu je bilo zaupanje potrošnika visoko, tako kot v letih pred tem. Na drugi strani, pa so ameriška podjetja imela slabše obete. Negotovost glede trgovinskih vojn in uvozne tarife, ki sta jih naznanili ZDA in Kitajsko, so obete najbolj znižali v predelovalni panogi. Nastopil je čas, ko je bila ameriška centralna banka prisiljena delovati. FED, ki je v prejšnjem letu štirikrat dvignila ključno obrestno mero, je letos le to trikrat znižala, vsakič za 25 bazičnih točk. Ta tako na koncu leta znaša 1,75 odstotka. V letu 2020 se ne pričakuje sprememb obrestnih mer centralne banke. Ob zaključku lanskega leta so tržna pričakovanja nakazovala dva dviga obrestne mere. Tako je FED prinesel na trg presenečenje. Posledice so se prevalile tudi na finančne trge. Zahtevana donosnost do dospelja na 10-letno ameriško državno obveznico, ki se je večino lanskega leta gibala nad 3 odstotki, se je znižala in konec poletja upadla pod 1,5 odstotka. Ameriška delniška indeksa S&P 500 in Dow Jones sta se povzpela na svoja zgodovinska vrhova. V decembru je prišlo do delnega sporazuma o tarifah med ZDA in Kitajsko, kar je trg še dodatno spodbudilo k rasti. V prihodnosti naj bi Kitajsko povečala uvoz ameriških dobrin in tako znižala svoj trgovinski presežek z ZDA. Podobno kot v ZDA se je gospodarska rast ohladila tudi na stari celini. V največjem evropskem gospodarstvu, Nemčiji, je bila le ta manjša od 1 odstotka na letni ravni. Izvozno usmerjeno nemško gospodarstvo je občutilo trgovinsko vojno kot posledica upada povpraševanja za nemškimi dobrinami. Za razliko od ZDA, je bilo zaupanje potrošnika v evro območju nizko. Potrošnik je bil glavna sila evropskega okrevanja v prejšnjih letih. Znižala se je tudi inflacija, ki se je v zadnjem delu leta gibala okoli 1 odstotka na letni ravni. ECB je na septembrskem zasedanju znižala svojo depozitno mero, ki jo obračuna bankam za depozite, na negativnega 0,5 odstotka. To je bilo znižanje za 10 bazičnih točk. Ponovno so

uvredli tudi odkupe obveznic na sekundarnem trgu. Nakupe v višini 20 milijard mesečno bodo izvajali dokler bo to potrebno. Dodatna likvidnost na trgu se je odrazila v nižjih zahtevanih donosnostih na državnih in podjetniških obveznicah. Donosnost do dospetja na 10-letno nemško državno obveznico se je v letu 2019 zopet spustila v negativno območje in je pri negativnih 0,7 odstotka dosegla svoj zgodovinski minimum. V Veliki Britaniji je na volitvah uspelo mandatarju Johnsonu in njegovi konservativni stranki dobiti največjo večino po letu 1987, ko je to uspelo Thatcherjevi. To je razjasnilo pot o ločitvi Britanije iz EU, saj ima sedaj Johnson podporo za izvedbo svojega plana. Vrednost britanskega funta je v zadnjem četrtletju občutno poskočila.

Trgi v razvoju

Delniški trgi v glavnih gospodarstvih držav v razvoju so se prav tako, kot trgi v razvitem svetu podražili. A kljub temu jim ni uspelo zrasti nad najvišje tečaje dosežene v letu 2018. Negotovost zaradi trgovinskih vojn in ohlajanje globalne gospodarske rasti sta bila ključna. Večina valut držav v razvoju je v letu 2019 izgubila na vrednosti napram ameriškemu dolarju, kar je tudi razlog za nižje donose naložb v teh državah. Gospodarska rast na Kitajskem je po zadnjih podatkih znašala 6 odstotkov. Kljub temu, da je to še vedno višja stopnja rasti gospodarstva kot v razvitem svetu, je bila to najnižja ekspanzija ekonomije po letu 1992, ko je Deng Šjaoping uvajal svoje ekonomske reforme. Kitajska centralna banka se je odzvala z znižanjem zahtevanih rezerv, ki jih je obvezan držati bančni sektor. To je sprostilo dodatno likvidnost v gospodarstvo. Indija, ki je bila še lani najhitreje rastoče veliko gospodarstvo v razvoju, je doživela padec gospodarske rasti, ki je po zadnjih podatkih znašala 4,5 odstotka. Tekom leta se je zviševala tudi brezposelnost. Brazilsko gospodarstvo je tako kot leto nazaj, imelo zelo nizko gospodarsko rast. Skrajno desni vladi predsednika Bolsonaro ni uspelo izpeljati pokojninske reforme. Vlada je bila tudi pod mednarodnimi pritiski, zaradi slabe kontrole nad varovanjem amazonskega tropskega gozda, kjer se je število namernih požarov zelo povečalo. Med državami BRIC so najvišjo rast zabeležile naložbe v Rusiji. Rusija, katere glavni izvoz predstavlja surova nafta in njeni derivati je profitirala zaradi dviga cen tega najpomembnejšega energenta. Sodček surove nafte se je v letu podražil za okoli 10 dolarjev.

Najpomembnejši poslovni dogodki, ki so vplivali na poslovanje kritnega sklada pokojninskih varčevanj v letu 2019

Na poslovanje kritnega sklada so v letu 2019 vplivale razmere na trgu dolžniških vrednostnih papirjev in na trgu delnic. Leto 2019 je za delniške trge bilo zelo uspešno. Svetovni delniški indeks MSCI je zrasel za nekaj več kot 29 %. Ukrepanje centralnih bank z znižanjem obrestnih mer in ponovnim programom odkupov obveznic so rast delniških naložb okrepili. Na trgu obveznic so obrestne mere na državni dolg evropskih držav na nizkih nivojih, kar nosi nizek potencial nadaljnje apreciacije obveznic. Na trgu podjetniških obveznic so bil kreditni prabitki na rekordno nizkih ravneh. Geopolitična tveganja in dogajanja so skozi leto 2019 vplivala na borzni sentiment, ki so se v zadnjem kvartalu leta močno zmanjšala z dogovorom med ZDA in Kitajsko glede trgovinskega spora in dogovorom glede izstopa Združenega kraljestva iz EU.

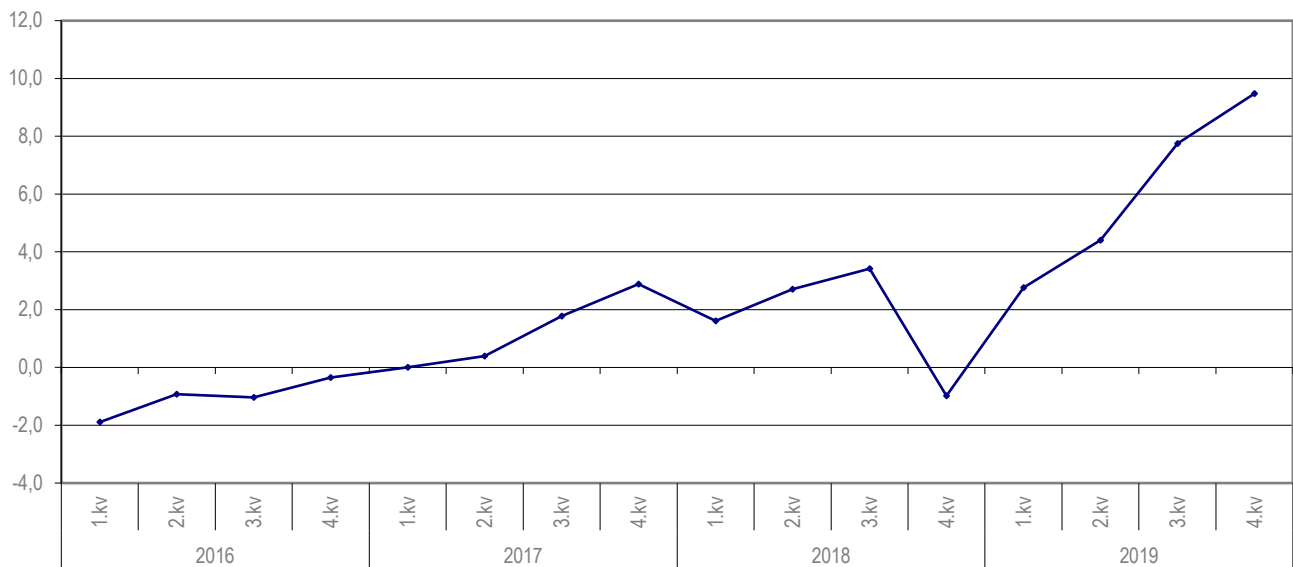
3.1.9 Poslovanje kritnega sklada v letu 2019

Kritni sklad je v letu 2019 realiziral 10,56 % donos, kar je nekoliko manj kot primerjalni indeks sklada, ki je sestavljen iz 65 % evropskega obvezniškega indeksa (QW7A Index), 30 % globalnega delniškega indeksa v EUR (MSCI All Countries Index) ter 5 % denarja (EONIA) in je v letu 2019 zabeležil 11,6 % donos.

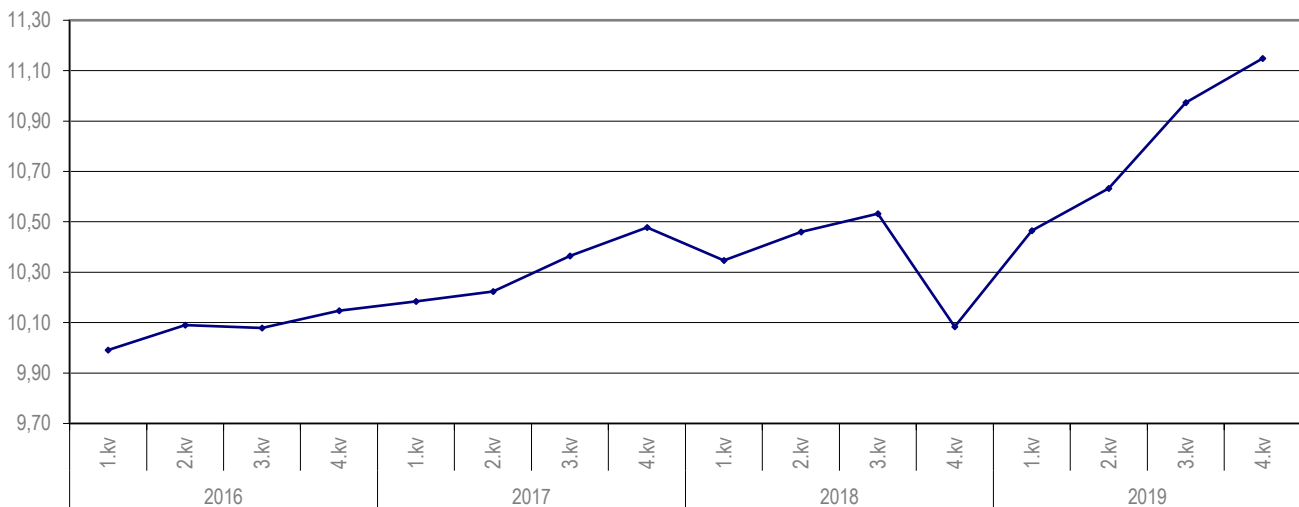
Kritni sklad je skozi leto večino sredstev vlagal v obvezniške naložbe, nekoliko pa tudi v delnice in delniške investicijske sklade predvsem iz območja ZDA in Evrope, v manjšem obsegu pa tudi na trge v razvoju. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so v povprečju predstavljale okoli 60 % sklada in so pretežno sestavljene iz obveznic Evropskih držav in podjetij, skladno s pričakovanji o dvigu inflacije je del sredstev v obvezniških naložbah investiran v obveznice, ki so vezane na inflacijo.

Donosnost kritnega sklada

Ustvarjeni donos na zadnji dan posameznega četrletja v odstotkih za obdobje od oblikovanja kritnega sklada do 31.12.2019

Gibanje VEP kritnega sklada do 31.12.2019

Vrednostni prikaz enote premoženja sklada

Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	na dan 1.1.2019	na dan 31.12.2019	Δ VEP v %	na dan 1.1.2018	na dan 31.12.2018	Δ VEP v %
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	10,08	11,15	10,56%	10,48	10,08	-3,75%

Izkaz gibanja vrednosti in števila enot premoženja

Vrednosti na zadnji dan meseca	na dan 31.12.2019		na dan 31.12.2018	
	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja
na začetku leta 1.1.	10,08	343.486,57	10,48	247.789,35
januar	10,26	354.836,80	10,53	256.245,49
februar	10,32	400.968,50	10,42	261.280,41
marec	10,46	409.074,81	10,35	265.232,58
april	10,57	458.177,50	10,48	272.648,98
maj	10,39	464.892,40	10,43	280.475,14
junij	10,63	471.811,02	10,46	287.744,99
julij	10,79	488.609,65	10,55	296.013,57
avgust	10,85	496.368,12	10,49	302.375,11
september	10,97	504.673,06	10,53	309.684,57
oktober	10,97	512.569,78	10,30	318.248,74
november	11,08	520.978,46	10,37	326.740,38
na koncu leta 31.12.	11,15	536.207,50	10,08	343.486,57

Finančni rezultat

v EUR	2019	2018	Indeks
Finančni prihodki	806.880	257.477	313,4
Finančni odhodki	(253.263)	(330.122)	76,7
Rezultat iz naložbenja	553.617	(72.646)	(762,1)
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	(63.406)	(40.993)	154,7
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem	490.211	(113.639)	(431,4)

Finančni prihodki v izkazu poslovnega izida predstavljajo prihodke od obresti, dividend in deležev, dobičke pri odtujitvah finančnih naložb, prevrednotovalne finančne prihodke in druge finančne prihodke. Upravljavec kritnega sklada je v letu 2019 realiziral za 806.880 evrov finančnih prihodkov, kar je za 549.403 evrov (oziroma za 313,4 %) več kot v predhodnem letu. Med finančnimi prihodki predstavljajo najvišji 79,95-odstotni delež prevrednotovalni finančni prihodki in 12,97 % dobički pri odtujitvi finančnih naložb. Preostali del se nanaša v glavnem na prihodki od dividend in deležev in na prihodke od obresti.

Finančni odhodki so odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti, prevrednotovalni finančni odhodki, izgube pri odtujitvah finančnih naložb in drugi finančni odhodki. Finančni odhodki so v letu 2019 znašali 253.263 evrov, od tega je za 233.737 evrov prevrednotovalnih finančnih odhodkov in 19.319 evrov izgube pri odtujitvi finančnih naložb. V primerjavi s predhodnim letom so ti nižji za 23 % (v absolutnih vrednostih za 76.859 evrov), predvsem na račun nižjih prevrednotovalnih finančnih odhodkov, ki so odvisni od dogajanja na kapitalskih trgih.

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada so glede na preteklo leto višji za 54,7 % (oziroma za 22.413 evrov). Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (z 76,2 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višje za 18.692 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov. V manjšem obsegu se odhodki nanašajo še na odhodke v zvezi z banko skrbnico (v vrednosti 7.114 evrov), na odhodke za revidiranje (v vrednosti 7.613 evrov), na odhodke iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev (v vrednosti 333 evrov) in druge odhodke (v vrednosti 53 evrov).

Več o finančnem rezultatu kritnega sklada podajamo v pojasnilih k izkazu poslovnega izida v nadaljevanju (poglavje 3.7.).

Finančni položaj

Sredstva članov kritnega sklada so na dan 31. 12. 2019 znašala 5.989.928 evrov oziroma za 72,5 odstotkov več kot leto poprej. Konec leta 2019 med sredstvi članov kritnega sklada z 96-odstotnim deležem prevladujejo finančne naložbe. Preostali del pa predstavljajo terjatve (3,1 odstotka) in denarna sredstva (1,1 odstotka).

Izkaz finančnega položaja po strukturi sredstev in obveznosti

v EUR	31.12.2019	Delež	31.12.2018	Delež
SREDSTVA	5.989.928	100%	3.472.002	100%
Finančne naložbe	5.741.809	95,9%	3.088.967	89,0%
Terjatve	184.665	3,1%	157.072	4,5%
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	63.454	1,1%	225.963	6,5%
OBVEZNOSTI	5.989.954	100%	3.472.010	100%
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.978.071	99,8%	3.463.821	99,8%
Poslovne obveznosti	7.003	0,1%	4.290	0,1%
Druge obveznosti	4.880	0,1%	3.900	0,1%

V strukturi obveznosti predstavljajo zavarovalno-tehnične rezervacije 99,8 odstotka. V primerjavi s predhodnim letom je stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij konec leta 2019 nominalno poraslo za 73 odstotkov (oziroma za 2.514.250 evrov). Na porast stanja zavarovalno-tehničnih rezervacij so leta 2019 vplivala zlasti vplačila. Manj kot odstotek v strukturi obveznosti predstavljajo poslovne in druge obveznosti.

Več o upravljanju s sredstvi članov kritnega sklada podajamo v nadaljevanju (poglavje 3.6.).

3.2 IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

Leta 2019 je bila donosnost čistih sredstev pozitivna z 9,75 %. Stroški kritnega sklada predstavljajo 1,26 % povprečne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada (v letu 2018 pa 1,34 %), kazalnik stroškov poslovanja pa je glede na vplačila v letu 2019 višji kot v letu 2018 in znaša 4,33 %. Med stroške poslovanja sodijo odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada in drugi odhodki. Vplačila so v primerjavi s predhodnim letom porasla za 39,43 odstotkov, kar je več od rasti leta 2018/2017, zaradi večjega obsega novih vplačil v primerjavi z letom 2018. Povprečna izplačana odkupna vrednost je v letu 2019 znašala 1.651 evrov in je bila višja od povprečne izplačane odkupne vrednosti v letu 2018, število odkupov pa se je v primerjavi s predhodnim letom znižalo.

Donosnost čistih sredstev kritnega sklada

	Leto 2019	Leto 2018
Čisti donos obračunskega obdobja (v EUR)	490.211	(113.639)
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	5.027.042	3.053.579
Donosnost čistih sredstev kritnega sklada (v %)	9,75%	-3,72%

Kazalnik stroškov poslovanja

	Leto 2019	Leto 2018
Stroški poslovanja (v EUR)	63.406	40.993
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	5.027.042	3.053.579
Kazalnik stroškov poslovanja (v %)	1,26%	1,34%

Stroški poslovanja v % od vplačil

	Leto 2019	Leto 2018
Stroški poslovanja (v EUR)	63.406	40.993
Vplačila (v EUR)	1.464.069	1.050.055
Stroški poslovanja v % od vplačil	4,33%	3,90%

Rast vplačil (indeks)

	Leto 2019	Leto 2018
Vplačila v tekočem letu (v EUR)	1.464.069	1.050.055
Vplačila v preteklem letu (v EUR)	1.050.055	908.024
Rast vplačil (indeks)	139,43	115,64

Povprečna izplačana odkupna vrednost

	Leto 2019	Leto 2018
Obračunane odkupne vrednosti (v EUR)	115.561	110.567
Število obračunov odkupne vrednosti (v EUR)	70	71
Povprečna izplačana odkupna vrednost (v EUR)	1.651	1.557

B. II RAČUNOVODSKI IZKAZI KRITNEGA SKLADA AS UMIRJENI MED 50 DO 60**3.3 RAČUNOVODSKI IZKAZI****3.3.1 Bilanca stanja kritnega sklada****Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019**

v EUR	Pojasnilo	31.12.2019	31.12.2018
SREDSTVA			
Finančne naložbe	3.6.2	5.741.809	3.088.967
merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, od tega:			
-dolžniški vrednostni papirji		-	800.750
-lastniški vrednostni papirji		-	235.691
merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:			
-dolžniški vrednostni papirji		5.741.809	2.288.216
-lastniški vrednostni papirji		2.136.341	409.658
		3.605.468	1.878.558
Terjatve	3.6.3	184.665	157.072
Druge terjatve		184.665	157.072
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	3.6.4	63.454	225.963
OBVEZNOSTI			
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.6.5	5.978.071	3.463.821
Matematične rezervacije za pripisan donos kritnega sklada		402.950	(58.575)
Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP)		5.575.121	3.522.396
- presežek iz prevrednotenja			
Poslovne obveznosti	3.6.6	7.003	4.290
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada		4.832	3.917
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada		1.509	-
Druge poslovne obveznosti		662	372
Druge obveznosti	3.6.6	4.880	3.900

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 90 do 111 so sestavni del računovodskih izkazov.

3.3.2 Izkaz poslovnega izida kritnega sklada

Izkaz poslovnega izida za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

v EUR	Pojasnilo	2019	2018
Finančni prihodki	3.7.2	806.880	257.477
Prihodki od dividend in deležev		28.741	16.127
Prihodki od obresti		28.363	11.066
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		104.661	40.472
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		645.091	189.606
Drugi finančni prihodki		22	206
Finančni odhodki	3.7.2	(253.263)	(330.122)
Odhodki za obresti		(204)	(216)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		(19.319)	(38.541)
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		(233.737)	(291.129)
Drugi finančni odhodki		(2)	(237)
Rezultat iz naložbenja		553.617	(72.646)
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	3.7.5	(63.406)	(40.993)
Provizija za upravljanje		(48.294)	(29.602)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico		(7.114)	(5.701)
Odhodki v zvezi z revidiranjem		(7.613)	(4.566)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		(333)	(1.076)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		(53)	(49)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem		490.211	(113.639)

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 90 do 111 so sestavni del računovodskih izkazov.

3.3.3 Izkaz pripisa dobička kritnega sklada

Izkaz pripisa dobička kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

v EUR	2019	2018
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja		
(1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja		
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	3.483.323	2.615.717
2. Vplačane enote premoženja	2.371.917	1.120.443
3. Izplačane enote premoženja	(323.314)	(127.164)
4. Presežek iz prevrednotenja	(24.585)	(12.033)
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	490.211	(113.639)
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	5.997.553	3.483.323
(2) Izkaz gibanja števila enot premoženja		
1. Začetno število enot premoženja	343.487	247.790
2. Število vplačanih enot premoženja	223.881	107.863
3. Število izplačanih enot premoženja	(31.160)	(12.165)
4. Končno število enot premoženja	536.208	343.487

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 90 do 111 so sestavni del računovodskih izkazov.

3.3.4 Izkaz denarnih tokov kritnega sklada

Izkaz denarnih tokov kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

v EUR	Pojasnilo	2019	2018
Prejemki od vplačil premij članov kritega sklada	3.7.1	1.464.069	1.050.055
Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov	3.7.3	(115.561)	(109.571)
Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:		711.220	62.635
iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		711.220	62.635
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja		2.059.727	1.003.119
Prejemki pri prodaji finančnih naložb		1.046.915	488.261
Izdatki pri nakupu finančnih naložb		(3.167.181)	(1.287.932)
Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)		53.474	19.489
Izdatki za plačilo drugih obveznosti		(155.444)	(63.859)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja		(2.222.235)	(844.041)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja		(162.509)	159.078
Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada		225.963	66.885
Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	3.6.4	63.454	225.963

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 90 do 111 so sestavni del računovodskih izkazov.

3.3.5 Izkaz premoženja kritnega sklada

Premoženje kritnega sklada je porazdeljeno skladno s pravili pokojninskega načrta in naložbeno politiko kritnega sklada kot tudi v skladu z ZPIZ-2. Pri izbiri naložb upravljavec sledi načelom varnosti, donosnosti in likvidnosti. Naložbe kritnega sklada so razvrščene kot prikazuje spodnja tabela.

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2019

v EUR	31.12.2019 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	5.989.928		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	3.473.884	58,00%	50% - 80% (državne do 90%)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	2.267.925	37,86%	10% - 50% (do 70 % sredstev naloženih v enote ali delnice ciljnih skladov in zaprtih investicijskih skladov)
instrumenti denarnega trga	248.119	4,14%	do 10%

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2018

v EUR	31.12.2018 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	3.472.002		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	2.111.440	60,81%	50% - 80% (državne do 90%)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	977.526	28,15%	10% - 50% (do 70% v enote obvezniških, delniških in denarnih skladih)
instrumenti denarnega trga	383.035	11,04%	do 10%

3.4 TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA

3.4.1 Podlaga za pripravo računovodskih izkazov in letnega poročila kritnega sklada

Računovodski izkazi kritnega sklada in letno poročilo (poslovno poročilo in računovodsko poročilo) pokojninskega kritnega sklada je za leto 2019 sestavljeno v skladu z ZPIZ-2, s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi 2. točke 256. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 90/12, 102/12, 56/13, 63/13-ZS-K in po zadnji spremembi v Uradnem listu RS, št. 12/18 izdanim z dne 26. 2. 2018), z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in z njegovimi dopolnitvami in z drugimi predpisi, izdanimi na podlagi ZPIZ-2. Med podzakonskimi akti, izdanimi na podlagi Zakona o zavarovalništvu (v nadaljevanju ZZavar), je za sestavo računovodskih informacij pomemben tudi Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanju računovodskih izkazov (Ur.l. RS št. 95/02, 30/03 in 128/06).

Funkcijska in poročevalska valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, kar je funkcijska in poročevalska valuta upravljavca Adriatic Slovenica d. d.. Prav tako so v evrih predstavljena vsa razkritja računovodskih izkazov. Zaradi zaokroževanja podatkov se lahko pri seštevanju posameznih postavk pojavljajo računске razlike.

3.4.2 Povzetek pomembnejših računovodskih usmeritev

Pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov, so predstavljene v nadaljevanju. Te usmeritve so bile dosledno upošteevane pri računovodskih izkazih kritnega sklada za leto 2019.

Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih instrumentov kritnega sklada in so finančna sredstva, ki jih ima upravljavec, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, pokrivala bodoče obveznosti iz pogodb kolektivnega in individualnega dodatnega pokojninskega varčevanja ter morebitne izgube zaradi tveganj iz poslov za ta varčevanja.

Vrste finančnih sredstev

Glede na namen pridobitve se ob začetnem pripoznanju finančna sredstva razvrstijo v:

- finančna sredstva v posesti do zapadlosti,
- razpoložljiva za prodajo,
- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih upravljavec nedvoumno namerava in zmore posedovati do zapadlosti v plačilo.

Po začetnem pripoznanju upravljavec meri finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Poštena vrednost dolgoročnega vrednostnega papirja iz te skupine je lahko začasno manjša od njegove knjigovodske vrednosti, ne da bi to povzročilo oslabitev naložbe, razen v primeru tveganja sprememb finančnega položaja izdajatelja.

Obresti, izračunane po efektivni obrestni meri, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizpeljana finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo in niso razvrščena v katero od prej navedenih skupin.

Ob začetnem pripoznanju se naložba izmeri po pošteni vrednosti oziroma nabavni vrednosti, za katere ni mogoče izmeriti poštene vrednosti, in sicer s presojanjem potrebe po oslabitvi (če vrednostni papir ne kotira), vključujoč vse transakcijske stroške posla. Obresti dolžniških vrednostnih papirjev v okviru skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se

izračunajo z uporabo metode efektivne obrestne mere in so izkazane v izkazu uspeha. Finančno sredstvo, razpoložljivo za prodajo, se pripozna z datumom trgovanja.

Spremembe v poštenu vrednosti vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivi za prodajo, se pripoznajo glede na vsebino nastanka spremembe poštene vrednosti. Tako se tečajne razlike za dolžniške vrednostne papirje pripoznajo v izkazu poslovnega izida, druge spremembe (sprememba tržnega tečaja npr.) pa se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Pri lastniških vrednostnih papirjih se vse spremembe poštene vrednosti pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu. Pri prodaji ali slabitvi vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivi za prodajo, se nabrane prilagoditve v drugem vseobsegajočem donosu odpravijo in učinki izkažejo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, so razdeljena v dve podskupini, in sicer v podskupino »namenjeno trgovanju« (TRA) in podskupino »ob začetnem pripoznanju« (FVD):

- v podskupino »namenjeno trgovanju« je tako razvrščeno vsako (kratkoročno) finančno sredstvo, ki ga je pridobila zaradi trgovanja, ali za katero obstajajo dokazi o nedavnem kratkoročnem pobiranju dobičkov in vse izpeljane finančne instrumente, ki niso pogodba o finančnem poroštvi. V to skupino se uvrščajo tudi izpeljani finančni instrumenti, ki jih upravljavec uporablja za varovanje pred tveganji, ker upravljavec ne uporablja posebnih pravil računovodskega obravnavanja varovanj pred tveganji in
- v podskupino »ob začetnem pripoznanju« družba razvršča finančna sredstva vezana na dolgoročne zavarovalne pogodbe, s katerimi varčevalec prevzema naložbeno tveganje, in finančna sredstva z namenom odprave ali znatnega zmanjšanja nedoslednosti pri merjenju ali pripoznavanju ("slaba računovodska rešitev"), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti ali pripoznavanja dobičkov in izgub na različnih podlagah.

Finančna sredstva, ki so razvrščena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, so prvotno pripoznana po poštenu vrednosti, stroški nakupa pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti teh finančnih sredstev, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

Poštena vrednost

Po poštenu vrednosti se izkazujejo finančna sredstva izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Posojila, depoziti in finančne terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo so izkazani po odplačni vrednosti po metodi diskontiranja vrednosti prihodnjih denarnih tokov z uporabo efektivnih obrestnih mer, zmanjšani za oslabitve.

Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Odvisna je od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih družba lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za kotirajoča finančna sredstva (lastniške in dolžniške vrednostne papirje), za katere obstaja cena na delujočem trgu vrednostnih papirjev, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega sredstva in kotirajoče tržne cene oziroma zaključnega tečaja na dan bilance stanja. Ustrezen zaključni tečaj upravljavec izbere glede na vrsto finančne naložbe in glede na organiziran trg vrednostnih papirjev na katerem finančna naložba kotira.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **lastniških vrednostnih papirjev** sproti presoja kriterij aktivnosti trga, pri čemer zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z vrednostnim papirjem trgovalo, ne sme biti starejši od meseca dni in uporabljeni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti oziroma mora promet na dan tečaja (redni posli, brez svežnjevi) znašati vsaj 20% vrednosti celotne pozicije vrednostnega papirja (tržna vrednost zadnjega vrednotenja) ali v absolutnem znesku najmanj 50.000 evrov. Kot kriterij se upošteva manjšo izmed vrednosti.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **dolžniških vrednostnih papirjev** s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, za vrednotenje na dan bilance stanja določi tečaj na podlagi zaključnega tečaja, objavljenega na borzi, na dan bilance stanja. V kolikor podatka o zaključnem tečaju na dan bilance stanja za posamezen dolžniški vrednostni papir ni, se uporabi zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z dolžniškim vrednostnim papirjem trgovalo, ki pa ne sme biti starejši od meseca dni. Uporabljeni zaključni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti, pri čemer mora skupni obseg sklenjenih poslov na ta dan znašati najmanj 500.000 evrov. V primeru, da objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti se za izračuna pošteno vrednost na podlagi ponudbenega (BID) tečaja objavljenega na dan bilance stanja v sistemu Bloomberg iz vira BVAL (Bloomberg Valuation Service) ali na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti dolžniškega vrednostnega papirja. Poštena vrednost se z internimi modeli ugotavlja mesečno, in sicer za podjetniške dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti podjetniškega dolžniškega vrednostnega

papirja in za državne dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti državnega dolžniškega vrednostnega papirja.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Razvrščanje v hierarhijo poštene vrednosti

Za povečanje skladnosti in primerljivosti merjenja poštene vrednosti in povezanih razkritij se finančna sredstva razvrščajo v tri ravni (nivoje) hierarhije poštene vrednosti. Razvrščanje v posamezni nivo temelji na vložkih v tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti. V hierarhiji poštene vrednosti imajo največjo prednost neprilagojene, kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti (vložki Nivo 1), najmanjšo prednost pa neopazovani vložki (vložki Nivo 3).

Upravljaec pri razvrščanju v hierarhijo sledi naslednjim vložkom v tehnike ocenjevanja vrednosti:

- Nivo 1: določajo vložki, ki predstavljajo kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja. Le te zagotavljajo najzanesljivejši dokaz poštene vrednosti, pri čemer se morajo za merjenje poštene vrednosti uporabljati brez prilagoditve.
- Nivo 2: določajo vložki, ki niso kotirane cene, vključene v Nivo 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo ali obveznost. Če ima sredstvo ali obveznost določeno (pogodbeno) trajanje, mora biti vložek mogoče opazovati v celotnem trajanju sredstva ali obveznosti. Med vložke Nivoja 2 spadajo: kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih, kotirane cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na nedelujočih trgih, vložki, ki niso kotirane cene, ki jih je mogoče opazovati za sredstvo ali obveznosti ter vložki, potrjeni na trgu.
- Nivo 3: določajo neopazovani vložki, ki vključujejo majhno tržno komponento, če sploh obstaja, za sredstvo ali obveznost na datum merjenja. Cilj merjenja poštene vrednosti ostane enak, tj. izhodna cena na datum merjenja z vidika udeleženca na trgu, ki ima v lasti sredstvo ali dolguje obveznost. Zato morajo neopazovani vložki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali za obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Upravljaec finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslavitvi. Ta finančna sredstva razvršča v nivo 3 hierarhije poštene vrednosti.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Prikaz tehnik ocenjevanja vrednosti in vložki za Nivo 2 in Nivo 3 razvrščanja v hierarhijo poštene vrednosti

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Uporabljena višina parametra	Hierarhija poštene vrednosti
INTERNI/EKSTERNI OCENJEVALCI				
Dolžniški vrednostni papirji				
Interni model				
Dolžniški vrednostni papirji - državni	izračunu zahtevane donosnosti,	tehtanega povprečja donosnosti dveh likvidnih državnih vrednostnih papirjev iste države, s krajšo in daljšo ročnostjo utež: število dni med datumom zapadlosti opazovanega vrednostnega papirja in datumom zapadlosti vrednostnega papirja, za katerega ugotavljamo pošteno vrednost		nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji - podjetij in finančnih institucij	izračunu vsote zahtevane donosnosti za	državno obveznico primerljive ročnosti, kreditnega tveganja za tveganje panoge (CDS), ob upoštevanju primerljive ročnosti in stopnje investicijskega razreda,	od -0,561% do 0,863%	nivo 2
		nelikvidnost	od 0 do 0,15 %	
Lastniški vrednostni papirji				
Interni model				
	metodi primerljivih podjetij uvrščenih na borzo	tržni kazalniki: P/E, P/B, P/S, P/EBITDA, F/FCF, ki temeljijo na borznih kotacijah oz. cenah primerljivih podjetij in izbranih finančnih kategorij ocenjevanega podjetja.		nivo 3
Naložbene nepremičnine				
Pooblaščen zunanji cenilci				
	metoda tržnih primerjav na donosu zasnovan način	analiza dejanskih tržnih transakcij z nepremičninami sedanja vrednost bodočih pričakovanih donosov	od 65 % do 112 % od 7,72 % do 8,32 %	nivo 3
		stopnja kapitalizacije (donos in vračilo)	8,32 %	
		diskontna stopnja	1,05%	
		dodatek za pomanjkanje tržljivosti (nelikvidnost)		
Kapitalske naložbe v pridružene družbe				
Pooblaščen zunanji cenilci				
	metoda čiste vrednosti sredstev	sprememba cen nepremičnin		nivo 3
	diskontiranje denarnih tokov	g (stopnja rasti obdobja konstantne rasti) neto marža (obdobje konstantne rasti)		
		diskontna stopnja	14,9%	
		diskont za pomanjkanje tržljivosti		

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Hierarhija poštene vrednosti
ZUNANJI OČENJEVALCI (organizator trga)			
Dolžniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model, mrežni model HW1f in HW2f	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost obrestnih mer, korelacijska matrika, volatilitnost delniškega indeksa	nivo 2
Lastniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost delniškega indeksa	nivo 2
BLOOMBERG BVAL			
Dolžniški vrednostni papirji			
Dolžniški vrednostni papirji - državni	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3

Slabitve finančnih sredstev

Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Upravljaivec presoja na dan bilance stanja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabilve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilvi zaradi dogodka (dogodkov) po začetnem pripoznavanju finančnih sredstev, ki vpliva(jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev. Nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo ali skupina finančnih sredstev precejena, vključujejo opazovane podatke o poslovanju zunanjih družb in se nanašajo na naslednje dogodke:

- pomembne finančne težave izdajatelja ali dolžnika,
- kršenje pogodbe, kot neizpolnitev izpolnitve obveznosti plačila obresti ali glavnice,
- reprogramiranje posojil pod ugodnejšimi pogoji zaradi nezmožnosti servisiranja dolga,
- stečaj dolžnika oziroma finančna reorganizacija,
- izginotje delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi finančnih težav.

Če obstaja objektivni dokaz, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih sredstvih v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabilve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva (izključujoč prihodnje kreditne izgube, ki se še niso dogodile), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva je potrebno zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslabilve pa se pripozna v poslovnem izidu kot

prevrednotovalni finančni odhodek. Če ima dolg ali finančni instrument, ki ga posedujemo, do dospelosti spremenljivo obrestno mero, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub iz oslabitve uporablja trenutno veljavna obrestna mera, določena v pogodbi. Upravljavec lahko izmeri morebitno potrebo po oslabitvi tudi tako, da kot pošteno vrednost uporabi tržno ceno na delujočem trgu.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabitve posojil. Posojila se štejejo kot neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabitev posojil v izkazu poslovnega izida.

Če se v poznejših obdobjih znesek odhodkov zaradi oslabitve dolžniških vrednostnih papirjev zmanjša in je možno zmanjšanje objektivno povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabitve (tak dogodek je lahko na primer izboljšanje kreditne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabitve zmanjšajo s prilagoditvijo posamezne postavke skozi pripoznanje prihodkov v izkazu poslovnega izida.

Sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti

Upravljavec na dan bilance stanja presoja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabljenosti finančne naložbe ali skupine finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo. V primeru finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, se presoja, ali gre za pomembno ali dolgotrajnejše padanje poštene vrednosti. Na tej osnovi se presoja, ali so sredstva precenjena. Pri presoji dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti za lastniške vrednostne papirje pod njihovo nabavno vrednostjo se upošteva obdobje največ 12 mesecev od dneva, ko se je kapitalskim instrumentom poštena vrednost prvič zmanjšala pod nabavno vrednost in je ostala nižja celotno obdobje 12 mesecev, medtem ko pri presoji pomembnega zmanjšanja poštene vrednosti poslovodstvo upošteva najmanj 30-odstotno znižanje poštene vrednosti glede na nabavno vrednost. Oslabitev dolžniških vrednostnih papirjev se izvede, v kolikor se pojavijo finančne težave izdajatelja, pride do kršenja pogodbe in neizpolnitve obveznosti plačila, reprogramiranja dolga ali se pojavi verjetnost stečaja.

Če obstajajo takšni znaki oslabitve pri sredstvih, namenjenih prodaji, se kumulativna izguba, izmerjena na osnovi razlike med ocenjenimi stroški in sedanjo pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabitve sredstva v dobičku ali izgubi, pripozna, odhodki pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Odprava oslabitve

Če se v naslednjem obdobju znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti s preračunom na kontu popravka vrednosti. Zaradi razveljavitve knjigovodska vrednost finančnega sredstva ni večja od tiste, ki naj bi bila odplačna vrednost. Vrednost razveljavitve izgube se pripozna v poslovnem izidu, če gre za dolžniške vrednostne papirje. Pri lastniških vrednostnih papirjih, ki jih družba opredeli kot razpoložljiva za prodajo, se odprava oslabitve pripozna v presežku iz prevrednotenja.

Terjatve

Med drugimi terjatvami se izkazujejo finančne terjatve, pri čemer so lahko terjatve za naložbene nepremičnine, terjatve iz poslovanja z vrednostnimi papirji (npr. za obresti) in ostale terjatve.

Denarna sredstva in denarni ustrezniki

Denarna sredstva kritnega sklada obsegajo dobroimetja na računih v bankah, ki jih je treba razčleniti na takoj razpoložljiva denarna sredstva in tista, ki so vezana na odpovedni rok (depoziti na odpoklic). Ločeno se obravnava domača in tuja denarna sredstva.

Prevrednotovanje denarnih sredstev se opravlja samo pri denarnih sredstvih, nominiranih v tujih valutah, če se po začetnem pripoznavanju spremeni pariteta tuje valute do evra. Tečajna razlika se izkaže kot redni finančni odhodek ali prihodek.

Zavarovalno-tehnične rezervacije

Matematične rezervacije se izračunajo na podlagi zbranih čistih vplačil varčevalcev po vsakem varčevalnem računu in skladu, in sicer kot produkt števila enot premoženja v skladu in vrednosti enote premoženja sklada na obračunski dan. Čisto vplačilo varčevalcev je vplačano bruto vplačilo zmanjšano za vstopne stroške.

Test ustreznosti obveznosti

Upravljavec kritnega sklada izvaja test ustreznosti obveznosti iz pogodb (LAT-test) z namenom, da ugotovi ali so rezervacije, oblikovane na bilančni dan, zadostne za pokrivanje obveznosti. Test izvede tako, da izračuna najboljšo oceno obveznosti kot sedanjo vrednost vseh denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih pogodb. Pri tem upošteva trenutne ocene prihodnjih denarnih tokov.

Če test ustreznosti pokaže primanjkljaj, ga zavarovalnica pripozna kot povečano obveznost v poslovnem izidu.

Generirajo se pričakovani denarni tokovi za:

- vplačila varčevalcev,
- izplačila iz pogodb (redno prenehanje, odkupi, prenos v drug pokojninski načrt),
- stroške (vstopni stroški, provizija za upravljanje kritnega sklada),
- vsi ostali pričakovani denarni tokovi, ki izhajajo iz pogodb.

Pri tem se upošteva:

- določila na posameznih pogodbah (višina premije, dinamika plačevanja premije),
- tehnične osnove produkta (tablice smrtnosti, obrestna mera, vračunani stroški),
- predpostavke (smrtnost, stopnje predčasnih prekinitev, stroški, bodoča inflacija in druge predpostavke), ki so posebej pojasnjene v nadaljevanju.

Denarni tokovi posameznih let se diskontirajo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Ekonomske in operativne predpostavke

Diskontna stopnja

Za izračun sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov na osnovi ne tvegane obrestne mere se upošteva krivulja donosnosti, ki jo je objavila Evropska Centralna Banka (ECB) za območje evra (EUR) izvedena iz donosnosti vseh obveznic (torej ne le obveznic z bonitetno oceno AAA) na dan 30.12.2019.

Inflacija

V skladu s pristopom Skupine General se inflacija fiksnih stroškov upošteva od začetka trajanja zavarovanja. Predpostavko o inflaciji, ki jo sestavlja iz kombinacije harmoniziranega indeksa cen življenjskih potrebščin in indeksa stroškov dela z upoštevanjem deleža stroškov dela v celotnih stroških podjetja zagotovi Skupina Generali.

Stroški

Izpeljavo predpostavke o stroških zavarovalnica oceni z istim pristopom kot za vrednotenje tehničnih rezervacij po direktivi Solventnost 2. Ocenjeni prihodnji stroški so razdeljeni na fiksne stroške, ki se povečujejo skladno z napovedano inflacijo in na variabilne stroške. Pri delitvi so upoštewane tudi posebnosti posameznih zavarovalnih produktov.

Smrtnost

Predpostavljene stopnje umrljivosti temeljijo na analizah lastnega portfelja življenjskih zavarovanj.

V skladu z metodologijo Skupine Generali predpostavka o smrtnosti upošteva lokalno prilagojeno predvideno projekcijo umrljivosti po Lee-Carter metodi.

Stopnje predčasnih prekinitev

Uporabljene stopnje predčasnih prekinitev temeljijo na analizi odkupov in drugih predčasnih prekinitev lastnega portfelja v preteklih letih, ločeno po zavarovalnih vrstah in zavarovalni dobi. Predpostavke se letno preverjajo in ustrezno prilagajajo. Pri izpeljavi predpostavljene stopnje predčasnih prekinitev je zavarovalnica večjo težo namenila nedavnemu predhodnemu obdobju.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2019

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti na dan 31. 12. 2019 pri nobeni zavarovalni vrsti življenjskih zavarovanj ni pokazal primanjkljaja.

Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti se v začetku izkazujejo po izvorni vrednosti, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil.

Med poslovnimi obveznostmi kritnega sklada se izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov se vzpostavijo z dnem sklenitve posla oziroma plačila, če gre za nakup lastniških vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Obveznosti do upravljavca kritnega sklada so lahko obveznosti za provizijo za upravljanje pokojninskega kritnega sklada, vstopne stroške, izstopne stroške in druge obveznosti do upravljavca.

Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada se delijo na obveznosti, ki nastanejo zaradi rednega prenehanja članstva kritnem skladu, zaradi izrednega prenehanja članstva in zaradi prenosa sredstev člana v drug pokojninski načrt ali k drugemu izvajalcu pokojninskih varčevanj.

Finančni prihodki in odhodki

Kritni sklad med prihodke in odhodke od naložb pripoznava prihodke od obresti, dobičke (izgube) od prodaje naložb, dividend, prihodkov in odhodkov od tečajnih razlik ter prihodkov in odhodkov na račun odprave slabitve ali slabitve finančnih sredstev.

Prihodki in odhodki za obresti od naložb se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku in se izračunajo po metodi efektivnih obresti. V izkazu finančnega položaja se obresti od dolžniških vrednostnih papirjev izkazujejo skupaj s finančnimi naložbami.

Dobiček (izguba) od prodaje naložb, razpoložljivih za prodajo, se pripozna v poslovnem izidu iz realiziranih finančnih prihodkov in odhodkov. Pri finančnih sredstvih, ki se izkazujejo po odplačni vrednosti, se dobiček ali izguba pripozna v poslovnem izidu, ko so taka sredstva prevrednotena zaradi oslabitve ali je zanje odpravljeno pripoznanje oslabitve.

Prihodki in odhodki od tečajnih razlik, ki se izračunajo za sredstva v tuji valuti. Tečajne razlike se na bilančni dan preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, ki ga objavlja Banka Slovenije. Za tečaje tujih valut, ki jih objavlja BS mesečno, se lahko uporabi tudi ustrezni tečaj poslovne banke.

Prihodki od dividend za kapitalski inštrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko kritni sklad pridobi pravico do plačila.

Oslabitve in odprava oslabitve finančnih naložb

Izgube zaradi oslabitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo stvarni objektivni dokazi o slabitvi zaradi dogodka, ki je nastal po začetnem pripoznanju sredstev in vpliva na ocenjene bodoče denarne tokove finančnega sredstva.

Če se v obdobju po pripoznanju izgube za dolžniške vrednostne papirje znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba za dolžniške vrednostne papirje zaradi oslabitve v poslovnem izidu razveljavi s preračunom na kontu popravka vrednosti.

Odhodki iz naslova izplačil odkupne vrednosti

Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti lahko nastanejo zaradi rednega ali izrednega prenehanja varčevanja in si upravljavec od vrednosti premoženja obračuna izstopne stroške. Odhodki zaradi izrednega prenehanja se pripoznajo v primeru izstopa iz varčevanja, z odpovedjo pogodbe o varčevanju ali v primeru smrti člana. Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Prenos sredstev od oziroma na drugega upravljavca

Član lahko zahteva prenos sredstev iz naslova vplačil delodajalca v drug pokojninski načrt v naslednjih primerih:

- a) po prenehanju veljavnosti pogodbe o zaposlitvi pri delodajalcu, ki je sklenil pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ali
- b) po prenehanju veljavnosti pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta ali
- c) po prenehanju pogodbe o financiranju pokojninskega načrta.

Član lahko kadar koli zahteva prenos sredstev iz naslova individualnih vplačil v drug pokojninski načrt. Prenos sredstev iz kolektivnega pokojninskega varčevanja v individualno pokojninsko varčevanje ni možen, razen za sredstva iz individualnih vplačil s strani člana. Prenos sredstev se opravi na podlagi pisnega zahtevka. V nov pokojninski načrt se prenesejo sredstva iz osebnega pokojninskega računa člana. V primeru, da član prenese sredstva iz pokojninskega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec, v kritni sklad iz skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, upravljavec ne obračuna vstopnih stroškov.

V primeru prenosa sredstev iz kritnih skladov zavarovalnice v pokojninske sklade drugih upravljavcev je zavarovalnica upravičena do povračila administrativnih stroškov prenosa v višini največ 15 evrov. Ti stroški se ne smejo obračunati od sredstev, ki se ne prenašajo, ampak jih poravnava član ob vložiti zahteve za prenos sredstev.

Prenos sredstev med posameznimi kritnimi skladi v skupini

Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60 je namenjen osebam starimi med 50 in 60 let. Ko dosežejo mejno starost 60-ih let, zavarovalnica prenese sredstva, brez dodatnih stroškov za člana, iz pripadajočega kritnega sklada v kritni sklad, namenjen ustrezni višji starostni skupini, to je kritni sklad AS Zajamčeni od 60. Član pa ne more prenesti svoja privarčevana sredstva v kritni sklad z bolj tvegano naložbeno politiko, to je kritni sklad AS Drzni do 50.

Obračunani stroški upravljavca

Upravljavec bremeni kritni sklad s provizijo za upravljanje kritnega sklada, ki se obračunava v višini največ 1 % na letni ravni (1%/12 na mesečni ravni) od povprečne mesečne ČVS in je sestavljena iz fiksne provizije v višini 0,6 odstotne točke in variabilnega dela v višini največ do 0,4 odstotne točke. Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Odhodki v zvezi z banko skrbnico

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja kritnega sklada, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika.

Z dnem 1. 11. 2019 se je spremenila višina provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki letno znaša 0,058 % povprečne letne ČVS, pri čemer znaša minimalni mesečni znesek provizije za izvajanje skrbniških storitev v prvem letu od začetka spremembe dalje 350 evrov, nato pa 550 evrov.

Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad

Med druge stroške zavarovalnica uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je kritni sklad upravičen skladno s pokojninskim načrtom Pokojninsko varčevanje AS. Podrobno so ti odhodki predstavljeni v poglavju 3.1.7.

3.5 POJASNILA K IZKAZOM

3.5.1 Upravljanje tveganj

Upravljanje tveganj obsega ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bil izpostavljen kritni sklad pri svojem poslovanju.

Postopki oziroma metode za ugotavljanje, merjenje in obvladovanje tveganj**Celotno (naložbeno) tveganje**

Celotno naložbeno tveganje se meri s pomočjo izračuna kazalcev: standardni odklon donosnosti, tvegana vrednost (VAR), mera relativnega tveganja in mera največjega odklona navzdol.

Tržna tveganja

Tržno tveganje se meri s pomočjo izračuna koeficienta beta, sledilne napake ter ključnih kazalnikov tveganj v skladu s strategijo zavarovalnice glede upravljanja s tveganji in načrtom upravljanja s tveganji kritnega sklada ter z izvajanjem notranje-kontrolnih pregledov. Tržno tveganje se podrobno meri z analizo izpostavljenosti zgoraj navedenih tržnih spremenljivk, in sicer:

- obrestno tveganje z merjenjem občutljivosti finančnih instrumentov na spremembe tržnih obrestnih mer;
- valutno tveganje s spremljanjem valutne strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom in obveznostmi;
- tveganje lastniških finančnih instrumentov s primerjanjem delniške strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom;
- tveganje kreditne sposobnosti izdajateljev s spremljanjem bonitetne strukture kritnega sklada.

Tržno tveganje se obvladuje tako, da se zasleduje cilj čim večje razpršitve naložb (geografska, panožna, valutna alokacija naložb), uravnavanje naložb glede na primerljivi indeks, prilaganja trajanja portfelja dolžniških naložb spremembam obrestnih mer, izbora naložb z ustrezno bonitetno oceno ter primernega časa nakupa in prodaje finančnih instrumentov s pomočjo izdelanih analiz in tekočega spremljanja dogajanj na kapitalstskih trgih doma in v tujini.

Premoženje kritnega sklada je porazdeljeno po posameznih vrstah naložb skladno z naložbenimi pravili kritnega sklada.

V sklopu upravljanja s tveganji spremlja upravljavec tudi pokritost obveznosti iz pogodb z naložbami in izpostavljenosti do posameznih naložbenih razredov, izdajateljev, delodajalcev skrbnikov in povezanih oseb, skladno z naložbenimi pravili in veljavno zakonodajo.

V postavkah bilance stanja za ALM model je prikazano premoženje kritnega sklada po posameznih vrstah naložb in obveznosti, ki izhajajo iz pogodb.

Izkaz premoženja in obveznosti po postavkah bilance stanja

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	5.741.809	2.288.216
Lastniški vrednostni papirji	3.605.468	1.878.558
Tržni vrednostni papirji	3.605.468	1.878.558
Dolžniški vrednostni papirji	2.136.341	409.658
Tržni vrednostni papirji:	204.743	195.125
Netržni vrednostni papirji:	96.632	-
Državne obveznice	1.834.965	214.533
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	800.750
Lastniški vrednostni papirji	-	565.059
Tržni vrednostni papirji	-	565.059
Dolžniški vrednostni papirji	-	235.691
Državne obveznice	-	235.691
Skupaj finančne naložbe	5.741.809	3.088.967
Terjatve (vključno s finančnimi terjatvami)	184.665	157.072
Denar in denarni ustrezniki	63.454	225.963
Skupaj sredstva	5.989.928	3.472.002
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.978.071	3.463.821
Poslovne obveznosti	7.003	4.290
Druge obveznosti	4.880	3.900
Skupaj obveznosti	5.989.954	3.472.010

Iz navedenega lahko ugotovimo, da naložbe kritnega sklada skupaj z nezapadlimi terjatvami in denarnimi sredstvi presegajo višino obveznosti do članov. Indeks pokritosti rezervacij s sredstvi pokojninskega kritnega sklada je 100,20.

Skladno z zakonskimi zahtevami je potrebno razkriti izpostavljenosti do posameznih izdajateljev iz naslova naložb. Kritni sklad do posameznega delodajalca in z njim povezanih oseb ni izpostavljen, prav tako nima izpostavljenosti iz naslova naložb v tvegani kapital. Ostala razkritja so prikazana v spodnjih tabelah.

V nadaljevanju so prikazani deleži izpostavljenost finančnih naložb kritnega sklada v % od čiste vrednosti sredstev (ČVS) kritnega sklada, in sicer:

Po seznamu izdajateljev do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31.12.2018				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	-	-
BLACKROCK INC	-	-	-	-
KRALJEVINA ŠPANIJA	-	-	-	-
Na dan 31.12.2019				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	-	26,47%
REPUBLIKA ITALIJA	-	-	-	8,95%
KRALJEVINA ŠPANIJA	-	-	-	7,19%
BLACKROCK INC	-	-	-	6,99%
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY	-	-	-	6,59%
REPUBLIKA HRVAŠKA	-	-	-	5,86%

V prikazu izpostavljenosti naložb kritnega sklada je podan pregled izdajateljev, do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev. Upravljavca ima od Agencije za zavarovalni nadzor dovoljenje za izpostavljenost do Slovenske odškodninske družbe v naložbo v SOS2E do višine 10 % čiste vrednosti sklada do zapadlosti obveznice.

Do upravljavca in z njim povezanih oseb

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31.12.2018				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	10,54%	27,90%
Na dan 31.12.2019				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	-	26,47%

Prikaz izpostavljenosti finančnih naložb kritnega sklada do skrbnika in z njim povezanih oseb

Izpostavljenost	na dan 31.12.2019		na dan 31.12.2018	
	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada
1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	-	-	-	-
2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	-	-	-	-
3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	-	-	-
4. vrednotene po pošteni vrednosti preko IPI	-	-	-	-
5. denarna sredstva	63.454	1,06%	225.963	6,52%

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje naložb, s poudarkom na tistih z manj likvidnih trgov, se ugotavlja že pred nakupom vsakega finančnega instrumenta, saj mora finančni instrument izpolnjevati pogoje, določene s Pravili upravljanja skupine kritnih skladov, v katerih so navedene omejitve, ki se nanašajo na likvidnost (praviloma vrednosti kazalnika ustvarjenega povprečnega dnevnega prometa ter/ali velikost emisije in vrsta izdajatelja). Likvidnostno tveganje naložbe se praviloma omejuje z določitvijo zgornje meje vrednosti naložbe v posamezni finančni instrument, upoštevajoč njegov povprečni dnevni promet v določenem obdobju, razliko med njegovo nakupno in prodajno ceno, število dni trgovanja glede na vse dneve trgovanja v obdobju, velikost njegove izdaje, in z določitvijo najvišjega deleža v sredstvih kritnega sklada, ki ga lahko takšni instrumenti skupaj predstavljajo v sredstvih kritnega sklada. Pri dolžniških instrumentih se tveganje še dodatno omejuje z določitvijo najvišjega še sprejemljivega deleža instrumentov izdajateljev brez bonitete ocene.

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2019 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31.12.2019
Dolžniški finančni instrumenti	2.136.341	-	39.538	1.193.950	537.688	260.625	124.375	2.156.175
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	2.136.341	-	39.538	1.193.950	537.688	260.625	124.375	2.156.175
Lastniški finančni instrumenti	3.605.468	3.605.468	-	-	-	-	-	3.605.468
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	3.605.468	3.605.468	-	-	-	-	-	3.605.468
Skupaj finančne naložbe	5.741.809	3.605.468	39.538	1.193.950	537.688	260.625	124.375	5.761.643
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	184.665	-	184.665	-	-	-	-	184.665
Denar in denarni ustrezniki	63.454	63.454	-	-	-	-	-	63.454
Skupaj sredstva	5.989.928	3.668.923	224.202	1.193.950	537.688	260.625	124.375	6.009.763
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.978.071	-	-	620.249	2.706.131	2.090.996	560.695	5.978.071
Poslovne obveznosti	7.003	-	7.003	-	-	-	-	7.003
Ostale obveznosti	4.880	-	4.880	-	-	-	-	4.880
Skupaj obveznosti	5.989.954	-	11.883	620.249	2.706.131	2.090.996	560.695	5.989.954

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2018 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31.12.2018
Dolžniški finančni instrumenti	645.349	-	6.950	323.500	304.800	-	-	635.250
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	409.658	-	3.350	309.100	101.200	-	-	413.650
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	235.691	-	3.600	14.400	203.600	-	-	221.600
Lastniški finančni instrumenti	2.443.618	2.443.618	-	-	-	-	-	2.443.618
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	1.878.558	1.878.558	-	-	-	-	-	1.878.558
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	565.059	565.059	-	-	-	-	-	565.059
Skupaj finančne naložbe	3.088.967	2.443.618	6.950	323.500	304.800	-	-	3.078.868
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	157.072	-	157.072	-	-	-	-	157.072
Denar in denarni ustrezniki	225.963	225.963	-	-	-	-	-	225.963
Skupaj sredstva	3.472.002	2.669.581	164.022	323.500	304.800	-	-	3.461.903
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.463.821	-	-	195.871	1.430.993	1.496.703	340.254	3.463.821
Poslovne obveznosti	4.290	-	4.290	-	-	-	-	4.290
Ostale obveznosti	3.900	-	3.900	-	-	-	-	3.900
Skupaj obveznosti	3.472.011	-	8.190	195.871	1.430.993	1.496.703	340.254	3.472.011

Merjenje finančnih sredstev in obveznosti po pošteni vrednosti

Poštena vrednost finančnih sredstev in obveznosti je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo ali poravnati dolg med dobro obveščena in voljnima strankama v preiščenem poslu. Upravlavec pošteno vrednost finančnih instrumentov v splošnem ugotavlja kot je opisano v usmeritvah pod poglavjem 3.4.2.

Hierarhija poštene vrednosti

Ocena poštene vrednosti finančnih naložb je odvisna od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih upravlavec lahko ocenjuje pošteno vrednost.

Ugotavljanje ocene poštene vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev v letu 2019

Finančne naložbe razvrščajo v tri ravni hierarhije poštene vrednosti:

- raven 1 – vrednotenje na podlagi kotirane cene na delujočih trgih,
- raven 2 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score 6 ali več),
- raven 3 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score od 1 do 5).

V letu 2019 upravlavec ni izvedel prerazvrstitve finančnih sredstev med skupinami zaradi spremembe namena uporabe teh sredstev, prav tako ni prišlo do prerazvrstitev zaradi spremembe tržnih razmer na kapitalskih trgih.

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2019

v EUR	na dan 31.12.2019	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju						
		5.741.809	5.741.809	3.605.468	1.931.597	204.743
	Lastniški vrednostni papirji	902.013	902.013	902.013	-	-
	Dolžniški vrednostni papirji	2.136.341	2.136.341	-	1.931.597	204.743
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	2.703.456	2.703.456	2.703.456	-	-
Skupaj finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti		5.741.809	5.741.809	3.605.468	1.931.597	204.743

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2018

v EUR	na dan 31.12.2018	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju						
		2.288.216	2.288.216	1.878.558	214.533	195.125
	Lastniški vrednostni papirji	422.940	422.940	422.940	-	-
	Dolžniški vrednostni papirji	409.658	409.658	-	214.533	195.125
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	1.455.618	1.455.618	1.455.618	-	-
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa						
		800.750	800.750	565.059	235.691	-
	Dolžniški vrednostni papirji	235.691	235.691	-	235.691	-
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	565.059	565.059	565.059	-	-
Skupaj finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti		3.088.967	3.088.967	2.443.618	450.224	195.125

Sredstva in obveznosti uvrščena v nivo 3

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti-gibanje nivoja 3 za leto 2019

v EUR	1. 1. 2019	Skupaj dobički/izgube v poslovnem izidu	Skupaj dobički/izgube v vseobsegajočem donosu	Nakupi	Prodaje	Prenosi v (iz) nivoja 3	31.12.2019
Sredstva merjena po pošteni vrednosti 3 Nivo							
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju							
	195.125	9.618	-	-	-	-	204.743
	195.125	9.618	-	-	-	-	204.743
	195.125	9.618	-	-	-	-	204.743
Skupaj sredstva	195.125	9.618	-	-	-	-	204.743

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti-gibanje nivoja 3 za leto 2018

v EUR	1. 1. 2018	Skupaj dobički/izgube v poslovnem izidu	Skupaj dobički/izgube v vseobsegajočem donosu	Nakupi	Prodaje	Prenosi v (iz) nivoja 3	31.12.2018
Sredstva merjena po pošteni vrednosti 3 Nivo							
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju							
	201.994	-	(6.869)	-	-	-	195.125
	201.994	-	(6.869)	-	-	-	195.125
Skupaj sredstva	201.994	-	(6.869)	-	-	-	195.125

Kreditna tveganja

Za obvladovanje tveganja kreditne bonitete se kot osnova vedno upošteva lastna ocena tveganja upravljavca na podlagi dostopnih informacij o izdajateljih/bankah. Pri nakupu dolžniških finančnih instrumentov tujih izdajateljev in pri sklenitvi depozitnih pogodb s tujimi kreditnimi ustanovami se poleg tega določi najnižjo sprejemljivo oceno bonitete izdajatelja (finančnega instrumenta) oziroma banke, ki jo objavljajo bonitetne agencije. Pri sklenitvi depozitnih pogodb z domačimi bankami, bankami v državah članicah EU ali prvovrstnimi tujimi bankami praviloma zadostuje, da imajo te kreditne ustanove ustrezno dovoljenje svojih nadzornih oblasti za opravljanje bančnih storitev.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2019

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31.12.2019
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI	763.855	1.269.290	103.196	2.136.341
Dolžniški vrednostni papirji	763.855	1.269.290	103.196	2.136.341
Skupaj finančne naložbe	763.855	1.269.290	103.196	2.136.341
Terjatve	738	567	183.360	184.665
Denar in denarni ustrezniki	-	63.454	-	63.454
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	764.593	1.333.312	286.556	2.384.460

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2018

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31.12.2018
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI	214.533	195.125	-	409.658
Dolžniški vrednostni papirji	214.533	195.125	-	409.658
Finančna sredstva merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	235.691	-	-	235.691
Dolžniški vrednostni papirji	235.691	-	-	235.691
Skupaj finančne naložbe	450.224	195.125	-	645.349
Terjatve	647	539	155.885	157.072
Denar in denarni ustrezniki	-	225.963	-	225.963
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	-	421.628	155.885	1.028.384

Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da se bo razmerje med domačo valuto, v kateri se vrednotijo naložbe, in valuto, v kateri je izražena vrednost posamezne naložbe, gibalo v takšni smeri, da bo to negativno vplivalo na vrednost naložb.

Upravljevec se izogiba izpostavljenosti tveganju zaradi spremembe vrednosti tečajev tujih valut tako, da sredstva v pretežni meri nalaga v valuti, na katero so vezane njene obveznosti. V primeru nalaganja v tuji valuti je odločitev za naložbo povezana s pričakovanim donosom, ki lahko kompenzira morebitno spremembo tečaja tuje valute.

Izpostavljenost valutnemu tveganju v letu 2019

	EUR	Drugo	Skupaj 31.12.2019
SREDSTVA			
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI	4.756.849	984.960	5.741.809
Lastniški vrednostni papirji	2.620.508	984.960	3.605.468
Dolžniški vrednostni papirji	2.136.341	-	2.136.341
Skupaj finančne naložbe	4.756.849	984.960	5.741.809
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	181.728	2.937	184.665
Denar in denarni ustrezniki	60.515	2.940	63.454
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	4.999.092	990.837	5.989.928

Izpostavljenost valutnemu tveganju v letu 2018

	EUR	Drugo	Skupaj 31.12.2018
SREDSTVA			
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	2.008.287	279.929	2.288.216
Lastniški vrednostni papirji	1.598.629	279.929	1.878.558
Dolžniški vrednostni papirji	409.658	-	409.658
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	800.750	-	800.750
Lastniški vrednostni papirji	565.059	-	565.059
Dolžniški vrednostni papirji	235.691	-	235.691
Skupaj finančne naložbe	2.809.037	279.929	3.088.967
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	156.173	899	157.072
Denar in denarni ustrezniki	221.344	4.620	225.963
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	3.186.554	285.448	3.472.002

Operativna tveganja

Operativna ali nefinančna tveganja se nanašajo na druge vidike poslovanja kritnega sklada in jih upravljavec obvladuje z natančno opredeljenimi postopki, uporabo ustrezne informacijske podpore in predvidenim načinom ukrepanja v razmerah, ki odstopajo od običajnih. Na strani naložb to velja za tveganje sprejemanja odločitev v nasprotju z naložbeno politiko in strategijo kritnega sklada, tveganje kršitve pravil o naložbah in poslih, tveganje prekoračitve pooblastil ter napak in zlorab pri sklepanju poslov za račun kritnega sklada, tveganje neustrezne hrambe finančnih instrumentov in poravnave z njimi, tveganje napačno obračunanih poslov in tveganje nepravočasnega zagotavljanja ustrezne likvidnosti kritnega sklada.

Analiza občutljivosti tržnih tveganj

Dejavniki

Metode in predpostavke, uporabljene pri pripravi analize občutljivosti za tiste vrste tržnih tveganj, katerim je kritni sklad izpostavljen, so podane v nadaljevanju.

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Obrestne mere	Vpliv na spremembo v tržnih obrestnih merah za ± 50 bp (to pomeni: če se tržna obrestna mera spremeni za 50 indeksnih točk (basic points), kolikšen je vpliv na dobiček in na kapital).
Sprememba cen lastniških vrednostnih papirjev	Vpliv na spremembe tržne cene lastniških vrednostnih papirjev, se odraža pri spremembi cene delnice, cene ID-delnice, cene strukturiranih vrednostnih papirjev in cene vzajemnih skladov na dan 31. december 2019 za ± 15 %.

Analize občutljivosti

Analiza občutljivosti na spremembo obrestne mere

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2018	
Sprememba obr. mere +50 bp	(40.350)
Sprememba obr. mere -50 bp	9.834
31. decembra 2019	
Sprememba obr. mere +50 bp	-
Sprememba obr. mere -50 bp	-

Analiza občutljivosti na spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2018	
Sprememba cen delnic +15%	366.543
Sprememba cen delnic -15%	(366.543)
31. decembra 2019	
Sprememba cen delnic +15%	540.820
Sprememba cen delnic -15%	(540.820)

3.6 POJASNILA K BILANCI STANJA KRITNEGA SKLADA**3.6.1 Čista vrednost sredstev**

Čista vrednost sredstev kritnega sklada

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
I. SREDSTVA	5.989.928	3.472.002
II.B. Finančne obveznosti	-	-
II.C. Poslovne obveznosti	7.003	4.290
II.D. Druge obveznosti	4.880	3.900
III. Čista vrednost sredstev (I. – II.B. – II.C. – II.D.)	5.978.045	3.463.813

Čista vrednost sredstev predstavlja vrednost premoženja kritnega sklada, zmanjšana za vrednost vseh obveznosti kritnega sklada, hkrati pa tudi zmnožek vrednosti enote premoženja (VEP) in števila enot premoženja kritnega sklada v obtoku. Obenem predstavlja vrednost sredstev kritnega sklada, ki so na voljo za izplačila dodatnih pokojnin ali drugih pravic članov, določenih v pokojninskem načrtu.

Premoženje kritnega sklada ni dovoljeno posojati ali zastavljati.

3.6.2 Finančne naložbe

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida - ob takojšnjem pripoznanju - stanje

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Lastniški vrednostni papirji	3.605.468	1.878.558
Tržni vrednostni papirji	3.605.468	1.878.558
Dolžniški vrednostni papirji	2.136.341	409.658
Tržni vrednostni papirji:	301.376	195.125
Državne obveznice	1.834.965	214.533
Skupaj	5.741.809	2.288.216

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Lastniški vrednostni papirji	-	565.059
Tržni vrednostni papirji	-	565.059
Dolžniški vrednostni papirji	-	235.691
Državne obveznice	-	235.691
Skupaj	-	800.750

Efektivne obrestne mere (v %) za dolžniške instrumente, ki se ne merijo po pošteni vrednosti, so

v %	31.12.2019	31.12.2018
Dolžniški vrednostni papirji		
– razpoložljivi za prodajo	0,00%	-0,62%

Gibanje finančnih naložb

v EUR	Poštена vrednost skozi poslovni izid - ob takojšnjem pripoznanju	Merjena po poštene vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Skupaj
Stanje 1.1.2018	1.574.838	816.599	2.391.438
Tečajne razlike	7.414	-	7.414
Povečanje	1.315.446	-	1.315.446
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	(101.523)	-	(101.523)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	(12.033)	(12.033)
Povečanje zaradi obresti	3.217	143	3.360
Zmanjšanje	(511.176)	(3.959)	(515.135)
Stanje 31. 12. 2018	2.288.216	800.750	3.088.967
Povečanje	3.156.283	71.272	3.227.555
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	406.638	-	406.638
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	(24.585)	(24.585)
Povečanje zaradi obresti	17.172	(3.804)	13.368
Zmanjšanje	(126.501)	(843.634)	(970.135)
Stanje 31. 12. 2019	5.741.808	(0)	5.741.808

3.6.3 Terjatve

Terjatve – stanje

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Finančne terjatve	2.937	1.186
Kratkoročne terjatve za dividende	2.937	1.186
Terjatve	181.728	155.885
Druge poslovne terjatve	181.728	155.885
Skupaj	184.665	157.072

3.6.4 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Denarna sredstva na računih bank	63.454	225.963
Skupaj	63.454	225.963

3.6.5 Obveznosti

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.978.071	3.463.821
Obveznosti za vplačila	5.575.121	3.463.821
Obveznosti za donos sklada	402.950	-
Ostale obveznosti	11.883	8.189
Skupaj obveznosti	5.989.954	3.472.010

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Obveznosti do članov v mirovanju	507.427	263.172
Skupaj	507.427	263.172

Na dan 31. 12. 2019 je znašalo stanje obveznosti do članov v mirovanju 507.427 evrov (na dan 31. 12. 2018 pa 263.172 evrov).

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zavarovalno-tehnične rezervacije za vplačila in dosežen donos		
Stanje 1. 1.	3.463.821	2.596.187
Povečanje v obdobju	2.847.825	1.003.643
iz naslova vplačil	2.382.181	1.129.287
iz naslova doseženega donosa	465.644	(125.645)
Zmanjšanje v obdobju	333.575	136.009
iz naslova vstopnih stroškov	10.428	8.845
iz naslova izplačil	319.028	123.949
iz naslova doseženega donosa	4.119	3.215
Stanje 31. 12.	5.978.071	3.463.821

Na dan 31. 12. 2019 znašajo vplačila članov 5.575.121 evrov in predstavljajo čista vplačila (vplačila kosmate premije zmanjšana za vstopne stroške). V obdobju od začetka sklepanja in vodenja pogodb je bilo zaračunanih 10.428 evrov vstopnih stroškov.

3.6.6 Ostale obveznosti

Poslovne obveznosti

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	6.341	3.917
Provizijo za upravljanje kritnega sklada	4.832	2.740
Vstopne provizije	1.509	1.177
Druge poslovne obveznosti	662	372
Skupaj	7.003	4.290

Ob koncu leta 2019 so poslovne obveznosti znašale 7.003 evrov in so se glede na predhodno leto povečale za 63 odstotkov, največ so porasle provizije za upravljanje kritnega sklada.

Druge obveznosti

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Druge poslovne obveznosti	4.880	3.900
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	4.880	3.900
Skupaj	4.880	3.900

Druge obveznosti so za leto 2019 znašale 4.880 evrov in zajemajo obveznosti iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila.

3.7 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA

3.7.1 Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic dodatnega pokojninskega varčevanja

Vrsta pravice pokojninskega varčevanja	Vplačila v obdobju od 1.1.2019 do 31.12.2019 (v EUR)	Vplačila v obdobju od 1.1.2018 do 31.12.2018 (v EUR)
Pravica do odkupa iz naslova individualnih vplačil	378.035	289.911
Pravica do pripisa dobička	1.920.318	1.089.430

3.7.2 Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2019

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	56.807	603	(305)	57.105
Finančni prihodki iz obresti	28.491	178	(305)	28.363
Finančni prihodki iz dividend	28.317	425	-	28.741
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	11.683	92.978	-	104.661
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	645.091	-	-	645.091
Drugi finančni prihodki	-	22	-	22
PRIHODKI OD NALOŽB	713.581	93.604	(305)	806.880
Odhodki za obresti	-	-	(204)	(204)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(19.319)	-	-	(19.319)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(233.737)	-	-	(233.737)
Drugi finančni odhodki	-	-	(2)	(2)
ODHODKI NALOŽB	(253.056)	-	(207)	(253.263)
Neto finančni izid iz naložb	460.525	93.604	(512)	553.617

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2018

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	26.755	147	292	27.193
Finančni prihodki iz obresti	10.631	143	292	11.066
Finančni prihodki iz dividend	16.124	4	-	16.127
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	40.472	-	-	40.472
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	189.606	-	-	189.606
Drugi finančni prihodki	-	206	-	206
PRIHODKI OD NALOŽB	256.833	352	292	257.477
Odhodki za obresti	(216)	-	-	(216)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(38.541)	-	-	(38.541)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(291.129)	-	-	(291.129)
Drugi finančni odhodki	-	-	(237)	(237)
ODHODKI NALOŽB	(329.886)	-	(237)	(330.122)
Neto finančni izid iz naložb	(73.053)	352	55	(72.646)

3.7.3 Izplačila odkupnih vrednosti

v EUR	2019	2018
Redno prenehanje	(49.870)	(32.573)
Izredno prenehanje	(65.692)	(76.998)
- z izstopom iz varčevanja	(54.640)	(75.651)
- s smrtjo člana	(11.052)	(1.347)
Skupaj	(115.561)	(109.571)

Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti so v letu 2019 v primerjavi s predhodnim letom višji za 5.990 evrov. Odhodki za izredno prenehanje z izstopom iz varčevanja predstavljajo 56,8 odstotkov vseh odhodkov iz naslova izplačil odkupnih vrednosti, odhodki za redno prenehanje pa 43,2 odstotkov.

3.7.4 Prenos sredstev od/na drugega izvajalca in med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

v EUR	2019	2018
Prenos sredstev od drugega izvajalca	711.220	62.635
po kolektivnem pokojninskem načrtu	711.220	62.635
Prenos sredstev na drugega izvajalca	42.644	8.096
po kolektivnem pokojninskem načrtu	39.422	8.096
po individualnem pokojninskem načrtu	3.222	-
Skupaj	753.863	70.731

V letu 2019 je opaziti občutno povišanje prenosov sredstev od drugega izvajalca, in sicer se je 71 članov odločilo svoja sredstva prenesti v kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60. Skupni znesek prenosa znaša 711.220 evrov. Deset članov je svoja sredstva preneslo iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60 v pokojninske sklade drugih izvajalcev, in sicer v višini 42.644 evrov (v letu 2018 so se za prenos sredstev odločili trije člani).

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

	2019	2018
	Prenos iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60	Prenos iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60
Prenos na kritni sklad		
Kritni sklad AS Drzni do 50	-	5.089
po kolektivnem pokojninskem načrtu	-	5.089
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	206.893	11.508
po kolektivnem pokojninskem načrtu	206.109	11.508
po individualnem pokojninskem načrtu	784	-

V letu 2019 je 149 članov svoja sredstva preneslo iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60 v kritni sklad AS Zajamčeni od 60, od tega je po kolektivnem pokojninskem načrtu prenesenih za 206.109 evrov, po individualnem pokojninskem načrtu pa za 784 evrov sredstev.

	2019	2018
	Prenos na kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	Prenos na kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60
Prenos iz kritnega sklada		
Kritni sklad AS Drzni do 50	461.862	5.447
po kolektivnem pokojninskem načrtu	459.807	5.447
po individualnem pokojninskem načrtu	2.055	-
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	-	1.715
po kolektivnem pokojninskem načrtu	-	1.715
Kritni sklad z zajamčenim donosom po PN-A01	-	32.695
po kolektivnem pokojninskem načrtu	-	32.695

V letu 2019 se je iz kritnega sklada AS Drzni do 50 preneslo za 461.862 evrov sredstev, medtem, ko so v letu 2018 znašali prenosi iz kritnih skladov v skupini v skupni vrednosti 39.857 evrov.

3.7.5 Obračunani stroški upravljavca**Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada**

v EUR	2019	2018
Provizija za upravljanje	(48.294)	(29.602)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	(7.114)	(5.701)
Odhodki v zvezi z revidiranjem	(7.613)	(4.566)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	(333)	(1.076)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	(53)	(49)
Skupaj	(63.406)	(40.993)

Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (z 76,2 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višji za 18.692 evrov, v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov.

Provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki jih prejema Abanka Vipa d. d. kot skrbnica premoženja kritnega sklada, so v letu 2019 znašali 7.114 evrov (v letu 2018 pa 5.701 evrov).

Upravljevec lahko v breme kritnega sklada obračunava tudi stroške iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila. Za leto 2019 so ti stroški znašali 7.613 evrov.

3.7.6 Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami

Pokojninski kritni sklad v razmerju z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami se je v letu 2019 nanašalo na sklepanje pokojninskega varčevanja in na s pogodbami povezano vplačevanje.

Med posli s povezanimi strankami bi lahko ob nastanku dogodka razkrivali tudi izvajanje odkupov članov kritnega sklada in prenose sredstev. Poslovanje se lahko nanaša tudi na plačila in izplačila provizij kot so provizije za upravljanje kritnega sklada in sklepanje ipd.

Prodaja kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2019	2018
Upravljevec kritnega sklada Generali Investments d. o. o.	3.462	3.162
Druge povezane družbe	7.688	46.963
Skupaj	11.150	50.126

Nabava kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2019	2018
Upravljevec kritnega sklada Generali Investments d. o. o.	-	514
Druge povezane družbe	165	372
Skupaj	165	886

3.8 REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA

V primerjavi s predhodnim letom, ko je bila donosnost sklada negativna je Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60 v letu 2019 posloval pozitivno in je njegova donosnost na letni ravni znašala 10,56 %. Vrednost premoženja, ki ga ima član v kritnem skladu, je na obračunski dan enaka zmnožku med številom enot premoženja in vrednostjo enote premoženja kritnega sklada na obračunski dan.

Ob izplačilu odkupne vrednosti zavarovalnica obračuna prispevke in davke v skladu z veljavno zakonodajo.

3.9 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja do dne odobritve računovodskih izkazov za objavo ni bilo dogodkov, ki bi morali biti izkazani v računovodskih izkazih in bi lahko vplivali na izdelane računovodske izkaze kritnega sklada za leto 2019.

Dogodki po datumu bilance stanja, ki so pomembni za poslovanje v letu 2020

Upravlavec kritnih skladov življenjskega cikla je s 1. januarja 2020 spremenil usmeritev razvrščanja in merjenja finančnih naložb s prehodom iz MSRP 39 na MSRP 9. Na dan 31. 12. 2019 so bili vsi vrednostni papirji kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60 razporejeni v skupino finančnih naložb vrednotenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

3. januarja 2020 se je družba Adriatic Slovenica d. d. (upravljavec kritnega sklada) pripojila k Generali zavarovalnici d. d. Generali zavarovalnica je kot prevzemna družba, skladno z zakonom, postala univerzalni pravni naslednik družbe Adriatic Slovenica in s prevzemom vseh njenih pravic in obveznosti tudi upravljavec kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60. Istega dne je družba Adriatic Slovenica prenehala obstajati in je bila izbrisana iz sodnega registra.

12. marca 2020 je Slovenija na podlagi 7. člena zakona o nalezljivih boleznih zaradi naraščanja števila primerov okužb s koronavirusom in boleznimi covid-19 v državi razglasila epidemijo. Zavarovalnica je istočasno, skladno s priporočili NIJZ in vlade Republike Slovenije, sprejela priporočene zaščitne ukrepe za varno poslovanje, za zaščito zaposlenih, zavarovancev in ostale stranke. Podlaga za razglasitev epidemije je bilo strokovno mnenje Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), s tem pa je Slovenija sledila razglasitvi pandemije Svetovne zdravstvene organizacije, ki jo je razglasila dan prej. Negativnih učinkov epidemije na poslovanje sklada še ni mogoče oceniti.

LETNO POROČILO
KRITNEGA SKLADA
»POKOJNINSKO VARČEVANJE AS ZAJAMČENI OD 60«

4. LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS ZAJAMČENI OD 60«

A. III POSLOVNO POROČILO KRITNEGA SKLADA ZA LETO 2019

4.1 POROČILO O POSLOVANJU

4.1.1 Predstavitev kritnega sklada

KRITNI SKLAD

Naziv: KRITNI SKLAD POKOJNINSKO VARČEVANJE AS ZAJAMČENI OD 60
Pokojninski načrt: Pokojninsko varčevanje AS – individualno
Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno
Matična številka: 5063361036
Davčna številka: SI 63658011
Transakcijski račun: 05100-8013909695

INFORMACIJE O UPRAVLJAVCU

Firma: ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d. d.
Sedež: Ljubljanska cesta 3 a, 6503 Koper
Telefon: (05) 66 43 100
Skrajšana firma: ADRIATIC SLOVENICA d. d.
E-pošta: info@adriatic-slovenica.si
Spletna stran: http:// www.adriatic-slovenica.si; www.as-skupina.si
Matična številka: 5063361000
Identifikacijska št. za DDV: SI 63658011
Višina osnovnega kapitala: 42.999.529,80 EUR, vplačan v celoti
Datum registracije: 20. november 1990

V nadaljevanju se upravljevec Adriatic Slovenica d. d. skrajšano omenja kot zavarovalnica ali kot upravljevec. Podatki in informacije iz 253. člena ZPIZ-2 so za kolektivno in individualno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu Pokojninsko varčevanje AS objavljeni na spletni strani [http:// www.generalisi.si](http://www.generalisi.si).

3. januarja 2020 se je družba Adriatic Slovenica d. d. (upravljevec kritnega sklada) pripojila k Generali zavarovalnici d. d. Generali zavarovalnica je kot prevzemna družba, skladno z zakonom, postala univerzalni pravni naslednik družbe Adriatic Slovenica in s prevzemom vseh njenih pravic in obveznosti tudi upravljevec kritnega sklada AS Zajamčeni od 60.

Družba za upravljanje, na katero je zavarovalnica z dnem 1. 2. 2016 prenesla storitve upravljanja premoženja skupine kritnih skladov, so Generali Investments d. o. o., ki je pridobila dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti in pomožne storitve št. 40220-4/2013-10 z dne 23. 4. 2014. Pogodba o opravljanju storitev upravljanja premoženja skupine kritnih skladov med družbo za upravljanje in zavarovalnico je bila sklenjena 1. 3. 2018.

Firma: Generali Investments, družba za upravljanje, d. o. o.
Skrajšana firma: Generali Investments d. o. o.
Sedež: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Matična številka: 5834457
Davčna številka: 56687036

INFORMACIJE O SKRBNIKU

Firma: Abanka Vipava d. d.
Sedež: Slovenska cesta 58, 1000 Ljubljana

Banka Slovenije je Abanki Vipa d. d. izdala dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade z oznako 2/7 dne 18. 9. 2003.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je izdala dovoljenje za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov dne 7. 11. 2018.

Odbor skupine kritnih skladov

Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ima odbor skupine kritnih skladov. Odbor je strokovni organ, ki ga sestavlja pet članov, od tega trije predstavniki varčevalcev in dva predstavnika delodajalcev, ki financirajo pokojninski načrt.

Člani odbora so:

- Mojca Vergan Štirn, predsednica
- Tomaž Boltin, namestnik predsednice
- Tjaša Škerlič, članica
- Primož Stošički, član
- Gregor Wolf, član

4.1.2 Organi upravljanja in vodenja

Organi upravljanja in nadzora upravljavca pokojninskega načrta

Uprava zavarovalnice v letu 2019

Gregor Pilgram, predsednik uprave (od 1. 10. 2019)
 Gabrijel Škof, predsednik uprave (odstop 1. 10. 2019)
 Matija Šenk, član uprave
 Jure Kvaternik, član uprave (odstop 31. 7. 2019)

Nadzorni svet zavarovalnice v letu 2019

Aljoša Tomaž, predsednik (odstop 13. 2. 2019)
 Aleksander Sekavčnik, namestnik predsednika (odstop 13. 2. 2019)
 Tomaž Butina, član (odstop 13. 2. 2019)
 Gregor Pilgram, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024 predsednik od 20. 3. 2019 do 31. 8. 2019
 Luciano Cirinà, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024 in od 1. 9. 2019 predsednik
 Miroslav Bašta, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024
 Miroslav Singer, imenovan za člana od 18. 2. 2019 do 18.2.2024 in od 1. 9. 2019 namestnik predsednika
 Matjaž Pavlin, član, predstavnik zaposlenih
 Borut Šuštaršič, član predstavnik zaposlenih

Z izbrisom družbe Adriatic Slovenica d. d. so prenehali tudi organi upravljanja, zato od 3. januarja 2020 združeno družbo vodi dvočlanska uprava v sestavi Vanja Hrovat, predsednica, Mitja Feri, član uprave, in nadzira nadzorni svet v sestavi Gregor Pilgram, predsednik, Carlo Schiavetti, namestnik predsednika, Stefano Culos, član ter Suzana Meglič, članica.

3. marca 2020 je Katarina Guzej po pridobitvi licence Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje funkcije člana uprave zavarovalnice postala članica uprave Generali zavarovalnice.

4.1.3 Delovanje in pričakovani razvoj kritnega sklada

Predstavitve in delovanje pokojninskega načrta kritnega sklada

Kritni sklad z zajamčenim donosom AS Zajamčeni od 60 je oblikovan na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega varčevanja in je izvajalec kolektivnega in individualnega pokojninskega načrta. Namenjen je osebam starejšim od 60 let, ki so tik pred upokojitvijo in zasleduje manj tvegano naložbeno politiko. Oblikovan je kot ločeno

premoženje in ga upravljavec upravlja v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, izključno v korist članov, z namenom pridobitve pravic iz pokojninskega varčevanja.

Spremembe v delovanju in pričakovani razvoj pokojninskega načrta kritnega sklada

Pri pokojninskih zavarovanjih se je v skladu z zastavljeno strategijo uspešno nadaljevalo s trženjskimi aktivnostmi tudi v letu 2019. Skupaj s Centrom za oskrbo strank in skrbniki za pokojninska zavarovanja se je našim zavarovancem zagotovilo pravočasno in strokovno informacijsko podporo.

Zavarovance se je o poslovanju pokojninskih skladov zavarovalnice ter pomembnosti in ugodnostih varčevanja za varno starost v drugem pokojninskem stebru redno informiralo preko objav na internetni strani in družbenih omrežjih zavarovalnice. Poslovnim partnerjem je bila zagotovljena varna komunikacija in izmenjava datotek z zaupno poslovno vsebino preko spletnega portala AS B2B.

V letu 2019 so bile v skladu z zakonom izvedene spremembe v Pravilih upravljanja skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, Pravilih upravljanja Kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01, v vseh treh Izjavah o naložbeni politiki kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ter Izjavi o naložbeni politiki kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01. Spremembe se nanašajo zlasti na naložbeno politiko kritnih skladov, ki je bila dopolnjena z možnostjo vlaganja v alternativne in specialne investicijske sklade ter spremembo višine skrbniške provizije.

4.1.4 Naložbeni cilji in politika

Naložbeni cilji

Naložbeni cilj kritnega sklada Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60 je dolgoročna kapitalna rast. Pri naložbah kritnega sklada in pri njihovi porazdelitvi upravljavec upošteva, da obdobje varčevanja članov, ki so dopolnili 60 let, v kritnem skladu ni dolgo in da mora sredstva upravljati tako, da bodo njihova sredstva dosegla vsaj zajamčeno donosnost. Upravljavec v tem kritnem skladu zagotavlja donosnost v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister, pristojen za finance. Naložbena politika kritnega sklada je konzervativna, zato je upravljanje osredotočeno na iskanje donosov pri pretežno srednje do nižje tveganih naložbah.

Naložbena politika

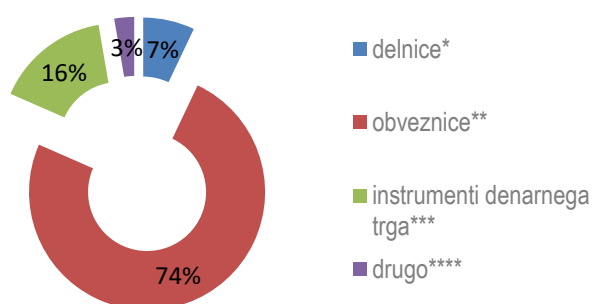
Naložbena politika kritnega sklada je opredeljena kot politika fleksibilne strukture naložb, to je politika doseganja čim boljšega rezultata na kapitalnih trgih ob upoštevanju načela razpršitve in likvidnosti investiranih sredstev ter omejitev, ki jih postavljajo obveznosti kritnega sklada. Upravljavec naložbe upravlja aktivno, zato lahko ob spremembah razmer na kapitalnih trgih pride do večjega premika v strateški strukturi portfelja kritnega sklada.

Upravljavec po potrebi, vendar vsaj enkrat letno, pregleda ustreznost dolgoročne porazdelitve sredstev glede na pričakovana makroekonomska gibanja, geopolitične razmere ter ocene gibanj na kapitalnih trgih na eni strani in potrebe, ki izvirajo iz obveznosti kritnega sklada na drugi strani. Zaradi bližajoče se upokojitve in krajšega obdobja varčevanja članov v starostni skupini nad 60 let, upravljavec pri strateški porazdelitvi sredstev usklajuje fiksno naravo obveznosti kritnega sklada z naložbami v finančne instrumente s fiksnim donosom.

Upravljavec lahko premoženje kritnega sklada naloži v:

- Prenosljive vrednostne papirje in instrumente denarnega trga: dolžniške vrednostne papirje (državne in podjetniške obveznice), instrumente denarnega trga ter lastniške vrednostne papirje (delnice gospodarskih družb oziroma potrdila o njihovem lastništvu), vključno z enotami in delnicami zaprtih investicijskih skladov,
- Denarne depozite in
- Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov (ciljnih skladov).

Struktura naložb na dan 31. 12. 2019

Izpostavljenost po posameznih vrstah naložb kritnega sklada

Izpostavljenost kritnega sklada se lahko posameznim osnovnim vrstam naložb ter posameznim in določenim osebam giblje v naslednjih mejah:

Lastniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ali potrdila o njihovem lastništvu. V to omejitev izpostavljenosti dolžniškimi vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v delniške ciljne sklade.

Dolžniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko od 70 % do 100 % vrednosti sredstev, naloženih v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice (vključno z zamenljivimi obveznicami). V to omejitev izpostavljenosti dolžniškimi vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade.

Instrumenti denarnega trga

Kritni sklad ima lahko skupaj z depoziti do 30 % vrednosti sredstev, naloženih v nižje tvegane naložbe, to so državni in podjetniški instrumenti denarnega trga. V to omejitev izpostavljenosti instrumentom denarnega trga se všttevajo tudi naložbe v ciljne sklade.

Dolžniški finančni instrumenti posebnih kategorij oseb

Kritni sklad ima lahko do 100 % vrednosti sredstev, naloženih v dolžniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izdajo ali zanje jamčijo osebe, do katerih je dopustna višja izpostavljenost. To so Republika Slovenija, Banka Slovenije, druge države članice in države članice OECD ter mednarodne finančne organizacije, ki jim pripada vsaj ena država članica OECD.

Denarni depoziti

Kritni sklad ima lahko skupaj z naložbami v instrumente denarnega trga do 30 % vrednosti sredstev, naloženih v depozite pri bankah. V to omejitev izpostavljenosti se ne všttevajo dodatna likvidna sredstva kritnega sklada.

Enote ali delnice ciljnih (odprtih) skladov (KNPVP in AIS)

Kritni sklad ima lahko največ 70 % sredstev, naloženih v enote ali delnice ciljnih skladov in zaprtih investicijskih skladov, največ 70 % v enote ali delnice ciljnih KNPVP in največ 10% skupaj v enote ali delnice ciljnih (odprtih) AIS. Naložbe v ciljne delniške in obvezniške ter sklade denarnega trga se všttevajo v izpostavljenost kritnega sklada do osnovnih naložb, to je lastniških vrednostnih papirjev, obveznic in instrumentov denarnega trga.

Kratek opis srednjeročne in dolgoročne porazdelitve sredstev

Zaradi pričakovane višje starosti članov in narave obveznosti kritnega sklada prevladujejo srednje do nizko tvegane naložbe z vnaprej določenim (fiksno) nominalnim donosom in relativno manjšimi kratkoročnimi nihanjem. To so dolžniški vrednostni papirji (obveznice) in investicijski skladi, izpostavljeni obvezniškim naložbam. Skupaj je v takšne instrumente naloženih najmanj 70 % vrednosti sredstev. Zaradi doseganja donosnosti nad zajamčeno so dopustne tudi bolj tvegane naložbe, kot so delnice in delniški investicijski skladi, vendar je njihov obseg omejen na 10 % sredstev kritnega sklada. Delež nizko

tveganih naložb v obliki instrumentov denarnega trga ali skladov denarnega trga se lahko občasno poveča vse do 30 %, tako da se lahko portfelj prestrukturira v varnejše, čeprav nizko donosne naložbe. Obseg depozitov kritnega sklada se prilagaja sprotnim potrebam po likvidnosti.

Za varovanje premoženja kritnega sklada pred tržnimi tveganji lahko upravljavec uporablja tehniko zmanjševanja tveganja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov. Ker je pokojninski sklad naložba, namenjena široki populaciji članov, upravljavec skuša doseči čim večjo razpršenost naložb ob iskanju najugodnejših naložbenih možnosti s sprejemljivim tveganjem. Zato naložbe načelno nimajo geografskih, panožnih ali valutnih omejitev.

Zaradi svojega naložbenega cilja in ciljne skupine članov ter ob domnevi pretežno stabilnih tržnih razmer bo imel kritni sklad že na srednji rok približno takšno razmerje med naložbami:

Ciljna struktura naložb	
Nižje tvegane	10%
Srednje tvegane	80%
Višje tvegane	10%

Opredelitev meril in sodil za presojanje uspešnosti ter načina spremljanja uspešnosti poslovanja kritnega sklada

Merilo za presojanje uspešnosti poslovanja kritnega sklada je zajamčena donosnost na čisto vplačilo člana. Kot dopolnilno merilo uspešnosti upravljavec uporablja tudi mere, ki upoštevajo razmerje med doseženo donosnostjo kritnega sklada in tveganostjo njegovih naložb.

Opis splošnih usmeritev upravljavca v zvezi s taktičnimi porazdelitvami sredstev, izbiro finančnih instrumentov in drugih vrst naložb ter izvrševanjem naročil za trgovanje

Taktična porazdelitev sredstev kritnega sklada pomeni kratkoročno odstopanje od njihove strateške srednje in dolgoročne porazdelitve. Pri odločitvah o taktični porazdelitvi upravljavec poleg dolgoročnejših pričakovanj o globalnih kapitalskih trgih upošteva še trenutne tržne razmere in oceno ustreznosti razmerja med vrstami finančnih instrumentov ter njihove regionalne, panožne in valutne porazdelitve. S taktično porazdelitvijo upravljavec izkorišča trenutno stanje na trgih za doseganje čim višje donosnosti, prilagojene tveganju, prednosti in slabosti posameznih vrst finančnih instrumentov (dolžniških, lastniških), znotraj tega pa še posameznih vrednostnih papirjev in instrumentov denarnega trga.

Pri vlaganju v dolžniške finančne instrumente upravljavec poleg zgoraj naštetih elementov in ročnosti obveznosti kritnega sklada ocenjuje relativno podcenjenost/precenjenost dolžniških finančnih instrumentov z vidika njihove ročnosti, kreditne ocene izdajatelja (državni ali podjetniški) ter z vidika valute, v kateri so izdani, čeprav se praviloma vlaga v dolžniške naložbe, nominirane v evrih. Podlaga za izbiro posamezne naložbe je podrobna analiza kreditne ocene izdajatelja, odločitev o ročnosti naložbe pa poleg upoštevanja ročnosti obveznosti kritnega sklada temelji še na pričakovanih spremembah krivulje donosnosti. To velja tako za neposredno nalaganje v dolžniške finančne instrumente, kot za izpostavljenost kritnega sklada dolžniškimi instrumentom prek naložb v investicijske sklade.

Podlaga za izbiro delniških naložb so podrobna analiza izdajatelja in njegove panoge, analiza pravic iz lastniškega finančnega instrumenta, ocena notranje vrednosti naložbe (precenjenosti/podcenjenosti v primerjavi z njeno trenutno in predvideno tržno ceno) ter vpliv naložbe na tveganost portfelja kritnega sklada. Na odločitve o naložbah v delniške ciljne sklade igra pomembno vlogo tudi ocena potreb po razpršitvi z vidika regionalne, panožne in valutne zastopanosti.

Nakupe in prodaje finančnih instrumentov za račun kritnega sklada upravljavec sklepa po načelu najboljše izvedbe. Poleg kriterija cene instrumenta upošteva še kvaliteto borzno-posredniške storitve, mesto trgovanja (praviloma organiziran trg z veliko likvidnostjo instrumentov in transparentnostjo trgovanja), varnost hrambe finančnih instrumentov in zanesljivost poravnave z njimi. Zunaj organiziranega trga upravljavec opravi še podrobno kreditno (bonitetno) oceno strank, s katerimi namerava skleniti posel.

Posle z naložbami vsakega kritnega sklada upravljavec sklepa tako, da prepreči ali pa čim bolj zmanjša nasprotje interesov, ki bi se lahko pojavilo, kadar posle z istimi finančnimi instrumenti sklepa tudi za račun drugih pokojninskih kritnih skladov ali drugega premoženja, ki ga upravlja (drugi kritni skladi, lastno premoženje). Kadar upravičeno domneva, da zaradi slabe likvidnosti naložbe posel ne bi mogel biti izveden po enako ugodnih pogojih, ima vedno prednost posel, sklenjen za račun kritnega sklada.

4.1.5 Tveganja

Tveganje pomeni verjetnost, da bo dejanski donos naložbe, ki je pri kritnem skladu opredeljen kot sprememba vrednosti enote premoženja (v nadaljevanju VEP), drugačen od pričakovanega. Bistveno je razumevanje, da lahko tveganje vpliva na donosnost naložbe negativno ali pozitivno, torej je lahko dejanska donosnost manjša ali večja od pričakovane.

Tveganje je sestavljeno iz finančnih in nefinančnih (operativnih) tveganj. Med finančna tveganja uvrščamo celotno naložbeno, tržno, likvidnostno, kreditno ter tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti. Tržno tveganje sestavljajo tveganje spremembe obrestne mere, valutno tveganje, tveganje sprememb cen lastniških finančnih instrumentov ter tveganje sprememb kreditne sposobnosti izdajateljev, medtem ko so kot nefinančna opredeljena vsa ostala tveganja, združena v sklopu operativnih tveganj.

Finančna tveganja

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali nedoseganja pričakovanega donosa kritnega sklada zaradi spremembe tržnih vrednosti naložb kritnega sklada, ki so posledica spremembe tržnih spremenljivk, kot so: obrestne mere, devizni tečaji, cene lastniških finančnih instrumentov ali spremembe kreditne sposobnosti izdajatelja.

Celotno (naložbeno) tveganje je tveganje, da bo dejanska donosnost kritnega sklada v določenem obdobju drugačna od pričakovane ali od primerljivega indeksa. V sklopu celotnega naložbenega tveganja ima največji pomen tržno tveganje, ki je odvisno od dejavnikov, ki vplivajo na vse ali večino naložb kritnega sklada.

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki nastopi takrat, kadar se lahko za izplačilo večjega števila enot premoženja zagotovi denarna sredstva le tako, da se naložbe proda po neugodni ceni, s čimer se pomembneje zmanjša donosnost njegovega premoženja.

Kreditno tveganje je tveganje, da lahko v poslovnem sodelovanju z nasprotno stranko v poslu s premoženjem kritnega sklada pride do razlik med dejanskimi in pogodbeno ter zakonsko določenimi pravili in načini izpolnitve obveznosti. Zajema:

- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v pogodbeno določenem roku ali obsegu ali da obveznosti ne bo nikoli izpolnila;
- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v skladu z drugimi pogodbenimi ali zakonskimi določili.

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti je tveganje, da bo vrednost sredstev člana kritnega sklada nižja od zajamčene vrednosti njegovih sredstev. Tveganje izhaja iz naložbenega tveganja in se ga meri s sprotnim spremljanjem gibanja dejanske in zajamčene donosnosti kritnega sklada.

Operativna (nefinančna) tveganja

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube znotraj kritnega sklada zaradi neustreznih notranjih procesov in nepravilnega ravnanja ljudi oziroma delovanja sistemov upravljavca kritnega sklada ali zaradi zunanjih dogodkov in dejanj. Operativno tveganje je nefinančno tveganje, ki se pojavlja vsakodnevno, ob vsakem poslovnem delovanju zavarovalnice od znotraj, zaradi napak, ali od zunaj, kot posledica naravnih katastrof, kriminala, nestabilnosti trga.

4.1.6 Članstvo kritnega sklada

Podatki o številu in spremembah članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu

Ob koncu leta 2019 se je število članov kritnega sklada glede na konec predhodnega leta povečalo za 78 članov, pri čemer se je število moških povečalo za 47 članov in število žensk za 31 članov. Med člani z 58 odstotki prevladujejo moški.

Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu po starostni strukturi in spolu 2019

Starostno obdobje in spol	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 1.1.2019	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 31.12.2019	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 1.1.2018	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 31.12.2018
od 20 let do 25 let	3	2	3	3
moški	3	2	3	3
ženske	-	-	-	-
od 25 let do 30 let	8	5	7	8
moški	4	3	3	4
ženske	4	2	4	4
od 30 let do 35 let	27	27	36	27
moški	17	17	22	17
ženske	10	10	14	10
od 35 let do 40 let	66	65	66	66
moški	30	33	32	30
ženske	36	32	34	36
od 40 let do 45 let	85	92	81	85
moški	38	44	38	38
ženske	47	48	43	47
od 45 let do 50 let	79	76	75	79
moški	39	36	36	39
ženske	40	40	39	40
od 50 let do 55 let	91	94	92	91
moški	47	48	51	47
ženske	44	46	41	44
od 55 let do 60 let	91	112	80	91
moški	56	66	49	56
ženske	35	46	31	35
od 60 let do 65 let	227	275	175	227
moški	154	180	121	154
ženske	73	95	54	73
od 65 let do 70 let	14	19	7	14
moški	14	18	7	14
ženske	-	1	-	-
od 70 let dalje	1	3	1	1
moški	1	3	1	1
ženske	-	-	-	-
Skupaj	692	770	623	692

Na dan 31. 12. 2019 je 155 članov kritnega sklada zadržalo pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu (na dan 31. 12. 2018 pa 116 članov).

Spremembe v številu članov kritnega sklada zaradi prihodov in odhodov

	2019	2018
Število članov, ki imajo sredstva v kritnem skladu na dan 1.1.	692	623
prihod novih članov	133	110
redna prenehanja	43	34
izredna prenehanja	12	7
Število članov na dan 31.12.	770	692

V letu 2019 je v varčevanje vstopilo 133 novih članov, 154 članov so svoja sredstva prenesli iz drugih kritnih skladov v skupini, od tega so trije člani prestopili iz kritnega sklada AS Drzni do 50, 149 članov iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60 in dva člana iz kritnega sklada PN-A01. 23 članov je prestopilo od drugega izvajalca, 43 članov se je odločilo za redno prekinitve varčevanja, pri dvanajstih članih pa je prišlo do izrednega prenehanja varčevanja.

4.1.7 Stroški in provizije kritnega sklada

Vstopni in izstopni stroški ter provizije za upravljanje kritnega sklada

Upravljevec kritnega sklada je upravičen do povračila vstopnih stroškov, upravljavske provizije in izstopnih stroškov.

Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Provizija za upravljanje kritnega sklada

Za leto 2019 znaša upravljavska provizija za kritni sklad 1 % na letni ravni (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %).

Drugi stroški za upravljanje kritnega sklada

Zavarovalnica med druge stroške uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je upravičen kritni sklad skladno s pokojninskim načrtom.

Drugi stroški, do katerih je upravičena zavarovalnica

Zavarovalnica je upravičena dati nalog, da se iz sredstev kritnega sklada izvršijo tudi plačila drugih stroškov njegovega poslovanja, in sicer stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja, upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško-depotnih družb; stroškov vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega deleža stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom družbe za upravljanje z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa; stroškov plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik, stroškov revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroškov zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila kritnega sklada; stroškov obveščanja članov kritnega sklada in drugih predpisov, ki zahtevajo obveščanje članov kritnega sklada v skladu z veljavno zakonodajo; stroškov uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada, za račun kritnega sklada; stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun posameznega kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper skrbnika premoženja kritnega sklada če bi s svojim ravnanjem premoženju kritnega sklada povzročil škodo; davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma prometom s tem premoženjem; stroškov obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu z veljavno zakonodajo najema zavarovalnica za račun kritnega sklada; stroškov skrbniških storitev skrbnika; stroškov v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Drugi stroški, ki neposredno bremenijo kritni sklad

Pokojninski kritni sklad, katerega upravljevec so Generali Investments d. o. o., je leta 2019 evidentiral za 7.630 evrov drugih odhodkov upravljanja naložb, ki neposredno bremenijo sredstva kritnega sklada, kar je 66 odstotkov več kot v letu 2018.

Provizije in drugi stroški, do katerih je upravičen skrbnik kritnega sklada

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja kritnega sklada, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika. Z dnem 1. 11. 2019, ko so začele veljati spremembe Pravil upravljanja skupine kritnih skladov, se je spremenila višina provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki letno znaša 0,058 % povprečne letne ČVS, pri čemer znaša minimalni mesečni znesek provizije v prvem letu od začetka veljavnosti dalje 350 evrov, nato pa 550 evrov.

Skrbnik premoženja sme iz sredstev kritnega sklada izvršiti tudi plačila stroškov plačilnega prometa kritnega sklada, stroškov provizij in drugih stroškov, povezanih s pogodbo med njim in klirinško-depotno družbo, stroškov vnosov in izvršitev nalogov v zvezi z razpolaganjem s premoženjem kritnega sklada ter stroškov vodenja računa in hrambe finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah, prav tako pa tudi stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper zavarovalnico, če bi s svojim ravnanjem kritnega sklada povzročila škodo.

4.1.8 Gospodarsko okolje v letu 2019

Realni sektor leta 2019 v Sloveniji

Gospodarska rast v Sloveniji je v letu 2019 bila počasnejša kot v letu 2018. Po zadnjih podatkih Statističnega urada je rast gospodarstva znašala 2,4 % na letni ravni. K rasti sta prispevala izvozna dejavnost in investicije. Pozitivna gospodarska dinamika se je odrazila tudi na trgu dela. Stopnja brezposelnosti je po zadnjih podatkih Zavoda za zaposlovanje znašala 7,7 %, kar je malenkostno nižje kot preteklo leto. Na zavodu je bilo na koncu leta registriranih 75.292 brezposelnih oseb. Izboljšanje na trgu dela je privedlo tudi do rasti plač in deficita kadrov v nekaterih dejavnostih. Povprečna mesečna neto plača je po zadnjih podatkih Statističnega urada znašala 1.133,50 €, kar je 4,3 % več kot v enakem obdobju lani. Rast cen življenjskih dobrin ostaja razmeroma nizka. Na koncu leta je stopnja rasti cen znašala 1,8 % na letni ravni.

Finančni trgi v letu 2019

Globalni delniški trgi so v letu 2019 rastle. Po korekciji v zadnjem četrtletju leta 2018, se je leto začelo z okrevanjem in že do poletja so trgi nadoknadili izgubljeno. Rast se je nadaljevala tudi v drugi polovici leta, ko so glavni svetovni delniški indeksi dosegli svoje zgodovinske vrhove. Razviti trgi so se podražili bolj kot trgi držav v razvoju. Pričakovanja glede gospodarske rasti so se v letu znižala in makroekonomski kazalci so kazali slabšo sliko kot v prejšnjih letih. Centralne banke so kot protiukrep pokazale, da še niso izčrpale vseh svojih možnosti in zopet začele z bolj mehko monetarno politiko. Zahtevane donosnosti do dospelja na dolžniške vrednostne papirje so se znižale, v nekaterih primerih tudi do rekordno nizkih obrestnih mer. V zadnjem delu leta je prišlo do napredka pri pogajanjih glede trgovskega sporazuma med ZDA in Kitajsko. Tudi negotovost glede izstopa Velike Britanije iz Evropske Unije je postala manj tvegana.

Razviti trgi

Gospodarstvo ZDA je, po zadnjih podatkih, v letu 2019 rastlo počasneje kot lani. Stopnja brezposelnosti je tekom leta upadla na nizkih 3,5 %. To je bila najnižja brezposelnost po letu 1969, oziroma najnižje v zadnjega pol stoletja. Po raziskavah univerze v Michiganu je bilo zaupanje potrošnika visoko, tako kot v letih pred tem. Na drugi strani, pa so ameriška podjetja imela slabše obete. Negotovost glede trgovinskih vojn in uvozne tarife, ki sta jih naznanili ZDA in Kitajska, so obete najbolj znižali v predelovalni panogi. Nastopil je čas, ko je bila ameriška centralna banka prisiljena delovati. FED, ki je v prejšnjem letu štirikrat dvignila ključno obrestno mero, je letos le to trikrat znižala, vsakič za 25 bazičnih točk. Ta tako na koncu leta znaša 1,75 odstotka. V letu 2020 se ne pričakuje sprememb obrestnih mer centralne banke. Ob zaključku lanskega leta so tržna pričakovanja nakazovala dva dviga obrestne mere. Tako je FED prinesel na trg presenečenje. Posledice so se prevalele tudi na finančne trge. Zahtevana donosnost do dospelja na 10-letno ameriško državno obveznico, ki se je večino lanskega leta gibala nad 3 odstotki, se je znižala in konec poletja upadla pod 1,5 odstotka. Ameriška delniška indeksa S&P 500 in Dow Jones sta se povzpela na svoja zgodovinska vrhova. V decembru je prišlo do delnega sporazuma o tarifah med ZDA in

Kitajsko, kar je trg še dodatno spodbudilo k rasti. V prihodnosti naj bi Kitajska povečala uvoz ameriških dobrin in tako znižala svoj trgovinski presežek z ZDA. Podobno kot v ZDA se je gospodarska rast ohladila tudi na stari celini. V največjem evropskem gospodarstvu, Nemčiji, je bila le ta manjša od 1 odstotka na letni ravni. Izvozno usmerjeno nemško gospodarstvo je občutilo trgovinsko vojno kot posledica upada povpraševanja za nemškimi dobrinami. Za razliko od ZDA, je bilo zaupanje potrošnika v evro območju nizko. Potrošnik je bil glavna sila evropskega okrevanja v prejšnjih letih. Znižala se je tudi inflacija, ki se je v zadnjem delu leta gibala okoli 1 odstotka na letni ravni. ECB je na septembrskem zasedanju znižala svojo depozitno mero, ki jo obračuna bankam za depozite, na negativnega 0,5 odstotka. To je bilo znižanje za 10 bazičnih točk. Ponovno so uvedli tudi odkupe obveznic na sekundarnem trgu. Nakupe v višini 20 milijard mesečno bodo izvajali dokler bo to potrebno. Dodatna likvidnost na trgu se je odrazila v nižjih zahtevanih donosnostih na državnih in podjetniških obveznicah. Donosnost do dospelja na 10-letno nemško državno obveznico se je v letu 2019 zopet spustila v negativno območje in je pri negativnih 0,7 odstotka dosegla svoj zgodovinski minimum. V Veliki Britaniji je na volitvah uspelo mandatarju Johnsonu in njegovi konservativni stranki dobiti največjo večino po letu 1987, ko je to uspelo Thatcherjevi. To je razjasnilo pot o ločitvi Britanije iz EU, saj ima sedaj Johnson podporo za izvedbo svojega plana. Vrednost britanskega funta je v zadnjem četrtletju občutno poskočila.

Trgi v razvoju

Delniški trgi v glavnih gospodarstvih držav v razvoju so se prav tako, kot trgi v razvitem svetu podražili. A kljub temu jim ni uspelo zrasti nad najvišje tečaje dosežene v letu 2018. Negotovost zaradi trgovinskih vojn in ohlajanje globalne gospodarske rasti sta bila ključna. Večina valut držav v razvoju je v letu 2019 izgubila na vrednosti napram ameriškemu dolarju, kar je tudi razlog za nižje donose naložb v teh državah. Gospodarska rast na Kitajskem je po zadnjih podatkih znašala 6 odstotkov. Kljub temu, da je to še vedno višja stopnja rasti gospodarstva kot v razvitem svetu, je bila to najnižja ekspanzija ekonomije po letu 1992, ko je Deng Šjaoping uvajal svoje ekonomske reforme. Kitajska centralna banka se je odzvala z znižanjem zahtevanih rezerv, ki jih je obvezan držati bančni sektor. To je sprostilo dodatno likvidnost v gospodarstvo. Indija, ki je bila še lani najhitrejše rastoče veliko gospodarstvo v razvoju, je doživela padec gospodarske rasti, ki je po zadnjih podatkih znašala 4,5 odstotka. Tekom leta se je zviševala tudi brezposelnost. Brazilsko gospodarstvo je tako kot leto nazaj, imelo zelo nizko gospodarsko rast. Skrajno desni vladi predsednika Bolsonaro ni uspelo izpeljati pokojninske reforme. Vlada je bila tudi pod mednarodnimi pritiski, zaradi slabe kontrole nad varovanjem amazonskega tropskega gozda, kjer se je število namernih požarov zelo povečalo. Med državami BRIK so najvišjo rast zabeležile naložbe v Rusiji. Rusija, katere glavni izvoz predstavlja surova nafta in njeni derivati je profitirala zaradi dviga cen tega najpomembnejšega energenta. Sodček surove nafte se je v letu podražil za okoli 10 dolarjev.

Najpomembnejši poslovni dogodki, ki so vplivali na poslovanje kritnega sklada pokojninskih varčevanj v letu 2019

Na poslovanje kritnega sklada so v letu 2019 vplivale razmere na trgu dolžniških vrednostnih papirjev in na trgu delnic. Leto 2019 je za delniške trge bilo zelo uspešno. Svetovni delniški indeks MSCI je zrasel za nekaj več kot 29 %. Ukrepanje centralnih bank z znižanjem obrestnih mer in ponovnim programom odkupov obveznic so rast delniških naložb okrepili. Na trgu obveznic so obrestne mere na državni dolg evropskih držav na nizkih nivojih, kar nosi nizek potencial nadaljnje apreciacije obveznic. Na trgu podjetniških obveznic so bil kreditni pribitki na rekordno nizkih ravneh. Geopolitična tveganja in dogajanja so skozi leto 2019 vplivala na borzni sentiment, ki so se v zadnjem kvartalu leta močno zmanjšala z dogovorom med ZDA in Kitajsko glede trgovinskega spora in dogovorom glede izstopa Združenega kraljestva iz EU.

4.1.9 Poslovanje kritnega sklada v letu 2019

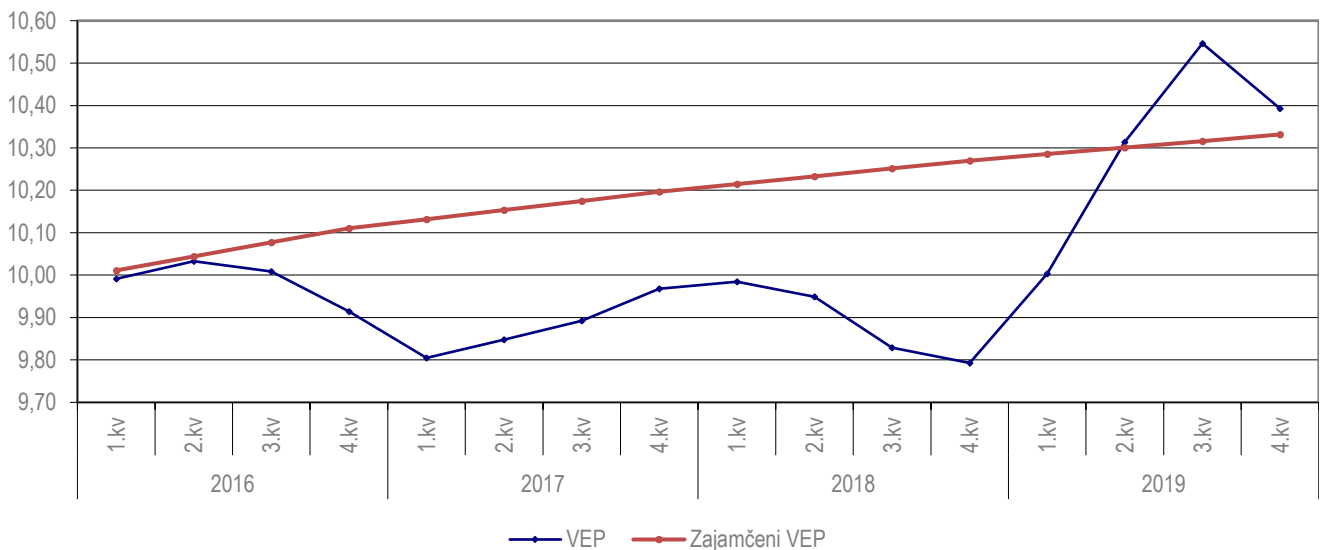
Kritni sklad je v letu 2019 realiziral 6,12 % donos, medtem ko je zajamčeni donos s strani zavarovalnice znašal 0,60 %. Kritni sklad je skozi leto večino sredstev vlagal v obvezniške naložbe, zgolj do 10 % pa tudi v delnice in delniške investicijske sklade. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so v povprečju predstavljale okoli 75 % sklada in so pretežno sestavljene iz obveznic Evropskih držav in podjetij, skladno s pričakovanji o dvigu inflacije je del sredstev v obvezniških naložbah investiran v obveznice, ki so vezane na inflacijo. Večji del sredstev je bil skladno s pričakovanji o rasti obrestnih mer tudi v denarnih sredstvih in denarnem skladu, okoli 10 %.

Donosnost kritnega sklada

Ustvarjeni donos na zadnji dan posameznega četrtletja v odstotkih za obdobje od oblikovanja kritnega sklada do 31.12.2019

Gibanje VEP kritnega sklada do 31.12.2019

Vrednostni prikaz enote premoženja sklada

Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	na dan 01.01.2019	na dan 31.12.2019	Δ VEP v %	na dan 01.01.2018	na dan 31.12.2018	Δ VEP v %
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	9,79	10,39	6,12%	9,97	9,79	-1,76%

Izkaz gibanja vrednosti in števila enot premoženja

Vrednosti na zadnji dan meseca	na dan 31.12.2019		na dan 31.12.2018	
	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja
na začetku leta 1.1.	9,79	273.044,39	9,97	202.293,26
januar	9,88	280.851,71	9,94	220.384,52
februar	9,87	317.216,75	9,89	228.022,31
marec	10,00	320.496,54	9,98	230.290,08
april	10,06	326.196,72	9,97	233.674,61
maj	10,08	326.067,60	9,87	240.658,84
junij	10,31	327.740,40	9,95	242.960,24
julij	10,46	333.379,04	9,93	244.421,77
avgust	10,60	334.708,09	9,86	254.128,14
september	10,55	338.216,29	9,83	257.466,81
oktober	10,47	338.261,32	9,78	260.261,57
november	10,43	340.188,05	9,77	267.609,43
na koncu leta 31.12.	10,39	346.613,40	9,79	273.044,39

V nadaljevanju je predstavljena dejanska donosnost kritnega sklada v primerjavi z zajamčeno donosnostjo za leto 2019.

Prikaz dejanskega in zajamčenega donosa

Pokojninska varčevanja	2019	2018
Dejanska donosnost naložb v obdobju	6,12%	-1,76%
Zahtevana (zajamčena) donosnost	0,60%	0,72%
Razlika obrestnih mer	5,52%	-2,48%

Generali Investments d. o. o. kot upravljavec kritnega sklada zagotavlja članom najmanj donos v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister, pristojen za finance.

Finančni rezultat

v EUR	2019	2018	Indeks
Finančni prihodki	348.368	94.702	367,9
Finančni odhodki	(106.427)	(100.703)	105,7
Rezultat iz naložbenja	241.940	(6.001)	-4.031,4
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	(45.962)	(32.509)	141,4
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem	195.978	(38.510)	-508,9

Finančni prihodki v izkazu poslovnega izida predstavljajo prihodke od obresti, dividend in deležev, dobičke pri odtujitvah finančnih naložb, prevrednotovalne finančne prihodke in druge finančne prihodke. Upravljavec kritnega sklada je v letu 2019 realiziral za 348.368 evrov finančnih prihodkov, kar je za 253.666 evrov več kot v predhodnem letu. Med finančnimi prihodki predstavljajo najvišji 79,53-odstotni delež prevrednotovalni finančni prihodki in 11 % dobički pri odtujitvi finančnih naložb. Preostali del se nanaša na prihodke od obresti (9,43 %).

Finančni odhodki so odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti, prevrednotovalni finančni odhodki, izgube pri odtujitvah finančnih naložb in drugi finančni odhodki. Finančni odhodki so v letu 2019 znašali 106.427 evrov in se nanašajo na prevrednotovalne finančne odhodke, ki so odvisni od dogajanja na kapitalskih trgih. V primerjavi s predhodnim letom so porasli za 5,7 % oziroma za 5.724 evrov.

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada so glede na preteklo leto višji za 41,4 % (oziroma za 13.453 evrov). Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (z 71,4 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višje za 9.173 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov. V manjšem obsegu se odhodki nanašajo še na odhodke v zvezi z banko skrbnico (v vrednosti 5.506 evrov), na odhodke za revidiranje (v vrednosti 7.613 evrov) in na druge odhodke (v vrednosti 17 evrov).

Več o finančnem rezultatu kritnega sklada podajamo v pojasnilih k izkazu poslovnega izida v nadaljevanju (poglavje 4.7).

Finančni položaj

Sredstva članov kritnega sklada pokojninskih varčevanj so na dan 31. 12. 2019 znašala 3.611.179 evra, kar je 35 odstotkov več kot leto poprej. Konec leta 2019 med sredstvi članov kritnega sklada z 92,8-odstotkom prevladujejo finančne naložbe, preostali del se nanaša denarna sredstva na računih bank in na terjatve.

Izkaz finančnega položaja po strukturi sredstev in obveznosti

v EUR	31.12.2019	Delež	31.12.2018	Delež
SREDSTVA	3.611.179	100%	2.680.761	100%
Finančne naložbe	3.352.791	92,8%	2.253.616	84,1%
Terjatve	75.161	2,1%	63.117	2,4%
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	183.227	5,1%	364.028	13,6%
Zunajbilančna sredstva	519		66.482	2,5%
OBVEZNOSTI	3.611.163	100%	2.680.763	100%
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.602.249	99,8%	2.673.896	99,7%
Poslovne obveznosti	4.034	0,1%	2.967	0,1%
Druge obveznosti	4.880	0,1%	3.900	0,1%
Zunajbilančne obveznosti	519		66.482	2,5%

V strukturi obveznosti predstavljajo zavarovalno-tehnične rezervacije 99,8 % in se gibljejo v okviru lanskoletnega obsega z 35 % nominalnim porastom glede na leto poprej.

Več o upravljanju s sredstvi članov kritnega sklada podajamo v nadaljevanju (poglavje 4.6.).

4.2 IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

Leta 2019 je bila donosnost čistih sredstev pozitivna z 5,83 %. Stroški kritnega sklada predstavljajo 1,37 % povprečne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada (v letu 2018 pa 1,34 %), kazalnik stroškov poslovanja pa je glede na vplačila v letu 2019 nižji kot v letu 2018 in znaša 6,70 %.

Med stroške poslovanja sodijo odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada ter drugi odhodki. Vplačila so v primerjavi s predhodnim letom porasla za 67,86 odstotkov, kar je več od rasti leta 2018/2017, zaradi večjega obsega novih vplačil v primerjavi z letom 2018. Povprečna izplačana odkupna vrednost je v letu 2019 znašala 3.237 evrov in je bila višja od povprečne izplačane odkupne vrednosti v letu 2018, kar pomeni, da so se odkupi v primerjavi s predhodnim letom povečali.

Donosnost čistih sredstev kritnega sklada

	Leto 2019	Leto 2018
Čisti dobiček kritnega sklada obračunskega obdobja (v EUR)	195.978	(38.510)
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	3.363.190	2.430.232
Donosnost čistih sredstev kritnega sklada (v %)	5,83%	-1,58%

Kazalnik stroškov poslovanja

	Leto 2019	Leto 2018
Stroški poslovanja (v EUR)	45.962	32.509
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	3.363.190	2.430.232
Kazalnik stroškov poslovanja (v %)	1,37%	1,34%

Stroški poslovanja v % od vplačil

	Leto 2019	Leto 2018
Stroški poslovanja (v EUR)	45.962	32.509
Vplačila (v EUR)	686.358	408.896
Stroški poslovanja v % od vplačil	6,70%	7,95%

Rast vplačil (indeks)

	Leto 2019	Leto 2018
Vplačila v tekočem letu (v EUR)	686.358	408.896
Vplačila v preteklem letu (v EUR)	408.896	372.282
Rast vplačil (indeks)	167,86	109,84

Povprečna izplačana odkupna vrednost

	Leto 2019	Leto 2018
Obračunane odkupne vrednosti (v EUR)	226.614	79.944
Število obračunov odkupne vrednosti (v EUR)	70	45
Povprečna izplačana odkupna vrednost (v EUR)	3.237	1.777

B. III RAČUNOVODSKI IZKAZI KRITNEGA SKLADA AS ZAJAMČENI OD 60**4.3 RAČUNOVODSKI IZKAZI****4.3.1 Bilanca stanja kritnega sklada**

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019

v EUR	Pojasnilo	31.12.2019	31.12.2018
SREDSTVA		3.611.179	2.680.761
Finančne naložbe	4.6.2	3.352.791	2.253.616
merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, od tega:		-	494.556
-lastniški vrednostni papirji		-	494.556
merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:		3.352.791	1.759.060
-dolžniški vrednostni papirji		2.514.615	1.344.541
-lastniški vrednostni papirji		838.176	414.519
Terjatve	4.6.3	75.161	63.117
Druge terjatve		75.161	63.117
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	4.6.4	183.227	364.028
Zunajbilančna sredstva		519	66.482
Druge zunajbilančna sredstva		519	66.482
OBVEZNOSTI		3.611.163	2.680.763
Zavarovalno-tehnične rezervacije	4.6.5	3.602.249	2.673.896
Matematične rezervacije za pripisan donos kritnega sklada		148.458	(32.465)
Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP)		3.453.791	2.706.361
Poslovne obveznosti	4.6.6	4.034	2.967
Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov		481	-
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada		2.939	2.176
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada		-	421
Druge poslovne obveznosti		614	370
Druge obveznosti	4.6.6	4.880	3.900
Zunajbilančne obveznosti		519	66.482
Druge zunajbilančne obveznosti		519	66.482

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 155 so sestavni del računovodskih izkazov.

4.3.2 Izkaz poslovnega izida kritnega sklada

Izkaz poslovnega izida za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

v EUR	Pojasnilo	2019	2018
Finančni prihodki	4.7.2	348.368	94.702
Prihodki od obresti		32.837	13.329
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		38.461	9.681
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		277.070	71.674
Drugi finančni prihodki		-	17
Finančni odhodki	4.7.2	(106.427)	(100.703)
Odhodki za obresti		-	(1)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		-	(7.628)
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		(106.427)	(93.074)
Rezultat iz naložbenja		241.940	(6.001)
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	4.7.6	(45.962)	(32.509)
Provizija za upravljanje		(32.826)	(23.653)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico		(5.506)	(4.264)
Odhodki v zvezi z revidiranjem		(7.613)	(4.566)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		-	(8)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		(17)	(17)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem		195.978	(38.510)

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 155 so sestavni del računovodskih izkazov.

4.3.3 Izkaz pripisa dobička kritnega sklada

Izkaz pripisa dobička kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

v EUR	2019	2018
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja		
(1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja		
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	2.676.025	2.018.559
2. Vplačane enote premoženja	966.957	779.463
3. Izplačane enote premoženja	(225.999)	(80.539)
4. Presežek iz prevrednotenja	(8.566)	(2.949)
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	195.978	(38.510)
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	3.604.395	2.676.025
(2) Izkaz gibanja števila enot premoženja		
1. Začetno število enot premoženja	273.044	202.293
2. Število vplačanih enot premoženja	95.785	78.891
3. Število izplačanih enot premoženja	(22.216)	(8.140)
4. Končno število enot premoženja	346.613	273.044

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 155 so sestavni del računovodskih izkazov.

4.3.4 Izkaz denarnih tokov kritnega sklada

Izkaz denarnih tokov kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

v EUR	Pojasnilo	2019	2018
Prejemki od vplačil premij članov kritega sklada	4.7.1	686.358	408.896
Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov	4.7.4	(203.020)	(68.166)
Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	4.7.5	284.283	371.954
iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		284.283	371.954
Izdatki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:		(22.514)	(10.673)
na drug kritni sklad, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		(22.514)	(10.673)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja		745.107	702.011
Prejemki pri prodaji finančnih naložb		549.674	148.779
Izdatki pri nakupu finančnih naložb		(1.415.477)	(764.659)
Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)		32.837	13.329
Izdatki za plačilo drugih obveznosti		(92.942)	(50.793)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja		(925.908)	(653.344)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja		(180.801)	48.667
Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada		364.028	315.361
Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	4.6.4	183.227	364.028

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 155 so sestavni del računovodskih izkazov.

4.3.5 Izkaz premoženja kritnega sklada

Premoženje kritnega sklada je porazdeljeno skladno s pravili pokojninskega načrta in naložbeno politiko kritnega sklada kot tudi z ZPIZ-2. Pri izbiri naložb upravljavec sledi načelom varnosti, donosnosti in likvidnosti. Naložbe kritnega sklada so razvrščene kot prikazuje spodnja tabela.

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2019

v EUR	31.12.2019 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	3.611.179		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	3.352.791	92,84%	70% do 100% (državne do 100%)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	0		do 10% (do 70% v enote ali delnice ciljnih skladov in zaprtih investicijskih skladov)
instrumenti denarnega trga	258.388	7,16%	do 30%

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2018

v EUR	31.12.2018 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	2.680.761		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	2.253.616	84,07%	70% do 100% (državne do 100%)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	0	0,00%	do 10% (do 70% v enote obvezniških, delniških in denarnih skladih)
instrumenti denarnega trga	427.145	15,93%	do 30%

4.4 TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA

4.4.1 Podlaga za pripravo računovodskih izkazov in letnega poročila kritnega sklada

Računovodski izkazi kritnega sklada in letno poročilo (poslovno poročilo in računovodsko poročilo) pokojninskega kritnega sklada je za leto 2019 sestavljeno v skladu z ZPIZ-2, s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi 2. točke 256. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 90/12, 102/12, 56/13, 63/13-ZS-K in po zadnji spremembi v Uradnem listu RS, št. 12/18 izdanem z dne 26. 2. 2018), z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in z njegovimi dopolnitvami in z drugimi predpisi, izdanimi na podlagi ZPIZ-2. Med podzakonskimi akti, izdanimi na podlagi Zakona o zavarovalništvu (v nadaljevanju ZZavar), je za sestavo računovodskih informacij pomemben tudi Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanju računovodskih izkazov (Ur. l. RS št. 95/02, 30/03 in 128/06).

Funkcijska in poročevalska valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, kar je funkcijska in poročevalska valuta upravljavca Adriatic Slovenica d. d.. Prav tako so v evrih predstavljena vsa razkritja računovodskih izkazov. Zaradi zaokroževanja podatkov se lahko pri seštevanju posameznih postavk pojavljajo računске razlike.

4.4.2 Povzetek pomembnejših računovodskih usmeritev

Pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov, so predstavljene v nadaljevanju. Te usmeritve so bile dosledno upoštevane pri računovodskih izkazih kritnega sklada za leto 2019 in se v primerjavi s predhodnim letom niso spremenile.

Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih instrumentov kritnega sklada in so finančna sredstva, ki jih ima upravljavalec, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, pokrivala bodoče obveznosti iz pogodb kolektivnega in individualnega dodatnega pokojninskega varčevanja ter morebitne izgube zaradi tveganj iz poslov za ta varčevanja.

Vrste finančnih sredstev

Glede na namen pridobitve se ob začetnem pripoznanju finančna sredstva razvrstijo v:

- finančna sredstva v posesti do zapadlosti,
- razpoložljiva za prodajo,
- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih upravljavalec nedvoumno namerava in zmore posedovati do zapadlosti v plačilo.

Po začetnem pripoznanju upravljavalec meri finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Poštena vrednost dolgoročnega vrednostnega papirja iz te skupine je lahko začasno manjša od njegove knjigovodske vrednosti, ne da bi to povzročilo oslabitev naložbe, razen v primeru tveganja sprememb finančnega položaja izdajatelja.

Obresti, izračunane po efektivni obrestni meri, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizpeljana finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo in niso razvrščena v katero od prej navedenih skupin.

Ob začetnem pripoznanju se naložba izmeri po pošteni vrednosti oziroma nabavni vrednosti, za katere ni mogoče izmeriti poštene vrednosti, in sicer s presojanjem potrebe po oslavitvi (če vrednostni papir ne kotira), vključujoč vse transakcijske stroške posla. Obresti dolžniških vrednostnih papirjev v okviru skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se izračunajo z uporabo metode efektivne obrestne mere in so izkazane v izkazu uspeha. Finančno sredstvo, razpoložljivo za prodajo, se pripozna z datumom trgovanja.

Spremembe v pošteni vrednosti vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivi za prodajo, se pripoznajo glede na vsebino nastanka spremembe poštene vrednosti. Tako se tečajne razlike za dolžniške vrednostne papirje pripoznajo v izkazu poslovnega izida, druge spremembe (sprememba tržnega tečaja npr.) pa se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Pri lastniških vrednostnih papirjih se vse spremembe poštene vrednosti pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu. Pri prodaji ali slabitvi vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivi za prodajo, se nabrane prilagoditve v drugem vseobsegajočem donosu odpravijo in učinki izkažejo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, so razdeljena v dve podskupini, in sicer v podskupino »namenjeno trgovanju« (TRA) in podskupino »ob začetnem pripoznanju« (FVD):

- v podskupino »namenjeno trgovanju« je tako razvrščeno vsako (kratkorочно) finančno sredstvo, ki ga je pridobila zaradi trgovanja, ali za katero obstajajo dokazi o nedavnem kratkoročnem pobiranju dobičkov in vse izpeljane finančne instrumente, ki niso pogodba o finančnem poroštvi. V to skupino se uvrščajo tudi izpeljani finančni instrumenti, ki jih upravljavec uporablja za varovanje pred tveganji, ker upravljavec ne uporablja posebnih pravil računovodskega obravnavanja varovanj pred tveganji in
- v podskupino »ob začetnem pripoznanju« družba razvršča finančna sredstva vezana na dolgoročne zavarovalne pogodbe, s katerimi varčevalec prevzema naložbeno tveganje, in finančna sredstva z namenom odprave ali znatnega zmanjšanja nedoslednosti pri merjenju ali pripoznavanju ("slaba računovodska rešitev"), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti ali pripoznavanja dobičkov in izgub na različnih podlagah.

Finančna sredstva, ki so razvrščena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, so prvotno pripoznana po pošteni vrednosti, stroški nakupa pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti teh finančnih sredstev, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

Poštena vrednost

Po pošteni vrednosti se izkazujejo finančna sredstva izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Posojila, depoziti in finančne terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo so izkazani po odplačni vrednosti po metodi diskontiranja vrednosti prihodnjih denarnih tokov z uporabo efektivnih obrestnih mer, zmanjšani za oslavitve.

Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Odvisna je od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih družba lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za kotirajoča finančna sredstva (lastniške in dolžniške vrednostne papirje), za katere obstaja cena na delujočem trgu vrednostnih papirjev, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega sredstva in kotirajoče tržne cene oziroma zaključnega tečaja na dan bilance stanja. Ustrezen zaključni tečaj upravljavec izbere glede na vrsto finančne naložbe in glede na organiziran trg vrednostnih papirjev na katerem finančna naložba kotira.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **lastniških vrednostnih papirjev** sproti presoja kriterij aktivnosti trga, pri čemer zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z vrednostnim papirjem trgovalo, ne sme biti starejši od meseca dni in uporabljeni tečaj mora temeljiti na ustreznih likvidnosti oziroma mora promet na dan tečaja (redni posli, brez svežnjevi) znašati vsaj 20% vrednosti celotne pozicije vrednostnega papirja (tržna vrednost zadnjega vrednotenja) ali v absolutnem znesku najmanj 50.000 evrov. Kot kriterij se upošteva manjšo izmed vrednosti.

Upravljaec pri oceni poštene vrednosti **dolžniških vrednostnih papirjev** s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, za vrednotenje na dan bilance stanja določi tečaj na podlagi zaključnega tečaja, objavljenega na borzi, na dan bilance stanja. V kolikor podatka o zaključnem tečaju na dan bilance stanja za posamezen dolžniški vrednostni papir ni, se uporabi zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z dolžniškim vrednostnim papirjem trgovalo, ki pa ne sme biti starejši od meseca dni. Uporabljeni zaključni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti, pri čemer mora skupni obseg sklenjenih poslov na ta dan znašati najmanj 500.000 evrov. V primeru, da objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti se za izračuna poštene vrednosti na podlagi ponudbenega (BID) tečaja objavljenega na dan bilance stanja v sistemu Bloomberg iz vira BVAL (Bloomberg Valuation Service) ali na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti dolžniškega vrednostnega papirja. Poštena vrednost se z internimi modeli ugotavlja mesečno, in sicer za podjetniške dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti podjetniškega dolžniškega vrednostnega papirja in za državne dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti državnega dolžniškega vrednostnega papirja.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Razvrščanje v hierarhijo poštene vrednosti

Za povečanje skladnosti in primerljivosti merjenja poštene vrednosti in povezanih razkritij se finančna sredstva razvrščajo v tri ravni (nivoje) hierarhije poštene vrednosti. Razvrščanje v posamezni nivo temelji na vložkih v tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti. V hierarhiji poštene vrednosti imajo največjo prednost neprilagojene, kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti (vložki Nivo 1), najmanjšo prednost pa neopazovani vložki (vložki Nivo 3).

Upravljaec pri razvrščanju v hierarhijo sledi naslednjim vložkom v tehnike ocenjevana vrednosti:

- Nivo 1: določajo vložki, ki predstavljajo kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja. Le te zagotavljajo najzanesljivejši dokaz poštene vrednosti, pri čemer se morajo za merjenje poštene vrednosti uporabljati brez prilagoditve.
- Nivo 2: določajo vložki, ki niso kotirane cene, vključene v Nivo 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo ali obveznost. Če ima sredstvo ali obveznost določeno (pogodbeno) trajanje, mora biti vložek mogoče opazovati v celotnem trajanju sredstva ali obveznosti. Med vložke Nivoja 2 spadajo: kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih, kotirane cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na nedelujočih trgih, vložki, ki niso kotirane cene, ki jih je mogoče opazovati za sredstvo ali obveznosti ter vložki, potrjeni na trgu.
- Nivo 3: določajo neopazovani vložki, ki vključujejo majhno tržno komponento, če sploh obstaja, za sredstvo ali obveznost na datum merjenja. Cilj merjenja poštene vrednosti ostane enak, tj. izhodna cena na datum merjenja z vidika udeleženca na trgu, ki ima v lasti sredstvo ali dolguje obveznost. Zato morajo neopazovani vložki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali za obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Upravljaec finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslabitvi. Ta finančna sredstva razvršča v nivo 3 hierarhije poštene vrednosti.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Prikaz tehnik ocenjevanja vrednosti in vložki za Nivo 2 in Nivo 3 razvrščanja v hierarhijo poštene vrednosti

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Uporabljena višina parametra	Hierarhija poštene vrednosti
INTERNI/EKSTERNI OCENJEVALCI				
Dolžniški vrednostni papirji	Interni model			
Dolžniški vrednostni papirji - državni	izračunu zahtevane donosnosti,	tehtanega povprečja donosnosti dveh likvidnih državnih vrednostnih papirjev iste države, s krajšo in daljšo ročnostjo utež: število dni med datumom zapadlosti opazovanega vrednostnega papirja in datumom zapadlosti vrednostnega papirja, za katerega ugotavljamo pošteno vrednost		nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	izračunu vsote zahtevane donosnosti za	državno obveznico primerljive ročnosti, kreditnega tveganja za tveganje panoge (CDS), ob upoštevanju primerljive ročnosti in stopnje investicijskega razreda,	od -0,561% do 0,863% od 0,29% do 6,86%	nivo 2
		nelikvidnost	od 0 do 0,15 %	
Lastniški vrednostni papirji	Interni model			
	metodi primerljivih podjetij uvrščenih na borzo	tržni kazalniki: P/E, P/B, P/S, P/EBITDA, F/FCF, ki temeljijo na borznih kotacijah oz. cenah primerljivih podjetij in izbranih finančnih kategorij ocenjevanega podjetja.		nivo 3
Naložbene nepremičnine	Pooblaščeni zunanji cenilci			
	metoda tržnih primerjav na donosu zasnovan način	analiza dejanskih tržnih transakcij z nepremičninami sedanja vrednost bodočih pričakovanih donosov	od 65 % do 112 %	nivo 3
		stopnja kapitalizacije (donos in vračilo) diskontna stopnja dodatek za pomanjkanje tržljivosti (nelikvidnost)	od 7,72 % do 8,32 % 1,05%	
Kapitalske naložbe v pridružene družbe	Pooblaščeni zunanji cenilci			
	metoda čiste vrednosti sredstev	sprememba cen nepremičnin		nivo 3
	diskontiranje denarnih tokov	g (stopnja rasti obdobja konstantne rasti) neto marža (obdobje konstantne rasti) diskontna stopnja diskont za pomanjkanje tržljivosti	14,9%	

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Hierarhija poštene vrednosti
ZUNANJI OCENJEVALCI (organizator trga)			
Dolžniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model, mrežni model HW1f in HW2f	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost obrestnih mer, korelacijska matrika, volatilitnost delniškega indeksa	nivo 2
Lastniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost delniškega indeksa	nivo 2
BLOOMBERG BVAL			
Dolžniški vrednostni papirji			
Dolžniški vrednostni papirji - državni	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih institucij	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3

Slabitev finančnih sredstev

Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Upravljevec presoja na dan bilance stanja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabilte se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilti zaradi dogodka (dogodkov) po začetnem pripoznavanju finančnih sredstev, ki vpliva(jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev. Nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo ali skupina finančnih sredstev precenjena, vključujejo opazovane podatke o poslovanju zunanjih družb in se nanašajo na naslednje dogodke:

- pomembne finančne težave izdajatelja ali dolžnika,
- kršenje pogodbe, kot neizpolnitev izpolnitve obveznosti plačila obresti ali glavnice,
- reprogramiranje posojil pod ugodnejšimi pogoji zaradi nezmožnosti servisiranja dolga,
- stečaj dolžnika oziroma finančna reorganizacija,
- izginitje delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi finančnih težav.

Če obstaja objektivni dokaz, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih sredstvih v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabilte, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva (izključujoč prihodnje kreditne izgube, ki se še niso dogodile), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva je potrebno zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba

zaradi oslabitve pa se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Če ima dolg ali finančni inštrument, ki ga posedujemo, do dospelosti spremenljivo obrestno mero, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub iz oslabitve uporablja trenutno veljavna obrestna mera, določena v pogodbi. Upravljevec lahko izmeri morebitno potrebo po oslabitvi tudi tako, da kot pošteno vrednost uporabi tržno ceno na delujočem trgu.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabitve posojil. Posojila se štejejo kot neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabitev posojil v izkazu poslovnega izida.

Če se v poznejših obdobjih znesek odhodkov zaradi oslabitve dolžniških vrednostnih papirjev zmanjša in je možno zmanjšanje objektivno povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabitve (tak dogodek je lahko na primer izboljšanje kreditne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabitve zmanjšajo s prilagoditvijo posamezne postavke skozi pripoznanje prihodkov v izkazu poslovnega izida.

Sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti

Upravljevec na dan bilance stanja presoja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabljenosti finančne naložbe ali skupine finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo. V primeru finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, se presoja, ali gre za pomembno ali dolgotrajnejše padanje poštene vrednosti. Na tej osnovi se presoja, ali so sredstva precenjena. Pri presoji dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti za lastniške vrednostne papirje pod njihovo nabavno vrednostjo se upošteva obdobje največ 12 mesecev od dneva, ko se je kapitalskim instrumentom poštena vrednost prvič zmanjšala pod nabavno vrednost in je ostala nižja celotno obdobje 12 mesecev, medtem ko pri presoji pomembnega zmanjšanja poštene vrednosti poslovodstvo upošteva najmanj 30-odstotno znižanje poštene vrednosti glede na nabavno vrednost. Oslabitev dolžniških vrednostnih papirjev se izvede, v kolikor se pojavijo finančne težave izdajatelja, pride do kršenja pogodbe in neizpolnitve obveznosti plačila, reprogramiranja dolga ali se pojavi verjetnost stečaja.

Če obstajajo takšni znaki oslabitve pri sredstvih, namenjenih prodaji, se kumulativna izguba, izmerjena na osnovi razlike med ocenjenimi stroški in sedanjo pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabitve sredstva v dobičku ali izgubi, pripozna, odhodki pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Odprava oslabitve

Če se v naslednjem obdobju znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti s preračunom na kontu popravka vrednosti. Zaradi razveljavitve knjigovodska vrednost finančnega sredstva ni večja od tiste, ki naj bi bila odplačna vrednost. Vrednost razveljavitve izgube se pripozna v poslovnem izidu, če gre za dolžniške vrednostne papirje. Pri lastniških vrednostnih papirjih, ki jih družba opredeli kot razpoložljiva za prodajo, se odprava oslabitve pripozna v presežku iz prevrednotenja.

Terjatve

Pokojninski kritni sklad med terjatvami ločeno izkazuje:

- terjatve do upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa,
- druge terjatve.

Upravljevec mora za pogodbe, vezane na dodatno pokojninsko varčevanje izpolnjevati zahteve po doseganju minimalne zajamčene donosnosti. V primeru nedoseganja zajamčenega donosa na vplačano čisto premijo posameznega člana se v kritnem skladu dodatnega pokojninskega varčevanja izkazuje terjatev do upravljavca vse dokler upravljevec iz lastnih sredstev ne poravnava obveznosti.

Med drugimi terjatvami se izkazujejo finančne terjatve, pri čemer so lahko terjatve za naložbene nepremičnine, terjatve iz poslovanja z vrednostnimi papirji (npr. za obresti) in ostale terjatve.

Denarna sredstva in denarni ustrezniki

Denarna sredstva kritnega sklada obsegajo dobroimetja na računih v bankah, ki jih je treba razčleniti na takoj razpoložljiva denarna sredstva in tista, ki so vezana na odpovedni rok (depoziti na odpoklic). Ločeno se obravnava domača in tuja denarna sredstva.

Prevrednotovanje denarnih sredstev se opravlja samo pri denarnih sredstvih, nominiranih v tujih valutah, če se po začetnem pripoznavanju spremeni pariteta tuje valute do evra. Tečajna razlika se izkaže kot redni finančni odhodek ali prihodek.

Zavarovalno-tehnične rezervacije

Matematične rezervacije se izračunajo na podlagi zbranih čistih vplačil članov po vsakem varčevalnem računu in skladu, in sicer kot produkt števila enot premoženja v skladu in vrednosti enote premoženja sklada na obračunski dan. Čisto vplačilo članov je vplačano bruto vplačilo zmanjšano za vstopne stroške.

V zvezi z matematičnimi rezervacijami v kritnem skladu z zajamčenim donosom (Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60) se izračuna tudi zajamčena vrednost premoženja, ki je na obračunski dan enaka produktu števila zajamčenih enot premoženja in vrednosti zajamčene enote premoženja na obračunski dan. Zajamčena donosnost po sprejetem pokojninskem načrtu za sklad Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60 zagotavlja zajamčeno donosnost v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister za finance RS in se preverja na obračunski dan.

Če je vrednost premoženja po posameznem varčevalnem računu nižja od zajamčene vrednosti premoženja se oblikujejo rezervacije zaradi nedoseganje zajamčene donosnosti, ki pa ne smejo presežati 20 % kapitala upravljavca. Obveznosti do članov za nedoseganje zajamčene donosnosti upravljavec oblikuje na lastnih virih življenjskih zavarovanj, in sicer med drugimi dolgoročnimi obveznostmi za ZPIZ-2. Na kitnem skladu Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60 pa se vodijo te rezervacije kot pogojne obveznosti do članov med zunaj bilančnimi postavkami, ki se ob izplačilu (odkupu) izplačajo v obračunani vrednosti na dan odkupa.

Test ustreznosti obveznosti

Upravljavec kritnega sklada izvaja test ustreznosti obveznosti (LAT-test) z namenom, da ugotovi ali so rezervacije, oblikovane na bilančni dan, zadostne za pokrivanje obveznosti. Test izvede tako, da izračuna najboljšo oceno obveznosti kot sedanjo vrednost vseh denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih pogodb. Pri tem upošteva trenutne ocene prihodnjih denarnih tokov.

Če test ustreznosti pokaže primanjkljaj, ga zavarovalnica pripozna kot povečano obveznost v poslovnem izidu.

Generirajo se pričakovani denarni tokovi za:

- vplačila članov,
- izplačila iz pogodb (redno prenehanje, odkupi, prenos v drug PN),
- stroške (vstopni stroški, provizija za upravljanje kritnega sklada),
- vsi ostali pričakovani denarni tokovi, ki izhajajo iz finančnih pogodb.

Pri tem se upošteva:

- določila na posameznih pogodbah (višina vplačila, dinamika plačevanja vplačil),
- tehnične osnove produkta (tablice smrtnosti, obrestna mera, vračunani stroški),
- predpostavke (smrtnost, stopnje predčasnih prekinitev, stroški, bodoča inflacija in druge predpostavke), ki so posebej pojasnjene v nadaljevanju.

Denarni tokovi posameznih let se diskontirajo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Ekonomske in operativne predpostavke

Diskontna stopnja

Za izračun sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov na osnovi ne tvegane obrestne mere se upošteva krivulja donosnosti, ki jo je objavila Evropska Centralna Banka (ECB) za območje evra (EUR) izvedena iz donosnosti vseh obveznic (torej ne le obveznic z bonitetno oceno AAA) na dan 30.12.2019.

Inflacija

V skladu s pristopom Skupine General se inflacija fiksnih stroškov upošteva od začetka trajanja zavarovanja. Predpostavko o inflaciji, ki jo sestavlja iz kombinacije harmoniziranega indeksa cen življenjskih potrebščin in indeksa stroškov dela z upoštevanjem deleža stroškov dela v celotnih stroških podjetja zagotovi Skupina Generali.

Stroški

Izpeljavo predpostavke o stroških zavarovalnica oceni z istim pristopom kot za vrednotenje tehničnih rezervacij po direktivi Solventnost 2. Ocenjeni prihodnji stroški so razdeljeni na fiksne stroške, ki se povečujejo skladno z napovedano inflacijo in na variabilne stroške. Pri delitvi so upoštevane tudi posebnosti posameznih zavarovalnih produktov.

Smrtnost

Predpostavljene stopnje umrljivosti temeljijo na analizah lastnega portfelja življenjskih zavarovanj.

V skladu z metodologijo Skupine Generali predpostavka o smrtnosti upošteva lokalno prilagojeno predvideno projekcijo umrljivosti po Lee-Carter metodi.

Stopnje predčasnih prekinitev

Uporabljene stopnje predčasnih prekinitev temeljijo na analizi odkupov in drugih predčasnih prekinitev lastnega portfelja v preteklih letih, ločeno po zavarovalnih vrstah in zavarovalni dobi. Predpostavke se letno preverjajo in ustrezno prilagajajo. Pri izpeljavi predpostavljene stopnje predčasnih prekinitev je zavarovalnica večjo težo namenila nedavnemu predhodnemu obdobju.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2019

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti na dan 31. 12. 2019 pri nobeni zavarovalni vrsti življenjskih zavarovanj ni pokazal primanjkljaja.

Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti se v začetku izkazujejo po izvorni vrednosti, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil.

Med poslovnimi obveznostmi kritnega sklada se izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov se vzpostavijo z dnem sklenitve posla oziroma plačila, če gre za nakup lastniških vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Obveznosti do upravljavca kritnega sklada so lahko obveznosti za provizijo za upravljanje kritnega sklada, vstopne stroške, izstopne stroške in druge obveznosti do upravljavca.

Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada se delijo na obveznosti, ki nastanejo zaradi rednega prenehanja članstva v kritnem skladu, zaradi izrednega prenehanja članstva in zaradi prenosa sredstev člana v drug pokojninski načrt ali k drugemu izvajalcu pokojninskih varčevanj.

Finančni prihodki in odhodki

Kritni sklad med prihodke in odhodke od naložb pripoznava prihodke od obresti, dobičke (izgube) od prodaje naložb, dividend, prihodkov in odhodkov od tečajnih razlik ter prihodkov in odhodkov na račun odprave slabitve ali slabitve finančnih sredstev.

Prihodki in odhodki za obresti od naložb se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku in se izračunajo po metodi efektivnih obresti. V izkazu finančnega položaja se obresti od dolžniških vrednostnih papirjev izkazujejo skupaj s finančnimi naložbami.

Dobiček (izguba) od prodaje naložb, razpoložljivih za prodajo, se pripozna v poslovnem izidu iz realiziranih finančnih prihodkov in odhodkov. Pri finančnih sredstvih, ki se izkazujejo po odplačni vrednosti, se dobiček ali izguba pripozna v poslovnem izidu, ko so taka sredstva prevrednotena zaradi oslabitve ali je zanje odpravljeno pripoznanje oslabitve.

Prihodki in odhodki od tečajnih razlik, ki se izračunajo za sredstva v tuji valuti. Tečajne razlike se na bilančni dan preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, ki ga objavlja Banka Slovenije. Za tečaje tujih valut, ki jih objavlja BS mesečno, se lahko uporabi tudi ustrezni tečaj poslovne banke.

Prihodki od dividend za kapitalski inštrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko kritni sklad pridobi pravico do plačila.

Oslabitve in odprava oslabitve finančnih naložb

Izgube zaradi oslabitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo stvarni objektivni dokazi o slabitvi zaradi dogodka, ki je nastal po začetnem pripoznanju sredstev in vpliva na ocenjene bodoče denarne tokove finančnega sredstva.

Če se v obdobju po pripoznanju izgube za dolžniške vrednostne papirje znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba za dolžniške vrednostne papirje zaradi oslabitve v poslovnem izidu razveljavi s preračunom na kontu popravka vrednosti.

Odhodki iz naslova izplačil odkupne vrednosti

V primeru prekinitve pogodbe se evidentirajo odhodki iz naslova odkupne vrednosti. V tem primeru upravljavec od vrednosti premoženja obračuna tudi izstopne stroške.

Prenos sredstev od oziroma na drugega upravljavca

Član lahko zahteva prenos sredstev iz naslova vplačil delodajalca v drug pokojninski načrt v naslednjih primerih:

- a) po prenehanju veljavnosti pogodbe o zaposlitvi pri delodajalcu, ki je sklenil pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ali
- b) po prenehanju veljavnosti pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta ali
- c) po prenehanju pogodbe o financiranju pokojninskega načrta.

V primeru, da član prenese sredstva iz pokojninskega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec, v kritni sklad iz skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, zavarovalnica ne obračuna vstopnih stroškov.

V primeru prenosa sredstev iz kritnih skladov zavarovalnice v pokojninske sklade drugih upravljavcev je zavarovalnica upravičena do povračila administrativnih stroškov prenosa v višini največ 15 evrov. Ti stroški se ne smejo obračunati od sredstev, ki se ne prenašajo, ampak jih poravnava član ob vložitvi zahteve za prenos sredstev.

Prenos sredstev med posameznimi kritnimi skladi v skupini

Kritni sklad AS Zajamčeni od 60 je namenjen osebam starimi nad 60 let. Člani nimajo možnosti izbrati kritni sklad, katerega naložbena politika je bolj tvegana od tiste, ki jo izvaja njegovi starostni skupini ustrezen kritni sklad, kar pomeni, da svoja sredstva ne more prenesti v kritni sklad AS Drzni do 50 in AS Umirjeni med 50 do 60.

Obračunani stroški upravljavca

Upravljavec bremeni kritni sklad s provizijo za upravljanje kritnega sklada, ki se obračunava v višini največ 1 % na letni ravni (1%/12 na mesečni ravni) od povprečne mesečne ČVS in je sestavljena iz fiksne provizije v višini 0,6 odstotne točke in variabilnega dela v višini največ do 0,4 odstotne točke. Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Odhodki v zvezi z banko skrbnico

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja kritnega sklada, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika.

Provizija za opravljanje skrbniških storitev znaša od dne 1. 11. 2019, ko so začele veljati spremembe Pravil upravljanja skupine kritnih skladov, 0,058 % povprečne letne ČVS, pri čemer znaša minimalni mesečni znesek provizije za izvajanje skrbniških storitev v prvem letu od začetka sprememb dalje 350 evrov, nato pa 550 evrov.

Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad

Med druge stroške zavarovalnica uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je kritni sklad upravičen skladno s pokojninskim načrtom Pokojninsko varčevanje AS. Podrobno so ti odhodki predstavljeni v poglavju 4.1.7.

4.5 POJASNILA K IZKAZOM

4.5.1 Upravljanje tveganj

Upravljanje tveganj obsega ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bil izpostavljen kritni sklad pri svojem poslovanju.

Postopki oziroma metode za ugotavljanje, merjenje in obvladovanje tveganj

Analiza občutljivosti

Z analizo občutljivosti upravljavec ugotavlja vpliv spremembe posameznih parametrov na njen poslovni izid na zadnji dan obračunskega leta. Pokojninska varčevanja članom jamčijo obrestno mero, zato spremembe tehničnih obrestnih mer nimajo vpliva na poslovni izid kritnega sklada teh pokojninskih varčevanj.

Na spremembo čistega dobička bi v tekočem letu lahko vplivalo povečanje stroškov v primeru, da bi upravljavec bremenil sredstva kritnega sklada za vse stroške za katere je upravičen skladno s pokojninskim načrtom.

Celotno (naložbeno) tveganje

Celotno naložbeno tveganje se meri s pomočjo izračuna kazalcev: standardni odklon donosnosti, tvegana vrednost (VAR), mera relativnega tveganja in mera največjega odklona navzdol.

Tržno tveganje

Tržno tveganje se meri s pomočjo izračuna koeficienta beta, sledilne napake ter ključnih kazalnikov tveganj v skladu s strategijo upravljavca glede upravljanja s tveganji in načrtom upravljanja s tveganji skupine kritnih skladov ter z izvajanjem notranje-kontrolnih pregledov.

Tržno tveganje se podrobno meri z analizo izpostavljenosti zgoraj navedenih tržnih spremenljivk, in sicer:

- obrestno tveganje z merjenjem občutljivosti finančnih instrumentov na spremembe tržnih obrestnih mer;
- valutno tveganje s spremljanjem valutne strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom in obveznostmi;
- tveganje lastniških finančnih instrumentov s primerjanjem delniške strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom;
- tveganje kreditne sposobnosti izdajateljev s spremljanjem bonitetne strukture kritnega sklada.

Tržno tveganje se obvladuje tako, da se zasleduje cilj čim večje razpršitve naložb (geografska, panožna, valutna alokacija naložb), uravnavanje naložb glede na primerljivi indeks, prilaganja trajanja portfelja dolžniških naložb spremembam obrestnih mer, izbora naložb z ustrežno bonitetno oceno ter primernege časa nakupa in prodaje finančnih instrumentov s pomočjo izdelanih analiz in tekočega spremljanja dogajanj na kapitalstkih trgih doma in v tujini.

Izkaz premoženja in obveznosti po postavkah bilance stanja

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	3.352.791	1.759.060
Lastniški vrednostni papirji	838.176	414.519
Tržni vrednostni papirji	838.176	414.519
Dolžniški vrednostni papirji	2.514.615	1.344.541
Tržni vrednostni papirji:	204.743	195.125
Netržni vrednostni papirji:	96.632	-
Državne obveznice	2.213.240	1.149.416
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	494.556
Lastniški vrednostni papirji	-	494.556
Tržni vrednostni papirji	-	494.556
Skupaj finančne naložbe	3.352.791	2.253.616
Terjatve (vključno s finančnimi terjatvami)	75.161	63.117
Denar in denarni ustrezniki	183.227	364.028
Skupaj sredstva	3.611.179	2.680.761
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.602.249	2.673.896
Poslovne obveznosti	4.034	2.967
Druge obveznosti	4.880	3.900
Skupaj obveznosti	3.611.163	2.680.763

Iz navedenega lahko ugotovimo, da naložbe kritnega sklada skupaj z nezapadlimi terjatvami in denarnimi sredstvi presegajo višino obveznosti do članov. Indeks pokritosti rezervacij s sredstvi kritnega sklada pokojninskega varčevanja je 100,25.

Skladno z zakonskimi zahtevami je potrebno razkriti izpostavljenosti do posameznih izdajateljev iz naslova naložb. Kritni sklad do posameznega delodajalca in z njim povezanih oseb ni izpostavljen, prav tako nima izpostavljenosti iz naslova naložb v tvegani kapital. Ostala razkritja so prikazana v spodnjih tabelah.

V nadaljevanju so prikazani deleži izpostavljenost finančnih naložb kritnega sklada v % od čiste vrednosti sredstev (ČVS) kritnega sklada, in sicer:

Po seznamu izdajateljev do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31.12.2018				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	14,15%	7,37%
REPUBLIKA ITALIJA	-	-	-	14,93%
BLACKROCK INC	-	-	4,35%	8,14%
REPUBLIKA SLOVENIJA	-	-	-	11,32%
KRALJEVINA ŠPANIJA	-	-	-	8,81%
REPUBLIKA FRANCIJA	-	-	-	7,92%
Na dan 31.12.2019				
REPUBLIKA SLOVENIJA	-	-	-	18,06%
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	-	16,85%
REPUBLIKA ITALIJA	-	-	-	14,88%
KRALJEVINA ŠPANIJA	-	-	-	13,45%
REPUBLIKA FRANCIJA	-	-	-	6,57%
BLACKROCK INC	-	-	-	6,42%
REPUBLIKA GRČIJA	-	-	-	5,17%

V prikazu izpostavljenosti naložb kritnega sklada je podan pregled izdajateljev, do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev. Upravljavca ima od Agencije za zavarovalni nadzor dovoljenje za izpostavljenost do Slovenske odškodninske družbe v naložbo v SOS2E do višine 10 % čiste vrednosti sklada do zapadlosti obveznice.

Do upravljavca in z njim povezanih oseb

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31.12.2018				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	14,15%	7,37%
Na dan 31.12.2019				
GENERALI INVESTMENTS D.O.O.	-	-	-	16,85%

Prikaz izpostavljenosti finančnih naložb kritnega sklada do skrbnika in z njim povezanih oseb

Izpostavljenost	na dan 31.12.2019		na dan 31.12.2018	
	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada
1. v posojila in depozite	-	-	-	-
2. v posesti do zapadlosti	-	-	-	-
3. razpoložljive za prodajo	-	-	-	-
4. vrednotene po pošteni vrednosti	-	-	-	-
5. denarna sredstva	183.227	5,09%	364.028	13,61%

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje naložb, s poudarkom na tistih z manj likvidnih trgov, se ugotavlja že pred nakupom vsakega finančnega instrumenta, saj mora finančni instrument izpolnjevati pogoje, določene s Pravili upravljanja skupine kritnih skladov, v katerih so navedene omejitve, ki se nanašajo na likvidnost (praviloma vrednosti kazalnika ustvarjenega povprečnega dnevnega prometa ter/ali velikost emisije in vrsta izdajatelja).

Likvidnostno tveganje naložbe se praviloma omejuje z določitvijo zgornje meje vrednosti naložbe v posamezni finančni instrument, upoštevajoč njegov povprečni dnevni promet v določenem obdobju, razliko med njegovo nakupno in prodajno ceno, število dni trgovanja glede na vse dneve trgovanja v obdobju, velikost njegove izdaje, in z določitvijo najvišjega deleža v sredstvih kritnega sklada, ki ga lahko takšni instrumenti skupaj predstavljajo v sredstvih kritnega sklada. Pri dolžniških instrumentih se tveganje še dodatno omejuje z določitvijo najvišjega še sprejemljivega deleža instrumentov izdajateljev brez bonitete ocene.

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2019 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31.12.2019
Dolžniški finančni instrumenti	2.514.615	-	39.351	936.350	1.245.375	102.000	200.400	2.523.476
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	2.514.615	-	39.351	936.350	1.245.375	102.000	200.400	2.523.476
Lastniški finančni instrumenti	838.176	838.176	-	-	-	-	-	838.176
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	838.176	838.176	-	-	-	-	-	838.176
Skupaj finančne naložbe	3.352.791	838.176	39.351	936.350	1.245.375	102.000	200.400	3.361.652
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	75.161	-	75.161	-	-	-	-	75.161
Denar in denarni ustrezniki	183.227	183.227	-	-	-	-	-	183.227
Skupaj sredstva	3.611.179	1.021.402	114.512	936.350	1.245.375	102.000	200.400	3.620.039
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.602.249	-	392.057	804.902	604.505	551.990	1.248.796	3.602.249
Poslovne obveznosti	4.034	-	4.034	-	-	-	-	4.034
Ostale obveznosti	4.880	-	4.880	-	-	-	-	4.880
Skupaj obveznosti	3.611.163	-	400.972	804.902	604.505	551.990	1.248.796	3.611.163

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2018 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31.12.2018
Dolžniški finančni instrumenti	1.344.541	-	17.694	356.500	825.300	1.000	200.600	1.401.094
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	1.344.541	-	17.694	356.500	825.300	1.000	200.600	1.401.094
Lastniški finančni instrumenti	909.074	909.074	-	-	-	-	-	909.074
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	414.519	414.519	-	-	-	-	-	414.519
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	494.556	494.556	-	-	-	-	-	494.556
Skupaj finančne naložbe	2.253.616	909.074	17.694	356.500	825.300	1.000	200.600	2.310.168
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	63.117	-	63.117	-	-	-	-	63.117
Denar in denarni ustrezniki	364.028	364.028	-	-	-	-	-	364.028
Skupaj sredstva	2.680.761	1.273.102	80.811	356.500	825.300	1.000	200.600	2.737.313
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.673.896	-	127.421	502.657	523.098	411.172	1.109.549	2.673.896
Poslovne obveznosti	2.967	-	2.967	-	-	-	-	2.967
Ostale obveznosti	3.900	-	3.900	-	-	-	-	3.900
Skupaj obveznosti	2.680.763	-	134.288	502.657	523.098	411.172	1.109.549	2.680.763

Merjenje finančnih sredstev in obveznosti po pošteni vrednosti

Poštena vrednost finančnih sredstev in obveznosti je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo ali poravnati dolg med dobro obveščena in voljnima strankama v preiščenem poslu. Upravljavec pošteno vrednost finančnih instrumentov v splošnem ugotavlja kot je opisano v usmeritvah pod poglavjem 4.4.2.

Hierarhija poštene vrednosti

Ocena poštene vrednosti finančnih naložb je odvisna od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih upravljavec lahko ocenjuje pošteno vrednost.

Ugotavljanje ocene poštene vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev v letu 2019

Finančne naložbe razvrščajo v tri ravni hierarhije poštene vrednosti:

- raven 1 – vrednotenje na podlagi kotirane cene na delujočih trgih,
- raven 2 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score 6 ali več),
- raven 3 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score od 1 do 5).

V letu 2019 upravljavec ni izvedel prerazvrstitve finančnih sredstev med skupinami zaradi spremembe namena uporabe teh sredstev, prav tako ni prišlo do prerazvrstitve zaradi spremembe tržnih razmer na kapitalskih trgih.

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2019

v EUR	na dan 31. 12. 2019	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju						
		3.352.791	3.352.791	838.176	2.309.872	204.743
	Dolžniški vrednostni papirji	2.514.615	2.514.615	-	2.309.872	204.743
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	838.176	838.176	838.176	-	-
Skupaj finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti		3.352.791	3.352.791	838.176	2.309.872	204.743

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2018

v EUR	na dan 31.12.2018	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju						
		1.759.060	1.759.060	414.519	1.149.416	195.125
	Dolžniški vrednostni papirji	1.344.541	1.344.541	-	1.149.416	195.125
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	414.519	414.519	414.519	-	-
Finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa						
		494.556	494.556	494.556	-	-
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	494.556	494.556	494.556	-	-
Skupaj finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti		2.253.616	2.253.616	909.074	1.149.416	195.125

Sredstva in obveznosti uvrščena v nivo 3

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti – gibanje nivoja 3 za leto 2019

v EUR	1.01.2019	Skupaj dobički/izgube v poslovnem izidu	Skupaj dobički/izgube v vseobsegajočem donosu	Nakupi	Prodaje	Prenosi v (iz) nivoja 3	31.12.2019
Sredstva merjena po pošteni vrednosti 3 Nivo							
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju							
	195.125	9.619	-	-	-	-	204.743
	195.125	9.619	-	-	-	-	204.743
Skupaj sredstva	195.125	9.619	-	-	-	-	204.743

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti – gibanje nivoja 3 za leto 2018

v EUR	1.01.2018	Skupaj dobički/izgube v poslovnem izidu	Skupaj dobički/izgube v vseobsegajočem donosu	Nakupi	Prodaje	Prenosi v (iz) nivoja 3	31.12.2018
Sredstva merjena po pošteni vrednosti 3 Nivo							
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju							
	201.994	-	(6.869)	-	-	-	195.125
	201.994	-	(6.869)	-	-	-	195.125
Skupaj sredstva	201.994	-	(6.869)	-	-	-	195.125

Kreditna tveganja

Za obvladovanje tveganja kreditne bonitete se kot osnova vedno upošteva lastna ocena tveganja upravljavca na podlagi dostopnih informacij o izdajateljih/bankah. Pri nakupu dolžniških finančnih instrumentov tujih izdajateljev in pri sklenitvi depozitnih pogodb s tujimi kreditnimi ustanovami se poleg tega določi najnižjo sprejemljivo oceno bonitete izdajatelja (finančnega instrumenta) oziroma banke, ki jo objavljajo bonitetne agencije. Pri sklenitvi depozitnih pogodb z domačimi bankami, bankami v državah članicah EU ali prvovrstnimi tujimi bankami praviloma zadostuje, da imajo te kreditne ustanove ustrezno dovoljenje svojih nadzornih oblasti za opravljanje bančnih storitev.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2019

v EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31.12.2019
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI	1.371.920	1.039.499	103.196	2.514.615
Dolžniški vrednostni papirji	1.371.920	1.039.499	103.196	2.514.615
Skupaj finančne naložbe	1.371.920	1.039.499	103.196	2.514.615
Terjatve	-	-	75.161	75.161
Denar in denarni ustrezniki	-	183.227	-	183.227
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	1.371.920	1.222.726	178.357	2.773.003

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2018

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31.12.2018
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI	750.162	594.380	-	1.344.541
Dolžniški vrednostni papirji	750.162	594.380	-	1.344.541
Skupaj finančne naložbe	750.162	594.380	-	1.344.541
Terjatve	-	-	63.117	63.117
Denar in denarni ustrezniki	-	364.028	-	364.028
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	750.162	958.408	63.117	1.771.686

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti

Vrednost premoženja na varčevalnem računu člana je vedno najmanj enaka zajamčeni vrednosti premoženja. V primeru, da se iz donosa naložb na kritnem skladu v posameznem obračunskem obdobju generirajo presežki iz donosnosti nad zajamčeno donosnostjo, se ti razporejajo po posameznih varčevalnih računih. Če upravljaec v posameznem obračunskem obdobju ne doseže zajamčene donosnosti, se primanjkljaj najprej pokrije iz že oblikovanih rezervacij za presežke kritnega sklada, šele v primeru, ko ti za pokrivanje zajamčene donosnosti niso zadostni, se razlika krije iz lastnih virov zavarovalnice.

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti se obvladuje z ustrežno strukturo in ročnostjo ter donosnostjo naložb kritnega sklada v skladu z obvladovanjem obrestnega tveganja.

Operativna tveganja

Operativna ali nefinančna tveganja se nanašajo na druge vidike poslovanja kritnega sklada in jih upravljaec obvladuje z natančno opredeljenimi postopki, uporabo ustrezne informacijske podpore in predvidenim načinom ukrepanja v razmerah, ki odstopajo od običajnih. Na strani naložb to velja za tveganje sprejemanja odločitev v nasprotju z naložbeno politiko in strategijo kritnega sklada, tveganje kršitve pravil o naložbah in poslih, tveganje prekoračitve pooblastil ter napak in zlorab pri sklepanju poslov za račun kritnega sklada, tveganje neustrezne hrambe finančnih instrumentov in poravnave z njimi, tveganje napačno obračunanih poslov in tveganje nepravočasnega zagotavljanja ustrezne likvidnosti kritnega sklada.

Doseganje zajamčene donosnosti pokojninskih varčevanj z DPF-komponento

Upravljaec mora izpolnjevati zahteve po doseganju minimalne zajamčene donosnosti sredstev, ki se nanašajo na pokrivanje obveznosti iz pogodb pokojninskih varčevanj z DPF-komponento, zato je izpostavljen tveganju, da donosnost ne bo dosežena. Zaradi nedoseganja donosnosti mora upravljaec razliko do zajamčene donosnosti zagotoviti iz lastnih sredstev. Več o tem je pojasnjeno v poglavju 4.7.3.

Tveganje spremembe drugih cen

Cenovno tveganje predstavlja tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev, katerih cene se lahko spreminjajo zaradi makroekonomskih razmer (sistematično tveganje) oz. samega poslovanja (nesistematično tveganje).

Tveganje spremembe tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev upravljaec minimizira z upoštevanjem najvišjega dopustnega deleža tovrstnih naložb, s čimer omejuje sistematično tveganje in z razpršitvijo naložb v lastniške vrednostne papirje, s čimer omejuje nesistematično tveganje spremembe tržnih cen.

Analiza občutljivosti tržnih tveganj**Dejavniki**

Metode in predpostavke, uporabljene pri pripravi analize občutljivosti za tiste vrste tržnih tveganj, katerim je kritni sklad izpostavljen, so podane v nadaljevanju.

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Obrestne mere	Vpliv na spremembo v tržnih obrestnih merah za ± 50 bp (to pomeni: če se tržna obrestna mera spremeni za 50 indeksnih točk (basic points), kolikšen je vpliv na dobiček in na kapital).
Sprememba cen lastniških vrednostnih papirjev	Vpliv na spremembe tržne cene lastniških vrednostnih papirjev, se odraža pri spremembi cene delnice, cene ID-delnice, cene strukturiranih vrednostnih papirjev in cene vzajemnih skladov na dan 31. december 2019 za ± 15 %.

Analize občutljivosti**Analiza občutljivosti na spremembo obrestne mere**

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2018	
Sprememba obr. mere +50 bp	(70.403)
Sprememba obr. mere -50 bp	47.855
31. decembra 2019	
Sprememba obr. mere +50 bp	(136.732)
Sprememba obr. mere -50 bp	71.271

Analiza občutljivosti na spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2018	
Sprememba cen delnic +15%	136.361
Sprememba cen delnic -15%	(136.361)
31. decembra 2019	
Sprememba cen delnic +15%	125.726
Sprememba cen delnic -15%	(125.726)

4.6 POJASNILA K BILANCI STANJA KRITNEGA SKLADA**4.6.1 Čista vrednost sredstev****Čista vrednost sredstev kritnega sklada**

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
I. SREDSTVA	3.611.179	2.680.761
II.B. Finančne obveznosti	-	-
II.C. Poslovne obveznosti	4.034	2.967
II.D. Druge obveznosti	4.880	3.900
III. Čista vrednost sredstev (I. – II.B. – II.C. – II.D.)	3.602.264	2.673.895

Čista vrednost sredstev predstavlja vrednost sredstev kritnega sklada, ki so na voljo za izplačila dodatnih pokojnin ali drugih pravic članov, določenih v pokojninskem načrtu.

Premoženje kritnega sklada ni dovoljeno posojati ali zastavljati.

4.6.2 Finančne naložbe

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida - ob takojšnjem pripoznanju - stanje

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Lastniški vrednostni papirji	838.176	414.519
Tržni vrednostni papirji	838.176	414.519
Dolžniški vrednostni papirji	2.514.615	1.344.541
Tržni vrednostni papirji:		
Državne obveznice	301.376	195.125
	2.213.240	1.149.416
Skupaj	3.352.791	1.759.060

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Lastniški vrednostni papirji	-	494.556
Tržni vrednostni papirji	-	494.556
Skupaj	-	494.556

Gibanje finančnih naložb

v EUR	Poštena vrednost skozi poslovni izid - ob takojšnjem pripoznanju	Merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Skupaj
Stanje 1.1.2018	1.145.818	500.897	1.646.715
Povečanje	768.315	374	768.689
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	(21.400)	-	(21.400)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	(2.949)	(2.949)
Povečanje zaradi obresti	13.326	-	13.326
Zmanjšanje	(146.999)	(3.766)	(150.766)
Stanje 31. 12. 2018	1.759.060	494.556	2.253.616
Povečanje	1.411.090	38.485	1.449.575
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	170.642	-	170.642
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	(8.566)	(8.566)
Povečanje zaradi obresti	11.999	-	11.999
Zmanjšanje	-	(524.475)	(524.475)
Stanje 31. 12. 2019	3.352.791	0	3.352.791

4.6.3 Terjatve**Terjatve – stanje**

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Terjatve	75.161	63.117
Druge poslovne terjatve	75.161	63.117
Skupaj	75.161	63.117

4.6.4 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Denarna sredstva na računih bank	183.227	364.028
Skupaj	183.227	364.028

4.6.5 Obveznosti

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.602.249	2.673.896
Obveznosti za vplačila	3.453.791	2.673.833
Obveznosti za donos sklada	148.458	63
Ostale obveznosti	8.914	6.866
Skupaj	3.611.163	2.680.763

Na dan 31. 12. 2019 znašajo vplačila članov 3.453.791 evrov in predstavljajo čista vplačila (vplačila kosmate premije zmanjšana za vstopne stroške). V letu 2019 je bilo zaračunanih 3.684 evra vstopnih stroškov (v letu 2018 pa 3.102 evrov).

Donos, ki povečuje obveznost, je izračunan neto donos iz (kapitalskih dobičkov in izgub), ki je nastal ob upravljanju premoženja, zmanjšan za stroške upravljanja. Med ostalimi obveznostmi Skupina vodi kratkoročne obveznosti iz poslovanja.

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zavarovalno-tehnične rezervacije za vplačila in dosežen donos		
Stanje 1. 1.	2.673.896	2.016.439
Povečanje v obdobju	1.158.036	741.098
iz naslova vplačil	970.641	782.565
iz naslova doseženega donosa	187.395	(41.467)
Zmanjšanje v obdobju	229.683	83.641
iz naslova vstopnih stroškov	3.684	3.102
iz naslova izplačil	219.527	80.770
iz naslova doseženega donosa	6.473	(231)
Stanje 31. 12.	3.602.249	2.673.896

4.6.6 Ostale obveznosti**Poslovne obveznosti**

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	3.420	2.596
Provizijo za upravljanje kritnega sklada	2.939	2.176
Vstopne provizije	481	421
Druge poslovne obveznosti	614	370
Skupaj	4.034	2.967

Druge obveznosti

v EUR	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Druge poslovne obveznosti	4.880	3.900
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	4.880	3.900
Skupaj	4.880	3.900

Druge obveznosti so za leto 2019 znašale 4.880 evrov in zajemajo obveznosti iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila. V primerjavi s preteklim letom so se zvišale za 25 odstotkov.

4.7 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA**4.7.1 Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic**

Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic dodatnega pokojninskega varčevanja

Vrsta pravice pokojninskega varčevanja	Vplačila v obdobju od 1.1.2019 do 31.12.2019 (v EUR)	Vplačila v obdobju od 1.1.2018 do 31.12.2018 (v EUR)
Pravica do odkupa iz naslova individualnih vplačil	141.986	129.774
Pravica do pripisa dobička	741.663	756.275

Pogodbene pravice članov dodatnega pokojninskega varčevanja so lahko različne, zato prikazujemo za leto 2019 vplačila po dveh vrstah pravic, in sicer vsa vplačila, ki imajo pravico do odkupa in vplačila, ki imajo pravico do pripisa dobička. Vplačila po pogodbah za leto 2019 s pravico do odkupa imajo lahko tudi pravico do pripisa dobička in obratno.

4.7.2 Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2019

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	32.835	-	2	32.837
Finančni prihodki iz obresti	32.835	-	2	32.837
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	-	38.461	-	38.461
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	277.070	-	-	277.070
PRIHODKI OD NALOŽB	309.905	38.461	2	348.368
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(106.427)	-	-	(106.427)
ODHODKI NALOŽB	(106.427)	-	-	(106.427)
Neto finančni izid iz naložb	203.478	38.461	2	241.940

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2018

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	13.326	-	4	13.329
Finančni prihodki iz obresti	13.326	-	4	13.329
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	9.306	374	-	9.681
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	71.674	-	-	71.674
Drugi finančni prihodki	-	17	-	17
PRIHODKI OD NALOŽB	94.307	392	4	94.702
Odhodki za obresti	-	-	(1)	(1)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(7.628)	-	-	(7.628)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(93.074)	-	-	(93.074)
ODHODKI NALOŽB	(100.702)	-	(1)	(100.703)
Neto finančni izid iz naložb	(6.396)	392	3	(6.001)

4.7.3 Prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa

Zajamčena vrednost premoženja v tem kritnem skladu je enaka vsoti čistih vplačil na varčevalni račun, povečanih za zajamčeno donosnost od obračunskega dneva posameznega čistega vplačila do novega obračunskega dneva.

Zavarovalnica bo na vseh varčevalnih računih članov, ki vsebujejo kritni sklad z zajamčenim donosom, za vsak obračunski dan za del sredstev, ki je v kritnem skladu z zajamčenim donosom, vodila zajamčeno vrednost premoženja, vrednost premoženja in rezervacijo za nedoseganje zajamčene vrednosti.

Zajamčena vrednost premoženja se na posamezni obračunski dan izračuna kot produkt števila zajamčenih enot premoženja in vrednosti zajamčene enote premoženja na obračunski dan. Vrednost premoženja za del sredstev, ki je v kritnem skladu z zajamčenim donosom, je na posamezen obračunski dan enaka produktu števila enot premoženja v tem kritnem skladu in vrednosti enote premoženja tega kritnega sklada na obračunski dan.

Zagotavljanje zajamčene donosnosti na kritnem skladu z zajamčenim donosom se izvaja na naslednji način:

- na posamezni novi obračunski dan se izračuna zajamčena vrednost premoženja za vsak varčevalni račun člana, in sicer kot produkt števila zajamčenih enot na nov obračunski dan in vrednosti zajamčene enote na novi obračunski dan;
- na posamezni novi obračunski dan se izračuna vrednost premoženja za vsak varčevalni račun člana, ki je produkt števila enot premoženja na novi obračunski dan in vrednosti enote premoženja na novi obračunski dan;
- če je vrednost premoženja na posameznem varčevalnem računu člana nižja od zajamčene vrednosti premoženja, se za ta varčevalni račun oblikuje rezervacija za nedoseganje zajamčene vrednosti (v višini zajamčene vrednosti premoženja na varčevalnem računu, zmanjšani za vrednost premoženja na tem računu);
- rezervacije za nedoseganje zajamčene vrednosti na kritnem skladu z zajamčenim donosom so enake vsoti rezervacij za nedoseganje zajamčene vrednosti po vseh varčevalnih računih članov;
- vrednost rezervacij za nedoseganje zajamčene vrednosti na kritnem skladu z zajamčenim donosom ne sme presegati 20 % kapitala zavarovalnice;
- v primeru, ko vrednost rezervacij doseže 20 % kapitala zavarovalnice, le-ta najkasneje v 15 delovnih dneh od zadnjega obračunskega dne na denarni račun kritnega sklada vplača denarna sredstva v višini, ki zagotavljajo izpolnjevanje pogoja iz prejšnje alineje;
- zavarovalnica v višini rezervacij za nedoseganje zajamčene vrednosti vzpostavi ločeno evidenco sredstev, ki ustrezajo naložbeni politiki kritnega sklada.

Spodnja tabela prikazuje povprečno doseženo donosnost naložb iz pokojninskega varčevanja in zajamčeno donosnost na letni ravni.

Dejanski in zajamčeni donos

Pokojninska varčevanja	2019	2018
Dejanska donosnost naložb v obdobju	6,12%	-1,76%
Zahtevana (zajamčena) donosnost	0,60%	0,72%
Razlika obrestnih mer	5,52%	-2,48%

Matematične rezervacije vključujejo tudi presežek iz prevrednotenja finančnih naložb razpoložljivih za prodajo, ki nastane ob vrednotenju finančnih naložb na pošteno vrednost. Kritni sklad pokojninskih varčevanj namreč nima kapitala, zato upravljavec kritnega sklada, presežek iz prevrednotenja finančnih naložb evidentira kot povečanje matematičnih rezervacij.

Na dan 31. 12. 2019 je znašalo stanje obveznosti do članov v mirovanju 453.357 evrov.

4.7.4 Izplačila odkupnih vrednosti

v EUR	2019	2018
Redno prenehanje	(137.595)	(58.816)
Izredno prenehanje	(87.940)	(20.022)
- z izstopom iz varčevanja	(76.941)	(19.664)
- s smrtjo člana	(10.998)	(358)
Skupaj	(225.534)	(78.838)

Zgornja tabela prikazuje odhodke iz naslova odkupnih vrednosti in zajema izredne ter redne izstope. Redni izstopi so tisti, ki predstavljajo odločitev članov za prejemanje premij iz privarčevanih sredstev ob izpolnitvi pogojev za upokojitve. V letu 2019 jih je bilo za 137.595 evrov. V okviru izrednih prenehanj se jih velika večina, v vrednosti 76.941 evrov, nanaša na izstope iz varčevanja z dvigom privarčevanih sredstev, 10.998 evrov pa na izplačila zaradi smrti članov.

4.7.5 Prenos sredstev od/na drugega izvajalca in med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

v EUR	2019	2018
Prenos sredstev od drugega izvajalca	284.283	371.954
po kolektivnem pokojninskem načrtu	284.283	371.954
Prenos sredstev na drugega izvajalca	63.781	7.087
po kolektivnem pokojninskem načrtu	63.781	7.087
Skupaj	348.064	379.041

Prenosi sredstev iz pokojninskih skladov drugih izvajalcev so se glede na predhodno leto znižali za 87.671 evra oziroma za 24 odstotkov in se nanašajo samo na prenose po kolektivnem pokojninskem načrtu. V letu 2019 je sedem članov preneslo svoja sredstva na druge izvajalce pokojninskih skladov v skupni višini 63.781 evrov.

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

	2019	2018
	Prenos iz kritnega sklada AS	Prenos iz kritnega sklada AS
	Zajamčeni od 60	Zajamčeni od 60
Prenos na kritni sklad		
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	-	1.715
po kolektivnem pokojninskem načrtu	-	1.715
po individualnem pokojninskem načrtu	-	-

V letu 2019 ni bilo prenosov v druge kritne sklade v skupini medtem, ko je v kritni sklad AS Zajamčeni od 60 prestopilo 154 članov, največ iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60.

	2019	2018
	Prenos na kritni sklad AS	Prenos na kritni sklad AS
	Zajamčeni od 60	Zajamčeni od 60
Prenos iz kritnega sklada		
Kritni sklad AS Drzni do 50	16.394	10.472
po kolektivnem pokojninskem načrtu	16.394	10.472
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	206.893	11.508
po kolektivnem pokojninskem načrtu	206.109	11.508
po individualnem pokojninskem načrtu	784	-
Kritni sklad z zajamčenim donosom po PN-A01	5.691	4.309
po kolektivnem pokojninskem načrtu	5.691	4.309

4.7.6 Obračunani stroški upravljavca**Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada**

v EUR	2019	2018
Provizija za upravljanje	(32.826)	(23.653)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	(5.506)	(4.264)
Odhodki v zvezi z revidiranjem	(7.613)	(4.566)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	-	(8)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	(17)	(17)
Skupaj	(45.962)	(32.509)

Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (z 71,42 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višji za 9.173 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov.

Provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki jih prejema Abanka Vipava d. d. kot skrbnica premoženja kritnega sklada, so v letu 2019 znašali 5.506 evrov (v letu 2018 pa 4.264 evrov).

Upravljevec lahko v breme kritnega sklada obračunava tudi stroške iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila. Za leto 2019 so ti stroški znašali 7.613 evrov.

4.7.7 Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami

Pokojninski kritni sklad v razmerju z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami se je v letu 2019 nanašalo na sklepanje pokojninskega varčevanja in na s pogodbami povezano vplačevanje.

Med posli s povezanimi strankami bi lahko ob nastanku dogodka razkrivali tudi izvajanje odkupov članov kritnega sklada in prenose sredstev. Poslovanje se lahko nanaša tudi na plačila in izplačila provizij kot so provizije za upravljanje kritnega sklada in sklepanje ipd.

Prodaja kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2019	2018
Upravljevec kritnega sklada Generali Investments d. o. o.	2.629	3.266
Druge povezane družbe	3.392	35.534
Skupaj	6.021	38.799

Nabava kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2019	2018
Upravljevec kritnega sklada Generali Investments d. o. o.	-	479
Druge povezane družbe	861	4.407
Skupaj	861	4.886

4.8 REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA

Kritni sklad AS Zajamčeni od 60 je imel v primerjavi s predhodnim letom, ko je bila donosnost sklada negativna, v letu 2019 pozitivno donosnost in sicer 6,12 %, kar je nad zajamčeno donosnostjo, ki je na dan 31.12.2019 znašala 0,60 %.

Zavarovalnica v višini rezervacij za nedoseganje zajamčene vrednosti vzpostavi ločeno evidenco sredstev, ki ustrezajo naložbeni politiki kritnega sklada. V letu 2019 je v ta namen bilo vodenih za 519 evrov drugih zunaj bilančnih obveznosti kritnega sklada.

Ob izplačilu odkupne vrednosti zavarovalnica izračuna odkupno vrednost premoženja na osebem pokojninskem računu člana za sredstva iz sklada z zajamčenim donosom, in sicer tako, da je na obračunski dan najmanj zajamčena vrednost premoženja na osebem pokojninskem računu. Na to odkupno vrednost zavarovalnica obračuna prispevke in davke v skladu z veljavno zakonodajo.

4.9 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja do dne odobritve računovodskih izkazov za objavo ni bilo dogodkov, ki bi morali biti izkazani v računovodskih izkazih in bi lahko vplivali na izdelane računovodske izkaze kritnega sklada za leto 2019.

Dogodki po datumu bilance stanja, ki so pomembni za poslovanje v letu 2020

Upravljavec kritnih skladov življenjskega cikla je s 1. januarja 2020 spremenil usmeritev razvrščanja in merjenja finančnih naložb s prehodom iz MSRP 39 na MSRP 9. Na dan 31.12. 2019 so bili vsi vrednostni papirji kritnega sklada AS Zajamčeni od 60 razporejeni v skupino finančnih naložb vrednotenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

3. januarja 2020 se je družba Adriatic Slovenica d. d. (upravljavec kritnega sklada) pripojila k Generali zavarovalnici d. d. Generali zavarovalnica je kot prevzemna družba, skladno z zakonom, postala univerzalni pravni naslednik družbe Adriatic Slovenica in s prevzemom vseh njenih pravic in obveznosti tudi upravljaec kritnega sklada AS Zajamčeni od 60. Istega dne je družba Adriatic Slovenica prenehala obstajati in je bila izbrisana iz sodnega registra.

12. marca 2020 je Slovenija na podlagi 7. člena zakona o nalezljivih boleznih zaradi naraščanja števila primerov okužb s koronavirusom in boleznimi covid-19 v državi razglasila epidemijo. Zavarovalnica je istočasno, skladno s priporočili NIJZ in vlade Republike Slovenije, sprejela priporočene zaščitne ukrepe za varno poslovanje, za zaščito zaposlenih, zavarovance in ostale stranke. Podlaga za razglasitev epidemije je bilo strokovno mnenje Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), s tem pa je Slovenija sledila razglasitvi pandemije Svetovne zdravstvene organizacije, ki jo je razglasila dan prej. Negativnih učinkov epidemije na poslovanje sklada še ni mogoče oceniti.